

Cuma
18
SONTEŞİRİN
1 9 3 8
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf : Ulus - Ankara
TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
Idare 1064

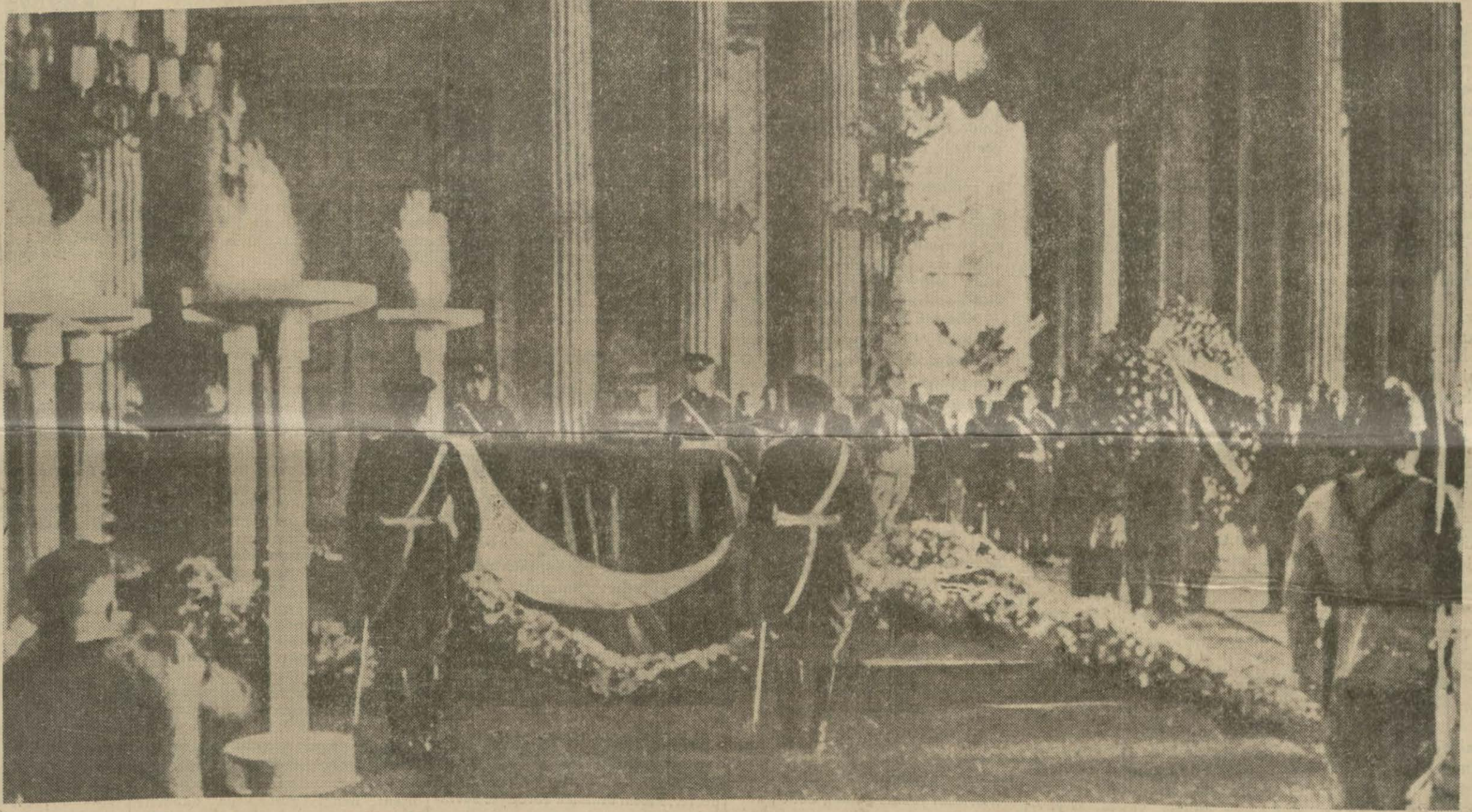
ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

MILLI YASIN
9 UNCU GÜNÜ

EBEDİ ATANIN ÖNÜNDE

Bütün İstanbul halkı büyük bir ıstırap seli halinde akıyor!

Ebedi Şef'in atlas bayrak altında ve çiçekler arasında uzanan tabutu önünde altı yüksek rütbeli Sübay nöbet bekliyor

Yüce Başbuğ ve Cümhurreisi

İnönü'nün orduya takdirleri

Kahraman orduya selâm ve muhabbet

"Türk ordusuna asalet ve heybetin timsâli olarak gurur ve güvenle bakıyoruz,,

Ankara, 17 a.a. — Reiscümhur İsmet İnönü ile Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak arasında aşağıdaki mektuplar teati olunmuştur:

Mareşal Fevzi Çakmak

Genel Kurmay'm Sayın Başkanı

Atatürk'ün ebedi hayata intikalini, onun hizada ve seferde yakın arkadaşı olan size ve onun zaferlere sevk ettiği ve gözü gibi sevdiği şanlı ordusuna taziyet ederim. Sevgili Başbuğ Atatürk'ün hatırası karşısında acımız teselli bulmaz derecede derin ve duygularımız samimi şükran ve tâzimle meşbudur.

[Sonu 3 üncü sayfada]

Gece yarısından sonra

Dolmabahçe'de sıra bekliyen daha 50 bin kişi vardı

Kalabalıktan Dolmabahçe'ye inemiyenler

Taksim âbidesini çiçeğe gömüyorlar ve taşlara başlarını dayıyarak ağlıyorlar (Arkadaşımız Neşet Atay gece telefonla bildiriyor)

İstanbul, 17 (Telefonla) — Bu notları gece saat 23 ü 10 geçte Dolmabahçe sarayında hazırlıyorum. Çalıştığım masanın karşısında ve meşalelerin rengine çok benzeyen aydınlığı altında ebedi Ata yatıyor.

Yanımdan iki gündenberi artık ne yüzlerini, ne yaşlarını ne de cinslerini birbirinden ayırt edemediğim muazzam yığın büyük bir nehir gibi sessiz akıyor. Ara sıra bir kasırga bu nehrin suyunu karıştırıyor, yüzünü buruş-

turuyor, istikametini değiştirir gibi oluyor. Nehir, yalnız geriye doğru kabarıyor, gürültüler yapıyor, sonra tekrar sakinleşiyor. Muazzam yığın büyük bir nehir gibi sessiz ve sakin (Sonu 7. inci sayfada)

Atatürk sulh ve insanlık hizmetinde!

F. R. ATAY

Bir arkadaşımız diyordu ki: "Atatürk'ün şahsına ve eserine karşı her taraftan hayranlık sesi geliyor. Fakat bunun ehemiyetini anlamak için nasıl bir zamanda yaşadığımızı düşünmeli-siniz!"

Oyle bir zaman ki bütün kıymetler hakkındaki hükümler derin bir buhran geçirmektedir. Demokrasî ile faşizm, sol ve sağ, rejim ve sınıf kavgalarına hususî bir şiddet vermiştir. Milletler arasında veya aynı millet içinde fikir ve his tezadları azamiye çıkmıştır. Atatürk'ün şahsında ve eserinde ne var ki herks onu sevmekte ve övmekte birleşiyor? Bir tarafa göre, tamamen vassatasız bırakılmak dahi, bir milleti kurtuluş imkânlarını arayıp bulmaktan mahrum etmeyeceğini ilk defa o göstermiştir. Bir diğer tarafa göre, eğer demokrasi ve diktatörlerin onun gibi hareket etselerdi, rejim ve ideolojiler arasındaki amansız mücadeleye lüzum kalmıyacaktı. Bir başkasına göre, Atatürk, demokrasinin otoritesizlik hastalığını tedavi etmiştir. Amerikan kiliselerinde ise, sulhun büyük adamı için dua edilmiştir.

Bunun sırrı, Atatürk'ün, kendi milleti için istediğini başka milletler için reddetmemesinde, şeref, sulh ve hürriyeti kendi milleti kadar bütün milletler için de aramasındadır. Balkanlar ve Sadebat paktları, Kemalizm için yalnız bir emniyet değil, bir prensip davası idi. Osmanlı imparatorluğu için sınırdas demek, ebedi düşman demektir: Türkiye'nin hudutları, ittifaklar ve dostluklarla çevrilmiştir. Lozan Türkiye'sini bir sulh tehlikesi gibi karşılamış olanlar, sonraları gene ona, eğer olmasaydı icat edilmek lâzım gelen bir sulh kuvveti olarak istinat etmişlerdir.

Türkiye barışçılığı, hiç bir mücadeleyi tahrik etmezsiniz ve hiç bir cephe ayrılığı teşvik etmezsiniz, vazifesini yaptı. Bu vazife üstünde, on dört sene derin bir hassasiyetle çalışan İsmet İnönü, cümhuriyet reisliğinde Atatürk'ü takip etmiştir: Millî emniyet ve beynelmil sulh için, Kemalist Türkiye aynı prensip ve hareketleri istikametini muhafaza edecekler.

Bizim gibi, hiç kimsenin unutmadığı cihet, Kemalizm davasının bütün inkişaf seyrinde, her türlü vasıflardan başka, yüksek bir fevkalade adamı olan İsmet İnönü'nün daimî iştirak ve tesiridir. Kemalizmin artık tekrar eden esaslarını aramız ve bulunusunda Atatürk'ün en yakın emektarı [Collaborateur], İsmet İnönü olmuştur.

İstanbul'da cenaze töreni için hazırlık

İstanbul, 17 (Telefonla) — İstanbul'da yapılacak cenaze merasimine ait hazırlıklar tamamlanmak üzeredir. Belediye büyük merasimin yapılacağı güzergâh üzerinde Topaneden tâ Parka kadar yolu tesviye etmiş Topane, Karaköy, Eminönü, Bahçekapı ve Sirkeci'deki işaret yerlerini, Eminönü meydanındaki tramvay durak yerini kaldırmaya başlamış ve Sarayburnu'na yanaşacak motorlar için iki duba koymuştur.

Cenaze merasiminin yapılacağı 21 ikinci teğrinden itibaren bir ay mekteplerde müsamere ve eğlenceler yapılmıyacaktır.

Üniversite talebeleri kendi aralarında toplanmışlar her sınıftan birer talebe heyetinin dekanlarını reisliği altında merasimde fakültelerini temsil etmek üzere Akay veya Şirket vapurlardan biriyle İsmet'e kadar takibe müsaade istemişlerdir. Aynı talebe, Ankara'daki merasimde de bulunmak üzere Ankara'ya gitmek imkânlarını aramaktadırlar.

Kamutay ve Parti heyetleri İstanbul'da

İstanbul, 17 (Telefonla) — İstanbul'daki cenaze töreninde bulunacak olan Kamutay ve Parti heyetleri bugün şehrimize gelmişlerdir.

İÇTEN DIŞTAN

Köylü ve Atatürk

Bir küçük işportanın içinde Atatürk'ün yakaya takılacak kıtada ve etrafı siyahı resimleri var. Beş kuruşa satıyorlar. Alıcı kalabalığının içinde bir köylü, hareketsiz ve dalgın, duruyor. Uzun zamanla giyile giyile ve vücudundan ayrılmaksızın giyile giyile yamalı kumaşı ikinci bir deri haline gelmiş elbisesiyle bu yağız çehreli köylü, resimlere derin gözlerle baktıktan sonra yeleşimdeki cebe benzer, delikleri karıştırmaya başlıyor. Ne kaygulu, ne üzüntülü bir yüzü var. Telâşlı telâşlı arıyor. Aradığını bulamamak korkusu, hiç bir hissi gizli kalamıyan bu insanın yüzünde titremektedir. Birden gözlerinin içi güldü. Beş kuruşuğunu bulmuştur. Hemen satıcıya nikel çeyreği uzatıyor ve sevgili Atatürk'ünün siyah çerçeveli resmine artık sahiptir. Asıl içli manzara bundan sonra başlıyor; resmi yarı gülen, yarı ağlayan bir duygu içinde, zedelemekten korkan bir itina ile, yakası kaybolmuş ceketinin sol yanına, kalbinin üstüne onu öyle usul usul, öyle okşaya okşaya bir iştiriki var ki.. Bu resme sahip olmak, belki başka parası olmayan bu köylü için hazneler bulmuş kadar bahıyarlık verici.

İlk defa ona "Efendi" diyen insana bu sözü kimseden duymamış türk köylüsünün sessiz ve gösterişsiz minnet ve şükranı.

Hasan - Ali Yücel

HATIRALAR :

O'nun rengi..

Yazan : Ferit Celâl Güven

O'nun mehabetli, muhteşem tabutu sarı güllerle donatılmış. Herkes O'nun heykellerine sarı çelenkler, yeryüzündeki izlerine sarı çiçekler döküyorlar, sarı güle, sarı çiçekte, sonbaharın o hazin sarılığında bile altın başım rengini a- rıyoruz.

Bu sarı çiçekler bana bundan on altı yıl öncesi hatırlattı.

Adana çocukları da Ata'nın sesine ilk koşanlardandı. O'nun güzel tabiriyle bütün imkânsızlıklara rağmen düşmanla çetin bir kavgaya tutuşmuşlardı. Çukurova çıra gibi yanıyor, köylüler, halk Toros'lara doğru çekiliyordu. Bu ana, baba günlerinde bir toprak parçasına ben de yapışmışım. Yokluk içinde her şeye sıkıntı çekiyorduk.

Susuzluktan yandırmış, tek fişek, tek süngü kaldığımız korkunç bir günde, yağ yağmur yağmamıştı. Bize ayran getirdi.

Bir arkadaşımız sordu:

— Ana buralara nasıl geldin, ortaltı görmüyor musun?
— Sen nasıl geldinse!
— Bizim elimizde silâh var, altımızda atlarımız var.

Kadım yüzünü bir öfke bastı.
— Düşmana karşı koymak için insanın elinde silâhı, altında atı olması gerek değil!

Sonra öğrendik, bu cessus kadımın adı "Sultan Ana", imiş. Köyüne düşman yaklaşıncı, sürüsünü, bir de tek ve son oğlunu yanına alarak yollara düşmüş, dağlara daha varmadan bir düşman tayyaresinin belâsına uğramışlar, sürüsünün yarısı, on beş yarındaki yavrusu bombalarla parçalanmış. Bu güler yüzlü köylü kadımın içi kederle dolu olduğu halde cephe gerisindeki çalılımlar arasına sığınmış, gündüz sürüsünün kalanını otlatıp, akşam olunca onları saçar, süt ve ayrıncı cepheye dövuşenlere yetiştirmiş.

Sultan Ana ile hepimiz dosttık, en sıkıntılı zamanlarımızda bize derin orfağı olur:

— Gayret çocuklar... Gayret! Sakın kuvete düşmeyin, düşman denilen şey ecelden insafsızdır, derdi.

Bir gün Adana'ya bayram alaylarıyla girdik, cephe halkı birbirlerinden ayrılmış, herkes yuvasına, işine dönmüştü. Bundan sonra bir daha Sultan Ana'yı görmedik, kimi öl-

dü dedi. Kimi oğlunun acısına dayanamadı gözlerine kara su indirdi.

Atatürk İzmir zaferinden sonra ilk defa Adana'ya gelmişlerdi. Ayağım tozuna yüz sürmeyi adak edenleri zorla topraktan ayırmıyorlardı, o gene, mütevazî münci bu coşkun, kendinden geçmiş hal- ki selâmlıya selâmlıya hükümet konağına geldiler, biraz sonra evlerine dönyönlüydü, merdivenlerin yarısına geldikleri zaman bir kucağı sarı çiçekle bir köylü kadının nefes nefese, sırcasına merdivenleri çıktığını gördük.

Gazi Mustafa Kemal durdu, köylü kadım yanına kadar çıktı. Tarif edilemeyecek bir hayranlıkla O'nun gözlerine tutuldu ve bir müddet bu dalgınlık içinde yerinden kımıldamadı. Sonra, bir ana sesindeki şefkat ve tahassüsle:

— Ah benim çakır oğlum! Yolunu bir deli gibi bekledim. Sana bu çiçekleri tarladan yoldum. Eğ baksın! O sarı altın saçlarını öpeyim. Bu benim adağım, umduğumu çok görme..

Genç kumandanın yüzüne bir huzur ve neşe yayıldı, başını ona doğru eğdi. Köylü kadım bu sarı başı bağrındaki sarı çiçeklerin üzerine bastırdı.. Kokladı, öptü. Sonra da sarı fulyeleri ayağının altına sererek:

— Adağım yerini buldu, koca yiğit, tuttuğun altın, kılcın keskin, her muradım yerine gelsin, dedi
Bu köylü kadım, bizim cephe arkadaşımız "Sultan Ana", idi..

Memurlar kanunu projesi

Evelki günkü sayımızda, müstecarlar komisyonunda tetkik edilmekte olan memurlar kanunu projesinin İç bakanlık hukuk müşavirinin reisliğindeki tâli komisyon tarafından yeni baştan hazırlandığını yazmıştık.

Öğrendiğimize göre, bu proje, Büyük Millet Meclisi muvakkat memur-in encümeninde tetkik edilmektedir. Ve alâkadar hükümet dairelerinden de mütalealarını almak maksadıyla tâli komisyonla tevdi edilmiş bulunmaktadır.

Tahassüsler

Atatürk, bizi affet

Onun hiç hoşlanmadığı bir şey vardı: Ağlamak. O, milletin her zaman neşeli, güler yüzlü olmasını isterdi. Çelik iradesi gibi tunç bünyesiyle O, ağlamayı büyük bir zaaf sayardı ve bütün yurttaşların da kendisi gibi her yönden güçlü ve dayanıklı olmasını isterdi. Bunun için pehlivan güreşlerinden duyduğu zevk pek büyüktü. Büyük halkçı, köşkünün salonunda sık sık Türk erlerini, asker yavrularını başına toplar; saatlerce onları güreştirmeden büyük bir tat duyar; onların birbirini yenmek için uğraşmalarını, birbirini yenemeyişlerini derin bir sevinç ve gururla seyrederek: Türkün sırtı yere gelmez derdi.

Bir akşam, uzun müddet didişen, uğraşan iki erden birisinin yüzünü sildiği mendil gözüne ilişmişti; bu işlemle ve göz alıcı yağlığı istiyerek nefere sordu: Bunu nereden aldın? Bu ansız sorgu karşısında şaşırarak kahraman Türk çocuğu, sıkılarak, cevap verdi: Yavuklum gönderdi, Atatürk,

Büyük kayıplar karşısında bile ağladığı görülmiyen acı duygularını içinde gizliyen Büyük Şef, bilmem neden, o anda sarsılmıştı; dolan mavi gözlerinden iri damlalı yaşlar dökülüyordu. Neferin, demin yüzünden akan terleri sildiği bu mendile o da göz yaşlarını silmişti. Atatürk, sen, vatan borcunu ödemek için yavuklusundan bir iki yıl için ayrılan bir neferine sıcak göz yaşları döküştün. Biz, on yedi milyon neferin başbuğuna ve bizlerin ebedî ayrılan büyük Ata'sına ağlıyoruz. Atatürk, bizi affet, bu ağlayışta biz de senin kadar, belki de daha haklıyız. On yedi milyon Türk bugün, hep birden, sana ağlıyoruz. Ağlıyoruz ve ağlıyacağız. Atatürk, bizi affet.

Naim Onat

Çocuk Esirgeme Kurumunun yardımları

merkezi taraftan 1.11.1938 tarihinden 16.11.1938 tarihine kadar son 15 gün zarfında (1215) çocuğa yardım edilmiştir.

Bunlardan 245 hasta çocuk ve anne Genel Merkezin polikliniklerinde bakılmış ve tedavi edilmiştir.

Diş bakım evinde de 270 çocuğun dişleri bakılmış ve tedavi edilmiştir. Süt damlasından her gün 132 çocuğa süt verilmiş ve 15 günde yekûn olarak 1070 kilo bedava süt dağıtılmıştır.

Genel merkeze yardım için başvuran 7 yoksul yavruya para yardımı yapılmıştır. Ayrıca 37 fakir talebeye kitap, defter, kalem almak suretiyle sevindirilmiştir.

524 çocuk ve anne genel merkezin banyolarından istifade etmiştir. Kurumun Keçiören'deki Anakucağı müessesesini görünüz. Dikkat ve şefkatle bakılan yurt yavrularının sağlıkları ve neşeleri sizi sevindirecektir.

Beden terbiyesi

U. Md. işe başladı

Başvekalet Beden terbiyesi umum müdürlüğüne tayin edilen tümgeneral Cemil Tahir Taner Ankara'ya gelmiş ve yeni vazifesine başlamıştır. Generalimize yeni işinde muvaffakiyetler dileriz.

İNSAN VE KÜLTÜR

Atatürk, tarih ve Türk milleti

Atatürk, bugünkü genç devleti yeniden kurarken hattâ, yeniden kurmak kararını verirken mimarların en realisti ve en cüretlisi olarak hareket etmiştir.

Atatürk'te realizm'in bir ana vasfı olduğunu, biliyoruz. Hangi devirde ve nasıl bir dünyanın ortasında bu yeni devlet kurulacak, bunun arsası nasıl olacak, bunun yükseklik ve ihtişamı ne kadar olacak ve bunda nasıl bir malzeme kullanılacaktır.

Atatürk, genç devletin arsasını "millî misak", ile tespit etti. Ve malzemenin kendisine türk milleti tarafından verileceğini bildiği için, Tarih'i yanına müsavir almaktan çekinmiyerek, türk milletine, irtifalının en cüretlisini vermekten çekinmedi.

Şu var ki, iç politikası ve dış politikası ile koyduğu muvazene ve metanet düsturlarını, daima sıkı bir hesaba ve bu hesabı, ardsıra gelen kontrollara vurdu. "Yurtta sulh, cihanda sulh" derken, genç ve herkesi şaşırtacak güzellikte olan yapının ebedî temelleri hakkında bizlere bir "mizan,, vermiş oldu.

Ne görüyoruz? Kendisi aramızdan ayırdığı dakikada bile, O'nun koymuş olduğu "mizan,, şaşmadan çalışıyor. Millet ve onunla beraber bütün mümessilleri, milimetre tutacak bir inhırafa dahi sapmadan, İnönü'nün şanlı adı ve sevimli olduğu kadar metin ve tecrübeli şahsiyeti etrafında toplanmış bulunuyor. Ve Türkiye, yarım'ından, dün'ünden emin olduğu kadra emindir. Dışarıdan ise, yalnız dostça sesler geliyor. Çünkü Türkiye, kendini inşa ederken, kendini inşa ettiği nispette, yeni bir insanlığın inşası için lâzım payı da ödiyen bir memlekettir.

Burhan BELGE

Büyük ölüyü anarken

Kaç gün, kaç yirmi dört saat, her biri bir sonsuz tesbihin demir taneleri gibi, kalbimizin ocağından birer birer, yana yana, döküle döküle, ebediyete yuvarlandı, gitti. Bütün mustarip benliğimiz bu elem tesbihini çekerken dudaklarımızın bir tehlil gibi tekrarladığı tek bir kelime vardı: Öldü, öldü... O öldü.

Fakat bazan birden isyan ediyorduk: "Neden öldün? Neden bizi böyle bıraktın? İnsan bu kadar insanın — üstünde, bu kadar her şeyin zirvesinde iken böyle göçer, böyle gider mi?" — İşte günlerden beri hep böyle, ıstırapla isyan, birbirini ardı sıra, içimizden aktı geçti.

Fakat bu sonsuz isyancılar hep kendine mirıldanan ruhuna ben artık "sus" diyorum. Sus ve hamdet! Hamdet ki sana en bitkin anında yettiği. O "şulesi asumanın fanusuna sığınan" dehâsını sana rehber, göğsünü sana siper, muazzaz ömrünü yolunda sarfetti. Unuttun mu bundan tam yirmi sene evvel, bütün mukaddes bildiğin taptığın kıymetler etrafında birer birer çöker ve sen bu yıkılmış dünyanın ortasında ağlarken o bu emkâzın içinde nasıl bir dev gibi yükselmış güneş ışığı yelesinden tozları, yorgun alından terleri silerek, silkinerek doğrulduğunu? Ve unuttun mu bu alevler içinde yanmıyan sihirli dev - adamın etrafında uyuyanlar nasıl uyanmış, cüceler nasıl boy atmış, toy çocuklar nasıl kahramanlaşmıştı? Bu yirmi sene içinde olan biteni hangi şahnameye okudun? Hangi ilyada yazdı? Böyle yarı ilâhlarla aynı yolda yürümek dünya kuralındanberi kaç kula müyesser olmuş bir nasibedir? Sus gönül sus, ve hamdet! Gelip de bizde konukladı, biz fanillerle el tutup yol aldığı yaktığı meşaleyi ardında tutacak el bir braktığı için hamdet. Senin o bir belâ görmüş neslin gene bu dünyanın en kutlusudur. Bunu hiç bir zaman unutmama. Ankara'nın o doyumaz kızıl - mor akşamlarında, ufukta akşam yıldızı kocaman bir göz yağı gibi asılıp kaldığı demler - anıt meydanadaki mor kayaların göğsüne o tunç öğütü yazan ve içimizde, tâ can evimizde dimdik ve dipdiri yaşayan O büyük ölüyü an ve bir kere daha hamdet!

Mihri PEKTAŞ

Millî cenaze alayı Ankara programı hakkında bir izah

Dünkü sayımızda cenaze töreninin Ankara'ya ait programını Anadolu Ajansı'nın bülteninden alarak aynen neşretmiştik. Üçüncü sayımızda inşisar eden bu programın cenaze alayının teşekkül suretine ait olan kısmın şu şekilde bitmesi icap ettiğini dün öğrendik.

16 — Barem üçüncü dereceye kadar askerî erkân,
17 — Barem üçüncü dereceye kadar mülki erkân,
18 — Bir piyade taburu.

Dün üçüncü sayımızın beşinci sütununun alt taraflarında bu satırlardan sonra "Matem marşları", "Vilâyetlerde yapılacak merasim,, ara serlevhali, yazılar, Anadolu Ajansı tarafından ve o suretle gazetemizde çıkmıştır. Bundan dolayı özür dileriz.

Ankara İstanbul trenleri hakkında bir izah

Gazetemizin dünki sayısının ikinci sayfasının ikinci sütununda (Yarın- dan itibaren Ankara'ya günde on tren işliyecek) başlığı altındaki yazıda (Devlet demiryolları idaresi, cuma gününden itibaren gelecek perşembe gününe kadar, Anadolu hatlarında her türlü eşya ve ticaret mallarının nakliyesine nihayet verecektir) denilmektedir. Devlet demiryolları idaresi gazetemize yazdığı bir mektupta böyle bir karar ittihaz etmiş olmadığından bu haberi tekzip etmektedir.

İstanbul gazetelerinden birinden dün naklen almış olduğumuz bu habere den dolayı özür dileriz.

Çağrı

× Gümrük İnhisarlar encümeni 18.11.1938 cuma günü saat 14 de toplanacaktır.

Dün hiç bir yerde yağış olmadı

Dün şehrimizde hava umumiyetle açık ve pek hafif rüzgârlı geçmiştir. En yüksek ısı 10, en düşük ısı da sıfırın altında 3 derecedir. Yurtta; Karadeniz kıyılarında hava kapalı, Traş ya'da bulutlu, diğer bölgelerde açık geçmiştir.

24 saat içinde yurtta hiç bir yerde yağış olmamıştır. Rüzgârlar; Trakya bölgesinde garpten, diğer yerlerde umumiyetle şimal istikametinden saniyede en çok 3 metre kadar hızla esmiştir.

En yüksek ısılar, İzmir'de 11, Bodrum'da 17, Antalya'da ve Adana'da 21 derecedir.

En düşük ısılar da, sıfırın altında Nazilli'de 1, Edirne ve Manisa'da 2, Isparta'da 3, Erzincan'da 5, Eskişehir'de 6, Konya ve Erzurum'da 7, Ulukışla'da 8, Kars'ta 11 derecedir.

BİRER AVUÇ TOPRAK

İstanbul'dan gelen haberler, İstanbul şehir meclisinin içten gelen bir temennisinden bahs ettiler:

Büyük türk şehri İstanbul, kendi kücağında ölen en büyük türkün mezarı üstüne bir avuç da İstanbul toprağı serpilmesini dilemek kararındadır.

O'nu yetiştirdiği için "vatan,, olmakla övünen bu toprağın eşsiz çocuğunu bir müddet sonra, bir ana kücağına verir gibi, o toprağın koynuna vereceğiz.

O bu toprağı kurtarmak için onun sınırlarında adım adım dikilerek 1938 yılında gelen ölüme yıllarca ve yıllarca önce meydan okumamış mıydı?

O'nu bağına bastıktan sonra türkün anası toprakla türkün babası Atatürk'ü birbirinden ebediyete kadar hız alır göreceğiz.

O, gerçi bir vatan parçasının öteki vatan parçasından farksız bulunduğunu, bir türkün doğduğu kasabanın dışındaki türk

topraklarına gurbet diyemeyeceğini, türk yurdunun — her mânasıyla — "bölünmez bir bütün,, olduğunu bize öğreten ilk türktür.

Fakat bütün türk milleti gibi bütün türk topraklarının da gönlünde O'nun kutsal vücudu önünde eğilmek duygusu uyanabilir; bunu da bir hak tanıyabiliriz.

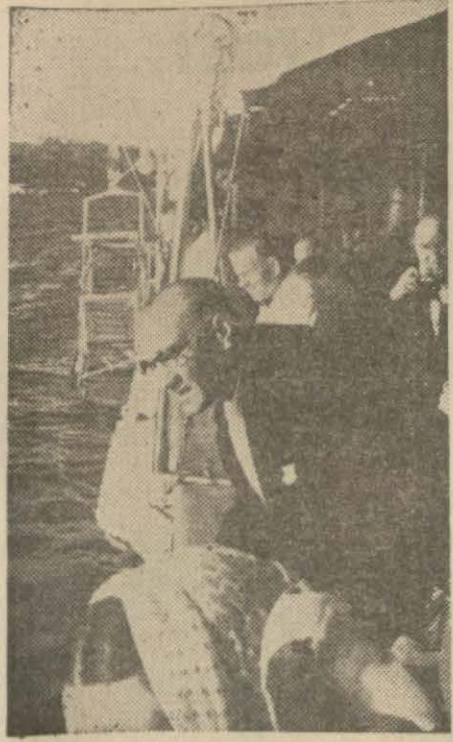
Yalnız İstanbul'dan değil, yurdun her tarafından birer avuç toprak getirerek O'nun me-

zarı üzerine serpelim.

O, hayatında iken bütün bu toprakları adım adım müdafaa etmiş, bütün bu parçaları çözümlen bir bağla birbirine bağlamış, bir "bütün,, kalmış büyük sağdı.

O'nun büyük ölüsünün etrafında da bu ebediyete kadar düşman çizmesiyle çiğnenmeyecek toprakları, onun anıt-kabirinde bir kere daha birleştiririz!

N. ARTAM

Atatürk ve Balkan antantı

Atatürk doğduğu zaman, Balkanların tarihinde yarım asır devam edecek felâketlerin başlangıcı olan "93" harbi henüz nihayetlenmiş, Berlin muahedesi imzalanmıştı. Berlin muahedesi Balkanlara sulh getirmişti. Yedi sekiz sene sonra Bulgaristan prensliği Şarkı Rumeli'yi ilhak etti. Bu yüzden Bulgaristan'la Sırbistan arasında harp çıktı. Dört beş sene sonra Osmanlı imparatorluğu Yunanistan'la harp yaptı. Makedonya'da çeteler harekete geçtiler. 1908 mesrutiyeti Balkan muharebeleri. Büyük harp. Atatürk devrine kadar Balkanlar anarşi içinde idi. Bu sebeptendir ki Balkanlarda doğan ve bu felâketlerin atmosferi içinde yetişen Atatürk için Balkan sulhu yüreğine çok yakın bir mefkûre olmuştu. Balkan birliği hakkında dört sene evel, Ankara'da içtima eden konuşayazmalarında valla'dır mesajı Balkan sulhunu temin için yaptığı teşebbüslerin ilham kaynağını izah eder. Atatürk diyor ki:

"— Balkan birliğini isteyenler ve onu kendilerine şiar edenler, harp ile sulhun ne olduğunu tecrübe ile bildikten sonra sulhperver olmayı tercih edenlerdir.."

Atatürk, büyük bir devlet adamı, ve büyük bir psikolog sıfatıyla Balkan sulhunun kurulması için bunu hareket noktası olarak aldı: Mademki Balkanlılar harbin ne olduğunu tecrübe ile anlamışlardı; o halde sulhun nimetlerini de en iyi anlayan insanlar gene Balkanlılar olmalıydı. Vaziyetin takdirinde yanlışladığını hâdiseler göstermiştir. Yugoslavya'nın kahraman kralı Aleksandr ile anlaşıktan sonra yapılan Balkan paktı Yakın Şark'ta sulhun en büyük zamini olmuştu. Fakat Atatürk için Balkan paktı da Balkanlılar arasında daha şümüllü bir birliğin merhallesinden ibaretti. Bunun içindir ki her fırsatta "Balkan Birliğinden," bahsediyor. Geçen sene memleketimizde içtima eden Balkan konuşayazmalarında hazır bulunmak üzere Ankara'ya gelen gazetecilere dikkate layık şu beyanatta bulunmuştu:

— Dünyada şimdiye kadar başka başka milletlerin üniyon yaptıkları ve asırlarca beraber yaşadıkları tarihte görülmemiştir. Bizim kurmak istediğimiz üniyon tarihi geçmiş olan üniyonların çok fevkinde olmasını isteriz. Tarihi bu kadar yüksek bir idealin esas temel taşı yalnız geçici politika esaslarında kalmaz. Her halde beklediğimiz parlak günler bizlerden dahi uzak değildir. Bizden sonra gelecekler ise, tabii o günlerin parlaklığını bahtiyarlıklarla tesit edeceklerdir.."

Atatürk Balkanları, tarihte misli görülmemiş bir sükûn ve huzur içinde bıraktı. İstikbal hakkındaki ümitlerinin tahakkuku için çalışmak Balkanlılara terrettüp eden mukaddes bir vazife halini almıştır.

A. Ş. ESMER

Yüce Başbuğ ve Cümhurreisi İnönü'nün orduya takdirleri

Kahraman orduya selâm ve muhabbet

[Başı 1 inci sayfada]

Emekli bir mensubu olmakla ithihar ettiğim türk ordusunun Başkumandanlığını temsil etmekle, yüksek vazife hisleri içinde bulunuyorum. Azimkâr ve tecrübeli kumandanlar, şefkatli ve fedakâr zabıtlar ve türk milletinin hakiki özü olan kahraman erlerden ve cümlesi ehliyetli vazifeseverlerden vücüt bulan türk ordusuna, asalet ve heybetin timsali olarak, gurur ve güvenle, bakıyorum. Türk ordusu, cümhuriyetin ve vatan müdafaasının yenilmez âbidesi olarak gözlerimizin önünden bir an uzak bulunmayacaktır.

Sayın Mareşal, siz muzaffer kumandanlarla muharebe meydanlarında geçirdiğim yakın arkadaşlığın hatıraları zihnimde canlıdır.

Bu sözlerimi, aynı zamanda, kara, deniz ve hava ordumuza selâm ve muhabbetimin ve sizin yüksek sevk ve idarenize hâlis itimadımın ifadesi olarak kabul buyurmanızı rica ederim.

Reisicumhur
ISMET İNÖNÜ

Sayın İsmet İnönü

Yüce Başbuğ ve Cümhur Başkanı

Atatürk'ün ebediyete intikalinden mütevellit taziye ile gerek şahsım ve gerekse kahraman türk ordusu hakkında lutf buyurulan yüksek itimatlarınız Türkiye Cümhuriyeti kara, deniz, hava ordusuna tâmin edilmiştir.

Sevgi ve itimadınızın değerli bir misali olan bu kıymetli biçim� iltifat, şahsımda ve Türkiye Cümhuriyeti ordusunun her ferdinde ebedi şükran ve minnet hisleriyle anılacak ve vazifemizin büyük bir enerji ile ifası için kıymetli bir direktif olarak varlığınıza yer alacaktır.

Güven ve gururla anmak lutfunda bulunduğunuz Türkiye Cümhuriyeti ordularını yüce Başbuğ ve Cümhur Başkanına aynı hislerle bağlı kalacağımı izhar etmekle şeref duyar.

Hakkımda gösterilen yüksek itimatlarından dolayı bilhassa şükranlarımı saygı ile arz ederim.

Genel Kurmay Başkanı
Mareşal
FEVZİ ÇAKMAK

Hatay devlet reisine

Antakya, 17 aa. — Reisicumhur İsmet İnönü, devlet reisi Tayfur Sökmen'in tebrik telgrafına şu cevabı vermiştir:

Ekselâns Tayfur Sökmen

Hatay Devlet Reisi

Antakya

Riyaseti Cümhura intihabım dolayısıyla göndermek lutfunda bulunduğunuz tebrik telgrafından dolayı teşekkürlerimi takdim ederim.

Yüksek tahsil gençliğine

Ankara, 17 a.a. — Reisicumhur İsmet İnönü Ankara yüksek tahsil gençliğine aşağıdaki telgraftı göndermişlerdir:

Ankara Yüksek Tahsil Gençliğine

Ankara yüksek tahsil gençliğinin candan ve asilâne duygularına teşekkür ederim. Şifa ve teselli kabul etmez büyük acıya tahammülü, ancak siz gençlerin vatana hizmet aşkıyle yetişmekte olduğunuzda güvende buluyorum.

ISMET İNÖNÜ

Hariciye Vekilinin Fransız basınına beyanati

"Yurtta sulh, cihanda sulh,, Harici siyasetimiz değişmeyecektir

Anlaşmalarımıza, dostluklarımıza, ittifaklarımıza, sadakalle bağlıyız

Ankara, 17 a.a. — B. Şükri Saraçoğlu, "Agence Economique et Financière" in Ankara muhabirini kabul ederek fransız matbuatına isal edilme üzere aşağıdaki beyanatta bulunmuşlardır:

"— Yeni kabinenin bugün ittifak ile almış olduğu itimat reyini henüz almamış sıralardaki muhteriz davranmak mecburiyetinden şimdi âzade bulunuyorum. Sizi şahsan kabul etmekle bir zevk duyuyorum.

Türkiye'nin harici siyaseti, Türkiye cümhuriyetinin ilk günlerindenberi değişmemiş olmasına binaen bu siyaset hakkında beyanatta bulunmak, fikrimce, lüzumsuz ise de bu hususta teyiden beyan etmek arzusundayım.

Başvekilimizin sözleri

Esasen uzun senelerdenberi müteaddit defalar vekâleten hariciyenin başında bulundum ve sizi de Başvekilim Celâl Bayar'ın Büyük Millet Meclisi heyeti umumiyesi tarafından alkışlanan katî beyanattından bir kaç dakika sonra kabul etmiş bulunuyorum.

Başvekil şu beyanatta bulunmuştur: — Milletimiz on beş senedenberi tecrübe edilen Kemalizm Rejiminin kendisine verdiği huzur ve sükûn içerisinde çalışmak ve kuvvetlenmek istiyor. Millî hudutları dahilinde mesut olmak emelindedir.

"Dahilde sulh, haricte sulh,,
Bizim harici siyasetimizdeki: Dahil-

de sulh, haricte sulh düsturunun ifadesi ancak bu suretle tefsir olunabilir. Esas milletten gelmiştir ve Büyük Şef tarafından ifade edilmiştir.

Harici siyasetimizde değişecek hiçbir şey yoktur. Anlaşmalarımıza, dostluklarımıza, ittifaklarımıza bütün sedakatomuzla bağlıyız. Bunları büyük bir âzime yürüteceğiz. Bu seda, size olduğu kadar bütün dostlarımıza ve müttetiklerimizde de bir itimat ve muhabbet sedasıdır.."

Fransa — Türkiye münasebetleri

Görüyorsunuz ki bu sözler, başka ca mütealeler lîlavese hacet bırakmayacak derecede açıktır ve bu sözlerin her yerde ve herkes tarafından dinlenilip anlaşılacağına ümit etmek isterim.

Mamafih mademki fransız efkârı umumiyesine hitap ediyorum, şunu ilâve etmek isterim ki Fransa ile Türkiye arasındaki münasebatın iki mekâletin yüksek menfaatleri ile hema henk olması için elimden geleni yapacağım. Vatandaşlarımıza iki memleket arasındaki ticari, iktisadi ve malî münasebetlerin mahsûs derecede genişlemesini fevkalâde temenni etmekte ve temenniye şayan bulmakta olduğumu da söyleyiniz.."

Hatay Millet Meclisinde matem celsesi yapıldı

"Öksüzdük, O bize baba oldu,,

Bizi karanlıktan ışığa ve esaretten hüriyete kavuşturdu

Antakya, 17 a.a. — Hatay Millet meclisinin toplantısında Atatürk'ün ölümü dolayısıyla müessir tezahürat yapılmıştır. Celse açıldıktan sonra riyaset, mevkiine gelen Devlet Reisi Ekselâns Tayfur Sökmen, bir nutuk söylemiştir. Devlet Reisi Atatürk'ün ölümü ile türk milletinin ve medeniyet âleminin maruz kaldığı büyük ziyâ karşısında duyduğu elem ve tesürün hudutsuz olduğunu söylemiş ve sözlerine şu suretle devam etmiştir: — Bu teessür, ancak ve ancak onun büyük eserine devam etmek, koyduğu prensiplerden ayrılmamak şartıyla tādil edebileceğiz. Ana vatanın bölünmez bir parçası, büyük halâskârın son eseri olan Hatay'da da onun eserlerini ve prensiplerini daima takip edecek ve istikbalini bu prensiplerin tahakkukunda bulacaktır.

O lâyemuttur, ebedidir..

Muhterem arkadaşlar, ölen fânî Atatürk'tür. Onun dünyayı nura garke eden fikirleri şaasıyla gözleri kamaştırın eserleri büyük ruhu, daima yaşayacaktır. O lâyemuttur, ebedidir ve biz her zaman onun yüksek ruhundan hız alarak ilerleye doğru, daima ilerleye, daha dik, daha zinde, daha kuvvetli adımlarla yürüyeceğiz. Onun büyük ruhu daima bize meşale olacaktır. O bizim ülkümüz, iman kaynağımız, hüznümüz. Bu ülkü, ruhlarımızı bir güneş gibi sarmış, bu hız damarlarımıza kan gibi dolmuştur. Bu iman, bu ülkü, bu hız, babadan evlâda, nesilden nesile aynı hararet, aynı kudret, aynı kuvvetle intikal edecek ve ebediyen yaşayacaktır.

Tarihi hatıralar

Muhterem arkadaşlar, Bugün çatır altında bulunduğumuz müstakil Hatay devletinin Atatürk'ün büyük dehâsiyle nasıl kurulduğunu büyük ölünün aziz hatırasına izafeten tekrar ediyorum: Türk diyarının ufkunu saran mütareke ve istilân korkunç kara bulutlarını dağıtmak için Anadolu'ya ayak basan büyük Hâläskâr, yer yer millî kurtuluş hareketlerini ihya ve tanzime bağlariken o zaman "Antakya İskenderun ve havallisi, namı ile anılan Hatay'da mücadele hareketleri başlamış bulunuyordu. Ana yurdun kurtuluş hareketleriyle işbirliği yapmak ve bir program dahilinde çalışmak üzere Gaziantep'e gitmiş olan hataylılar Gaziantep'in Sam köyünden 1336 senesi nisanında Rumeli ve Anadolu müdafaai hukuk cemiyetleri reisi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine çektileri bir telgrafta, Atatürk o zaman Antep muntaka kumandanı bulunan Recep bey ki - halen askerî temyiz mahkemesi âzasıdır - vasıtasıyla verdikleri cevapta Hatay'ın misakı-millîye dahil bulunduğunu, azamî fedakârlık yapılmasını ve Maraş'ta yeni teşkil edilen ikinci kolordu ile münasebet tesis edilmesi lüzumunu bildirmek suretiyle Hatay'ın kurtuluş temelinin atılmıştır.

"Türk yurdu esir kalmaz!,,
1921 Ankara itilâfnamesiyle tevsih ve tahkim edilmiş bulunan bu temel, 1339 senesi martında Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin Adana'ya vuku bulan tarihî seyahatlerinde kendilerine yapılan istikbal merasiminde siyah tüllele bürünerek Antakya - İskenderun birliği namına kurtuluş diliyen hataylı bir kızı: "— Kirk asırlık türk yurdu düşman elinde esir kalmaz.,, Hitabesiyle Hatay istikbalinin en sağlam ve en büyük teminatını vermiştir.

Bu ara bir çok siyasi hâdiselere şahne olan Hatay vaziyetinin tahammül-

süz bir hal aldığını gören büyük Halâskâr, Büyük Millet Meclisinin 1936 açılış nutkunda gece gündüz türk milletini işgal eden Hatay işinin bir büyük millî dâva olduğunu tebarüz ettirmek suretiyle, bu zamanın da gelmiş olduğunu işaret buyurarak dâvanın katî surette halline karar vermiştir.

Yıllarca evel atılan temel

Arkadaşlar, 1336 senesi nisanında Hatay'ın kurtulması için Sam köyü telgrafanesinde atılan temel, nihayet Büyük Halâskârın yenilmez âzmi, sarımsız çelik iradesinin mesut bir tezahürü olarak 2 eylül 1938 tarihinde şu meclisi âlinin küşadiyle binayı istiklal tekmümü ederek dâva filen halledilmiştir.

Aziz arkadaşlar, bize bu istiklâl bahşeden ve bu mesut günleri yaşatan Halâskâr Atatürk'ün büyük ruhu ve aziz hatırası önünde hürmetle eğile rek sonsuz minnet ve tazimlerini ana vatana saadet ve refah temennilerimiz arz eder, Büyük Atatürk'ün gayubeti elimesiyle yanan türk milletine ve bütün şark âleminde en samimî taziyelerimi sunarken Büyük Dâhinin ve silâh ve mesai arkadaşar ve türk milletinin O'ndan sonra en çok sevdiği ve itimat ettiği Lozan kahramanı Sayın General İsmet İnönü'nün cümhur riyasetine intihabını bu kürsüden de kemalî memnuniyetle selâmlar ve tebriklerini arz ederim.."

İhtiram sükûtu

Devlet Reisinden sonra söz alan Antakya mebusu ve reis vekili Veli Karabay da bir nutuk söylemiş ve Atatürk'ün aziz hatırasına hürmeten âzâzî sükûn duruşuna davet etmiştir. Beş dakika ayakta durulmuştur. Bundan sonra söz alan İskenderun mebusu Hamdi Selçuk bir nutuk söyleyerek demiştir ki:

"— En büyük insanı, en büyük türkü, en büyük mürsidi, en büyük kurtarıcısı, en aziz ve en müşîk babamızı kaybettik. Hudutsuz bir acımız ve sonsuz bir ıstırabımız var. Onun en son eserinin saadetlerini henüz tatmaya başlamıştık. Bu saadete ebedî bir zehri hicran karıştı. Arkadaşlar, başı gökleri kadar yüksek olan bu insan bize en yakındı. Son iki senesinin başlıca faaliyet mevzuu Hatay ve en çok düşündüğü biz hataylılar olmuştu. Herhangi bir ülkeden bin kat daha aziz varlığımıza musallat olan hastalığımızı ıstırabı altında bile bizim halâsmızla meşgul olmuştu. En korkunç bir karanlığın enginleri içinde bocaladığımız günlerde, bizi kurtarmak azminin kudretiyle hasta halinde tâ Mersin'e yanı başımıza kadar gelerek ufukumuza çevirdiği alev dehâsının ışığı ile o karanlık günlerimizi bir ışığa ve esaretten hüriyete, o günlerimizi bir bahar sabahı gibi aydınlattı.

"Öksüzdük, O bize baba oldu,,

Öksüzdük. O bize baba oldu. Bizi karanlıktan ışığa ve esaretten hüriyete O kavuşturdu. Hatay'ı kurtarmadan ölürem gözüm açık gider, demişti. Hangi ahval ve şerait içinde olursa olsun dediğini mutlaka yapan, bu En Büyük Kurtarıcı kurtardı Hatay'ın kurtuluş bayramını gördü..

Hatip sözlerini şu cümle ile bitirmiştir: — Büyük Ata'nın aziz ruhu, sen bizi işit. Kurduğunu bu millet meclisinin kürsüsünden medeniyetler yaratan milletinin tarihini ihşad ederek and içiyorum, senden aldığımız imanın hızı ile her zaman şahlanacak ve eserine ebediyen sadık kalacağız.."

Perşembe günü toplanmak üzere celseye son verilmiştir.

TÜRKİYE BASINI

B. Celâl Bayar Meclis huzurunda

CÜMHURİYET'in başyazısında Yunus Nadi, Celâl Bayar hükümetinin meclis huzuruna çıkmasından bahsederek hülâsatan diyor ki:

"Yeni Reisicumhur tarafından yeni kabineyi teşkile Celâl Bayar'ın memur edilmesi bize devlet işlerinde tam iyi anlayış ve iyi ittirat ve devamın en söz götürmez bir delili daha verilmiş oluyordu. Daha geçen sene yazmıştık ki, şahıs değişmelerinden dolayı Cümhuriyet Halk Partisi hükümetlerinin memleket siyasetlerinde herhangi bir değişikliği düşünmeye mahal yoktur. Her ikisi Partinin şefleri olan İsmet İnönü'nün de, Celâl Bayar'ın da nasıl vukuf ve salâhiyetle ve ne yorulmaz bir memleket ve muvaffakiyet aşkıyle çalışacaklarını bütün türk milleti pek iyi bilir, bununla beraber programların her vesile ile umumun itilâ ve itimadına arz, her bakımdan ve hususiyetle Atatürk'ün ölümü ferdasında çok yerindedir.

Büyük matem acısı ile mahzun bütün memleket ve millet şimdi hatırası ebediyet için aramızda saklanacak Büyük Şef'in büyük eseri olan inkılâpçı, milliyetçi ve cümhuriyetçi Türkiye'mizin en kıyafetli elerde aynı kuvvet ve gayretlerle rakki ve medeniyet yollarında yükselmekte devam edeceğini tekrar öğrenmiş oluyor. Harici âlem bilhassa dostlarımız da ahdine sadık, sulha âşk dostluklarına katiiyetle vefakâr Türkiye'nin dün olduğu gibi bugün de, yarın da aynı samimiyet ve ciddiyetle malûm yollarında yürüyüp gitmekten bir an bile şaşmaz vaziyette olduğunu görmekle elbette pek çok memnun olacaktırlar.."

ATATÜRK'ÜN YÜKSEK MEZİYETLERİNDE BİRİ

KURUN gazetesinde Asım Us, Atatürk'ün yüksek meziyetlerinden biri de insan tanımaktaki kuvvetli görüşü olduğunu hatırlatarak Başvekil Celâl Bayar'ın bir senelik hükümet reisliğinde ve bilhassa Büyük Şef'in hastalandığı bir devrede bütün zorluklara dirayet ve metanetle göğüs gerekerek gerçekten derin takdirlere ve tebriklere layık bir muvaffakiyet gösterdiğini anlatıyor ve ecnebi heyetleri millî matemimize iştirak için memleketimizi ziyaretleri arifesinde Büyük Millet Meclisinin hükümete ittifakla itimat kararı vermiş olmasını çok yerinde bir millî tezahür sayıyor.

DÜNYA POLİTİKASINDAKİ MUVAFFAKİYET

YENİ SABAH'ta Hüseyin Cahit Yalçın, millî türk cümhuriyetinin dünya politikasındaki muvaffakiyetini tetkik etmektedir. Muharrir diyor ki:

"Biz türkün mazisinde nice imparatorlukların asıl müessisi gözlerini kapayınca, çarçabuk parçalanarak dağıldığını görmüşüzdür. Fakat Atatürk öyle bir dünya kurdu ki işte sağlamlığımız ilk zor tecrübesini, hattâ farkına bile varamadan, gayet tabii bir surette muvaffakiyetle yaptı, en derin ve en umumi bir matem memleketi hüznün ve ıstırap içinde bırakırken teşkilâtî esasıye mekanizması, sanki asırlardanberi faaliyet göstermiş bir müessesenin tabiiğünde harekete geldi ve Atatürk'e halef olması en layık olan devlet adamı, bütün milletin kalp birliğine seçti. Siyasi müesseselerinin bu sağlamlığı dünya politikasında türk cümhuriyetinin mevkiini şüphesiz bir kat daha takviye etmiştir. Muhterem İsmet İnönü'nün cümhuriyetli devrinde aynı vaziyetin inkişaf ederek bizi daha müterakki bir merhaleye isal edeceğine de aynı suretle imanımız vardır. Cümhuriyetimizin dünya politikasındaki ehemiyetli mevkiî ölmez Atatürk'e karşı son hürmet vazifesini ifa için dünyanın her tarafından gönderilen heyetlerin teşekkül tarzlarıyla de kendisini hissettiriyor.

Teslim etmek lâzımdır ki Türkiye dünya politikasının öyle ehemiyetli bir mevkiini işgal etmiş, hatıra riayet edilir, matemine iştirak olunur bir devlet haline gelmişse bunu yalnız maddî kuvvet muvaffakiyetleriyle değil, aynı zamanda maneviyat sahasındaki dürüstlüğü ve hüsnü niyetiyle elde etmiştir. En ileri hamlelerinde hak ve adalet mefhumlarından ayrılmaması, inkılaplarını hür tefekür namına, halkın hâkimiyeti namına yapmıştır.

Medeniyet için çalışmış, maddî terakkilerini felsefi bir kültürle beslemeyi, yükseltmeyi en büyük gaye bilmiştir.

İşte Atatürk'ün büyüklüğünün ve onun eseri olan türk cümhuriyetinin sağlamlığının sırrı.."

GÜNÜN İÇİNDEN

Satır başı

Büyük Şef'in huzurunda sık sık bulunanlardan ve bazı toplantılarda O'nun dikte ettiği yüksek sözleri yazmış olanlardan birisi, bir gün, O'nun yazdığı yazılarda, zaman, zaman, noktalama işaretlerini de emrettiğinden ve bazan biraz duraklayarak:

— Satır başı! dediğinden bahsetmişti.

Şimdi, vakitsiz bir ölüm, O'nu aramızdan alma, bu sözleri hatırladım:

O'nun daha sayfalar ve ciltlerce devamını on sekiz milyonun, on sekiz milyonun yanbaşı, bütün bir dünyanın candan dilediği hayatını katı yürekli ölüm, bir satırın tam orta yerinde kesip ecel, kemikten seşile:

— Nokta! demiş değil midir?

Fakat ne sayfanın, ne eserin, ne de ondan sonraki ciltlerin burada kalmıyacağını düşünerek yazımızı yatıştırıyor, kederimizi avutuyoruz.

Sanki o, Dolmabahçe'nin şimdi bir matem pınarına dönen odasında son nefesini verirken gene o sözü,

— Satır başı! ihtarımlı tekrarlamış gibiydi.

Atatürk kalemi, Atatürk üslubu ile yazılan inkılâp kitabının bir satırını ikinci teğrinin onuncu günü, bir paragrafın orta yerinde noktalandıktan sonra aynı ayın on birinde türk milleti, O'nun ikinci müellifine aynı kitabı tevdi etmiş bulunuyor.

— Satır başı!

Bu yeni satır başından sonra da eserin ne kalemi, ne üslubu, ne meâli değişmeyecektir.

Yirmi yıldanberi o eseri süslüyen kudretli satırların benzerlerini yılarca, daha dolmayan yeni sayfalarımızda da okuyacağız;

Yadırgamadan, inanmızı, heyecanımızı bir zerre bile kaybetmeden, anlarmızı ve vazifelerimizi unutmadan, okuyacağız.

Nurettin ARTAM

Derin yasımız

Kırılacak kalemin, içimin ağı duyularımı diyebilecek söz bulamıyor. Ne yapayım? Musa'nın çobanı gibi yerde mi beyimlanayım? Başımı taştan taşıya vurup yazılarımı mı dağıtayım? Akıp akıp kesilen yazılarımı mı büsbütün dindirmek için gözlerime mil mi çekeyim? Ne yapmam az. Hem neye yarar? Acımdan ölsen de neye yarar? Dert yalnız benim mi? Kederim dipsiz bir kuyu gibi denizin, in, indikçe in; gene sonuna ermezsin. Acımın en ağır soylenemiyenmiş, anlatılmıyannmış; söylemek istesem, dilim tutuluyor, boğazım tıkanıyor. Acımı hickrarıyorum; sesim çıkmıyor.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

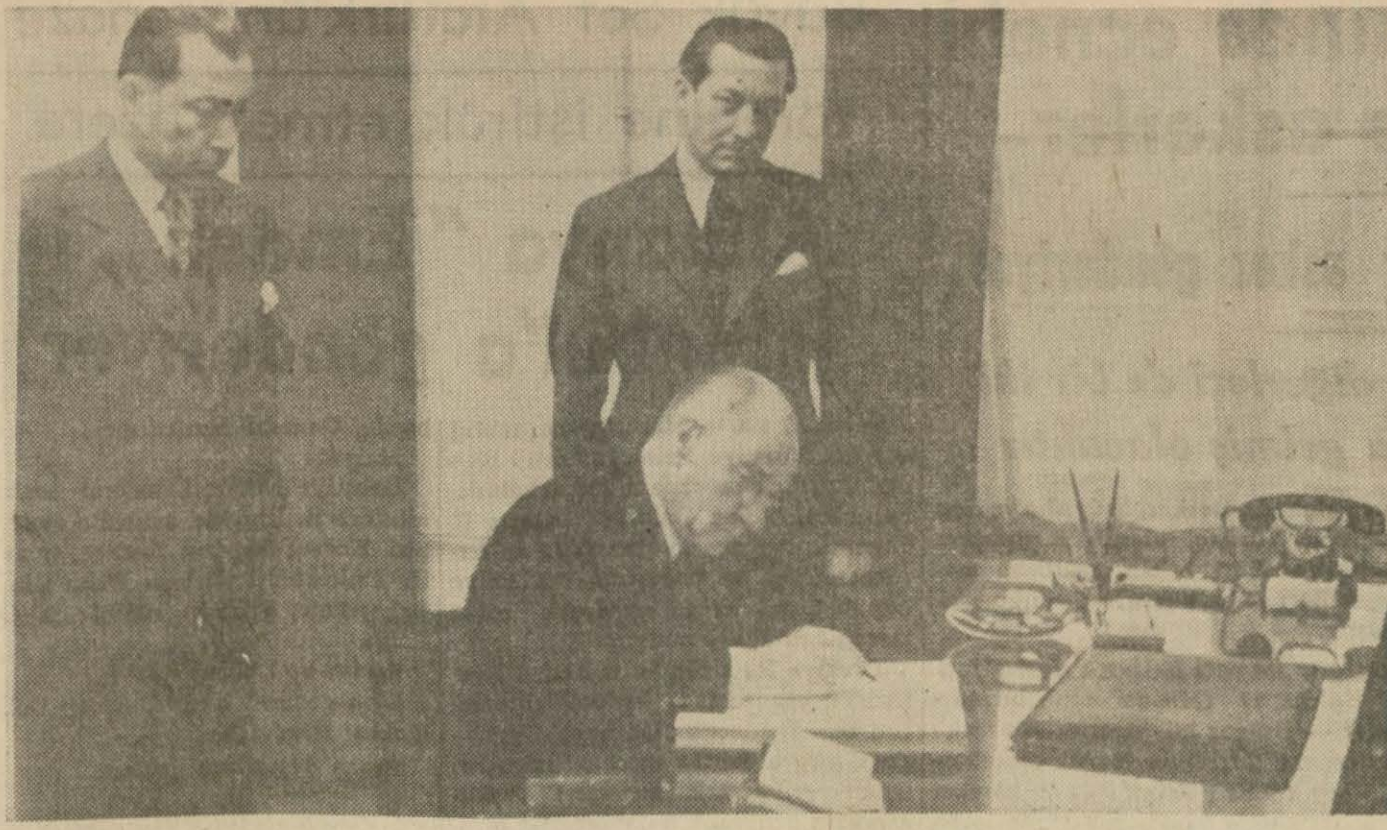
Ben, ben miyim? Bilmiyorum. Bir şeyler duyuyorum, anlamıyorum. Ne oldum? Babam öldü, anam öldü, kardeşim öldü, çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü. Hepsinde öyle kederlendim çocukum öldü.

Zafer anısına çelenkler kondu

Yüksek Ziraat Enstitüsü tedaris heyeti dün Ulus alanındaki Atatürk anıtına bir çelenk koymuşlar ve büyük ve ebedi Şef için iki dakika sükût etmişlerdir. Bu münasebetle tedaris heyeti Cümhur Başkanımız İsmet İnönü'ne ve Başbakan B. Celâl Bayar'a da birer telgraf çekmişlerdir.

Şehrimizde bulunan Hollanda kolonisi de dün Ulus alanındaki Atatürk anıtına üzerinde (Türkiye'de bulunan hollandalılar) yazılı bir çelenk koymuşlar ve taziimlerini ifade için iki dakika sükût etmişlerdir. Yukarıdaki resimde hollandalılar çelenk koyarken görüyorsunuz.

Cenazenin başında bekleyen Türkiye

Kuvetli ve dirilmiş canlı bir Türkiyedir

Yazan: Piyer Dominik

Kemal Atatürk olmasaydı yeni bir Türkiye görecektik mi? Belki de hayır. Mutlak bir bozgun arasında, en facialı şartlar içinde, o bunca zamandanberi kühenmiş ve çürümüş eski Türkiye devletinden ilk hamleleri dünyayı hayrete düşüren ve yirmi seneye yakın bir zamandanberi mağlûbiyeti tanımamış olan yeni, canlı ve kudretli bir devlet çıkarırdı.

Sürülmüş ve kanun dışı edilmiş olan Kemal Atatürk, Anadolu'ya hareket ettiği zaman resmî idare ve itilâf devletleri onun hasmıydı. O, Napolyon'un sevdiği neviden, zekâsı kadar karakteri de kuvetli adamlardan biriydi. Esasen ideali uğrunda hayatını fedaya âmade, fakat aynı zamanda bu ideale türk ve yabancı baskılarının havatlarını da fedaya âmadeydi. Vatanperverleri etrafına topladı. Yeni bir hükümetin esaslarını kurdu, silâhı eline aldı, üç sene süren çetin bir harpten sonra yunanlıları mağlûp etti, bir an sahilde ısrar etmek istiyen fakat nihayet geriye çekilen ingilizlere rağmen İstanbul'u aldı. Bundan sonra fransızlara döndü ve o kadar maharetle hareket etti ki, biz Kilikya'yı tahliye ettik ve Suriye ile birlikte müdafaası imkânsız bir hatta kadar geri çekildik.

Bu arada, Kemal Atatürk 1877-78 Rus - Türk harbinde kaybedilmiş olan Kars'ı da ele geçirmişti. Daha sonraları - aradan uzun zaman geçmedi, hâlâ hatırlıyor muyuz? - Sancak türklerinin hâmisî oldu ve o kadar canlı bir surette müdahale etti ki türk kıtalarının bizinkiler yanında orada yerleşmelerine müsaade ettik.

Onun siyasi ve içtimai reformator rolü üzerinde ısrar etmiyoruz. Türkiye'den geri kalan şeyi, 750.000 kilometre murabba arazi üzerinde 15, 16 milyon insanı avucuna aldı. ve, modern bir büyük Petro gibi, aynı azim ve bazan şiddetle, onu modernleştirme işine girişti. Bu insan gücünden üstün bir işti, çünkü burada karşısında ordular değil, bir dinî zümre, ananeler, ve bir cihetten, vicdanlar vardı.

Bununla beraber bütün engeller aşıldı. Evelâ sultanı koymak, sonra kadını hürriyetine kavuşturmak, türkleri garp kılığını kabule mecbur etmek, fesi yere çalmak, böylece eski Türkiye'nin sırtını yere getirmek için ne kadar enerji icap etmiş olduğunu tasavvur etmek kabîl değildir. Ve onun iktisadî eserinden, Türkiye'ye bir hamlede bir endüstri yaradışındaki süratinden bahsetmiyoruz. Avrupada bazı nüktedan mütefekkirler onun mutlak lâikliğine gülmüşler; bundan ne kalacağını bilemem, fakat şunu bilirim ki bugünün türkleri dört beş yüz sene önce Avrupa'yı titreten canlı millet haline gelmiştir; Şunu da bilirim ki eserine bütün gayretleriyle girişen Kemal Atatürk yaşadığı müddetçe yolundan şaşmadı, ve 1919 dan beri çelik elini asla açmadı. Ancak ölüm bu eli açmıştır. Ve bu akşam o büyük cenazenin başında bekleyen Türkiye kuvetli ve dirilmiş bir Türkiyedir.

Bu on dokuz sene zarfında birkaç ihtiyar türk ve birkaç fesatçı, bir ihtilâlin bir koyun sür-

rücülüğünden bambaşka bir şey olduğunu anlamayan insanlardan birkaçı asılmış olabilir. Hassas ruhlu insanlar bütün bunları Kemal Atatürk'ün zımmetine geçirebilirler. Sert, çok sert davranmış olan birkaç büyük fransız, meselâ on birincî Lui'yi veya Rişlyö'yü zikrederek söylememize müsaade edilmiş olan yeni, canlı ve kudretli bir devlet çıkarırdı.

Sürülmüş ve kanun dışı edilmiş olan Kemal Atatürk, Anadolu'ya hareket ettiği zaman resmî idare ve itilâf devletleri onun hasmıydı. O, Napolyon'un sevdiği neviden, zekâsı kadar karakteri de kuvetli adamlardan biriydi. Esasen ideali uğrunda hayatını fedaya âmade, fakat aynı zamanda bu ideale türk ve yabancı baskılarının havatlarını da fedaya âmadeydi. Vatanperverleri etrafına topladı. Yeni bir hükümetin esaslarını kurdu, silâhı eline aldı, üç sene süren çetin bir harpten sonra yunanlıları mağlûp etti, bir an sahilde ısrar etmek istiyen fakat nihayet geriye çekilen ingilizlere rağmen İstanbul'u aldı. Bundan sonra fransızlara döndü ve o kadar maharetle hareket etti ki, biz Kilikya'yı tahliye ettik ve Suriye ile birlikte müdafaası imkânsız bir hatta kadar geri çekildik.

Bu arada, Kemal Atatürk 1877-78 Rus - Türk harbinde kaybedilmiş olan Kars'ı da ele geçirmişti. Daha sonraları - aradan uzun zaman geçmedi, hâlâ hatırlıyor muyuz? - Sancak türklerinin hâmisî oldu ve o kadar canlı bir surette müdahale etti ki türk kıtalarının bizinkiler yanında orada yerleşmelerine müsaade ettik.

Onun siyasi ve içtimai reformator rolü üzerinde ısrar etmiyoruz. Türkiye'den geri kalan şeyi, 750.000 kilometre murabba arazi üzerinde 15, 16 milyon insanı avucuna aldı. ve, modern bir büyük Petro gibi, aynı azim ve bazan şiddetle, onu modernleştirme işine girişti. Bu insan gücünden üstün bir işti, çünkü burada karşısında ordular değil, bir dinî zümre, ananeler, ve bir cihetten, vicdanlar vardı.

Bununla beraber bütün engeller aşıldı. Evelâ sultanı koymak, sonra kadını hürriyetine kavuşturmak, türkleri garp kılığını kabule mecbur etmek, fesi yere çalmak, böylece eski Türkiye'nin sırtını yere getirmek için ne kadar enerji icap etmiş olduğunu tasavvur etmek kabîl değildir. Ve onun iktisadî eserinden, Türkiye'ye bir hamlede bir endüstri yaradışındaki süratinden bahsetmiyoruz. Avrupada bazı nüktedan mütefekkirler onun mutlak lâikliğine gülmüşler; bundan ne kalacağını bilemem, fakat şunu bilirim ki bugünün türkleri dört beş yüz sene önce Avrupa'yı titreten canlı millet haline gelmiştir; Şunu da bilirim ki eserine bütün gayretleriyle girişen Kemal Atatürk yaşadığı müddetçe yolundan şaşmadı, ve 1919 dan beri çelik elini asla açmadı. Ancak ölüm bu eli açmıştır. Ve bu akşam o büyük cenazenin başında bekleyen Türkiye kuvetli ve dirilmiş bir Türkiyedir.

Bu on dokuz sene zarfında birkaç ihtiyar türk ve birkaç fesatçı, bir ihtilâlin bir koyun sür-

Kahramanlar kültü

Atatürk'ü garp matbuatı harp ve sulh tanrısı diye tarif ettiler. Atatürk'ü, bundan altmış sene evvel "Kahramanlar Kültü"nü yazan Carlyle tanıtmış olsaydı, eserindeki altı tipe bir baş bulmuş olacak ve Atatürk'ün önünde kahramanlarını selâma dizecekti.

"Cihan tarihi, esasında, bu dünyada çalışmış olan büyük adamların tarihidir... Yer yüzünde başarılı olarak görüldüğümüz her şey, bu dünyaya gönderilen büyük adamların dimağından şimşeklenen fikirlerin maddî tezahürü, ameli realizasyonu ve gövdelenmesidir... Büyük Adamlar, dünyanın zulmetini yırtan birer ebedî nur kaynağıdır" dedikten sonra, Carlyle kahraman tiplerini ilâh kahraman, peygamber, kalırcı, şair, kahraman, kâhîn, kahraman, edip, kahraman ve kıral kahraman olarak sıralar. Fakat bütün bu insanüstü kudret ve meziyetlerin bir adamda toplanması, zamanına kadar görülmemiş ve bilinmemiştir; onun içindir ki Carlyle böyle bir adamı tasavvur edemedi.

Carlyle'in bütün dünya içinde tiplerini aradığı kahramanlar kültü, kahraman ocağı olan türk yurdunda teessüs etmiş bulunuyor. Milleti saadet ve refahın zirvesine çıkaran kahraman, ölümler müdahalesiyle artık yolunu takip edemez hale gelince, dönerek elindeki meşaleyi bitişiginde ve en yakınındaki arkadaşına teslim eder. Böylece ileri yürüyüş hızından ve elından bir şey kaybetmez. Atatürk'ten sonra İsmet İnönü'nün meşaleyi eline alması ve milletin başına geçmesi, işte bu kahramanlar kültürünün ve kahramanlar disiplinin en parlak bir emülecisi oldu. Kahramanlarına tapan milletler asla kahramansız kalmamışlardır.

Her Büyük Adam, büyük hacimdeki zaferleri ve yüksek neticeli kazanımlarıyla iftihar eder. Fakat bizim Şefimiz bütün zevkini, yükselttiği milletin inşirahında yaşardı, çünkü milleti, yanlış tefsir edilmiş doğmalardan ve karanlık maksatlara çalışmış nakillerden kurtarmış, realiteye taptırmıştı, ve realitenin halkettiği türk milliyeti ve türk ırkı büyük Şef'in taraf ettiğinden başkası değildi. Bu suretle kültür yolunu aydınlatmıştı; zaman biz orada ırk ve millet mefhumlarının, şimdiye kadar ihtirasları ve mesuliyeti ancak göklere raci tesisleri tatmin eden, karikatürlerini geride bırakmış mefhumlar gördük. Atatürk'ün bulup bize tanıttığı türk milliyeti ve türk ırkı, bu işle iştigal eden ilim şubelerinin hepsini pürüzden ve müphemiyetten arıttı. Bu kazancı ilim âlemiy çok yakın bir zamanda hayranlık ve minnettarlık içinde anlayacaktır.

Ben şahsen türk camiasının mazhar olduğu bu aydınlanmadan hissesini en çok alan bir ferdim. Beni elimden tutup vatanıma kavuşturan ve gene türk ilminin hizmetinde bana da bir yer ve emek ayıran Büyük Adam için yapabileceğim şey, ancak yolunda son nefesime kadar çalışmak yemini ve kahramanlar kültüne tazim ve tekrimle iştirak olacaktır.

Agop Dilâçar

eserinin ebediliğini tebarüz ettirmekte ve bu eserin devamı hususunun İsmet İnönü'nün Reiscümhurluğa intihabı suretiyle taht emniyete alınmış olduğunu yazmaktadır.

Aynı gazete, yazısına nihayet verirken Türkiye'nin ismi tarihte türk ve terakkinin sembolü olarak kalacak olan millî kahramanın ziyar karşısında Arnavut milletinin duymakta olduğu acıya işaret etmektedir.

Kemal Atatürk'ün muazzam eseri

Tiran, 17 a.a. — Alba Ajansı tebliğ ediyor :

Gazete Ekorces, ilk sayfasında Atatürk'ün bir fotoğrafını ikinci sayfasında da yeni Türkiye'nin dâhi halâskâr ve islahatçısının hayat ve eserine tahsis edilmiş mühim bir makale neşretmektedir :

Bu gazete diyor ki : "Bu noktadan Kemal Atatürk ancak Rusya'nın Büyük Petro'su ile mukayese edilebilir."

Bu gazete, büyük ölünün muazzam

Geçtiğimiz merhaleler

Kim inkâr edebilir ki umumi bir buhran içinde değildik? Atatürk'ün elim hastalığı altı aydanberi en hâd devresindeydi. Bizim gibi Şef'ine nihayetsiz derecede bağlı olan bir millet için O'nun sıhatinde tehlikeler belirmesi bizzat kendi sıhatimizin tehlikede bulunması demek değil miydi?

— Ne olacak? diyorduk, ve, düşünüyorduk!

O'nun hayatına ait kaygılarımızı birbirimize anlatırken müthiş âkıbetle karşılaştık.

— Ne olacak? sualini tekrarladığımız esnada temennilerimiz tahakkuk etti. İnönü Cümhurreisliğine seçildi. Tükenmez istrahamızla başbaşa kalmak, Atatürk'ün ölümüne rahat rahat ağlamak bahtiyarlığımıza erdik. Halbuki hastalık memleket için siyasi bir buhran, ölüm ise daha çetin bir siyasi buhran vesilesi olabiliirdi.

Milletin olgunluğu, rejimin sağlamlığı, devlet adamlarımızın memlekete çok kuvetli bağlılığı ve uzağı görüşüdür ki hastalık ve ölüm hâdiselerinin birer şiddetli buhran halinde istihalesine engel olmuştur. Milletimizle iftihar edebilir, rejimimize güvenebilir, devlet adamlarımıza inanabiliriz. Bu kanaatlerimizde bütün cihan bugün bizimledir.

Fakat, şükranla teslim etmeliyiz ki bu neticede iktidar mevkiini işgal eden zatın, bir senedenberi hükümet reisliğinde bulunan sayın Celâl Bayar'ın pek büyük bir hissesi vardır, vazifeye dâvet edildiği ilk günden itibaren metanetini zerre kadar kaybetmeyerle türlü güçlüklerle dolu günlerde memleketine sadakate hizmet etmiş olan Başvekilimizin gayretleri kahraman gayretleridir. Evelki gün ikinci Bayar hükümetine ittifakla imat reyî veren Büyük Millet Meclisinin müzakerelerinden herkes ancak, pek haklı olarak, bu intibah almıştır.

Başvekilimiz: "Hiç şüphesiz büyük türk milletinin seciyesine ve karakterine uygun olarak Atatürk'ün vücuda getirdiği ve bize hediye ettiği rejimi korumak hakkındaki ihtirasını ölçülmüştür," diyorlar. Bu cümledeki ihtiras kelimesine bilhassa dikkat etmeliyiz. Bu rejimi korumak hakiki vatanperverler için bir ihtiras mevzuudur; ve Celâl Bayar bu ihtiras malik olduğunu bütün güzel hizmetleriyle isbat etmiştir.

Geçtiğimiz merhaleleri sekinet ve vakarla geçirdik, ve bu sırada sayın Başvekilin müşkül vazifesini sık sık düşündük. Kendisini andıkça hizmet ve muhabbetimiz tezayüt etti. Bu, tereddütsüz iddia edebiliriz ki, bütün memleketin mütealeasdır. Pek az devlet adamı, siyasi hayatımızda, Celâl Bayar vaziyetinde pek az bulunmuştur.

Atatürk'üz kalan Türkiye'nin başına İsmet İnönü'nün gelmesi, onun da hükümet başına Celâl Bayar'ı getirmesi, Celâl Bayar'ın bildiğimiz şekliyle kabinesini kurması, memleketin, normal inkişafına azimle devam edeceğini gösteren en kuvetli delillerdir, ve bunlardan başka birhan aramak sadece lüzumsuzdur.

Millî yasamızın tâ ilk gününden itibaren tekrarladığımız gibi istikbalimizden tamamiyle eminiz. Millî vahdet, hepimize gurur ve imtinan vererek hep böyle devam edecektir. — N. Baydar

Ankara Borsası

17/II. teğrin/1938 fiyatları

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.88	5.91
Nevyork	125.1725	125.8125
Paris	3.29	3.3075
Milano	6.5875	6.6225
Cenevre	28.2375	28.3825
Amsterdam	67.85	68.1950
Berlin	50.1175	50.3725
Brüksel	21.1675	21.2750
Atina	1.0725	1.0775
Sofya	1.5275	1.5350
Prag	4.2925	4.3150
Madrid	5.88	5.91
Varşova	23.52	23.64
Budapeşte	24.6325	24.76
Bükreş	0.90	0.9025
Belgrad	2.7875	2.80
Yokohama	34.3275	34.5025
Stokholm	30.3025	30.455
Moskova	23.6250	23.745

ESHAM VE TAHVİLÂT

1933 türk borcu I	19.00	19.75
(Peşin)		
Arsilan çimento	8.85	8.85

Cenaze töreninde ecnebi heyetler ve askerler

Bir çok memleketler asker gönderiyor

Iran heyeti dün geldi, diğerleri de bir iki gün içinde Ankara'ya gelmiş olacaktır

Büyük ve ebedi Şef Atatürk'ün milli cenaze töreninde bulunmak üzere 9 memleketten şehrimize gelecek olan ecnebi kıtalar 1060 subay, küçük zabıt ve neferden mürekkeptir. 12 subay, 120 deniz eri, 60 silah endaz ve 56 kişilik bando muzikadan mürekkep olan İngiliz kıtası Gazi Terbiye Enstitüsünde, 4 subay, 100 nefer ve ayrıca 30 neferden müteşkil sancaklı ve bandolu silah endazdan müteşkil Yunan Bahriye Müfrezesi inşaat usta okulunda, 10 subay 180 küçük zabıt ve neferden müteşkil Fransız heyeti Mülkiye Mektebinde, 2 subay, 6 yarsubay ve 72 neferden müteşkil Bulgarlar Polis Enstitüsünde, bir veya bir kaç subayın idaresinde, 60 neferden müteşkil Romen kıtası Jandarma Enstitüsünde, 4 subay, 4 yarsubay ve 80 neferden müteşkil Yugoslav kıtası Harbiye Okulunda, 100 neferden müteşkil Sovyet kıtası Ziraat Enstitüsünde, 130 kadar neferden müteşkil Alman kıtası eski A. Vusturya sefarethanesinde, 3 subay ve 52 neferden müteşkil olan İran kıtası da Harbiye okulunda misafir edilecektir.

Yugoslav ve bulgar kıtaları cumartesi günü saat 8.40 da gelecek hususî trenle, Sovyet ve Fransız kıtaları gene cumartesi günü saat 21 de hususî trenle, İngiliz kıtaları pazar günü saat 11.10 da şehrimize gelecek olan hususî trenle, Yunanistan ve Romanya kıtaları da pazar günü saat 12.35 de gelecek olan hususî trenle şehrimize muvasalat etmiş ve tesbit edilen yerlerde misafir edilmiş olacaktırlar. Almanya'dan gelecek askerî kıtanın şehrimize geleceği saat henüz tesbit olunmamıştır.

Büyük Şef'in millî cenaze töreninde bulunacak olan İran heyeti dün sabahki Toros ekspresiyile şehrimize gelmiştir. Heyet Ankara garında Millî Müdafaa Bakanlığı müsteşarı general Nazmi Solok, general Kemal Gökçe, merkez komutanı ve İran sefaretî erkânı ile dış bakanlık delegesi tarafından karşılanmıştır. Heyet istasyon da mevki almış olan kıtayı teftiş etmiş ve bilâhare mihmandarlarıyla birlikte ikametlerine tahsis olunan Ankara Palas oteline inmiştir.

Bugün gelen ve İran Büyük Elçisi Ekselâns Halil Fehimî'nin reîsliğinde Örgeneral Nahcivan, Korgeneral Koupal ve Albay Arfaa'dan mürekkep heyetin mihmandarlığına Kurmay Albay Asım Aksoley, deniz binbaşısı Abdurrahman Benlioğlu ve Dış Bakanlıkta Reşat Akdur tayin olunmuştur.

Yunan Heyeti

Atina, 17 a.a. — Atina ajansı bildiriyor: Atatürk'ün cenaze merasiminde hazır bulunmak üzere cuma sabahı Yunan heyetinin başında hareket edecek olan Başvekil B. Metaksas, Ankara'ya hareketini ıcap eden müessif hâdise'nin hazinliği dolayısıyla kendisine hiç bir merasim yapılmamasını matbuat vasıtasıyla Yunan milletinden ve memurlarından rica etmiştir.

Sovyet heyeti geldi

İstanbul, 17 a.a. — Atatürk'ün cenaze törenine iştirak edecek olan heyet hamil Sovyetlerin "Moskova", destroyeri bu sabah İstanbul'a gelmiş ve Boğaziçinde askerî merasimle karşılanmıştır. Heyet âzası Perapalas oteline inmiştir. Destroyer, Haydarpaşa açıklarında demirlemiş bulunmaktadır. Sovyet heyeti ayın 19 unda Ankara'ya hareket edecektir.

Bulgar heyeti Sofya'dan hareket etti

Sofya, 17 a.a. — Bulgar ajansı bildiriyor: Hükümeti temsilen Harbiye nazırı General Daskalof'un başkanlığında Atatürk'ün cenaze merasimine iştirak edecek olan ve kiralın mümessili Başmabeynci mütekaat general Panof ve Sofya garnizon kumandanı General Lukaş'tan mürekkep bulunan bulgar heyeti bugün saat 13 de hususî trenle Ankara'ya hareket etmiştir.

Aynı trenle, Sofya birinci piyade alayı sancağı ve mızıkası ile birlikte 62 kişiden müteşkil müfrezede de hareket etmiştir.

Yugoslav heyetinin Sofya'dan geçişi

Gene Ankara'ya gitmekte olan Yugoslav müfrezesini hamil bulunan vagon da saat 11 de Sofya'ya gelmiş ve bulgar heyetinin hususî trenine bağlanmıştır.

Bulgar heyeti istasyonda Başvekil Köseivanof ile Dahiliye nazırı B. Nedef, Maliye nazırı B. Bojilof, Türkiye

orta elçisi B. Berker, Yugoslavya orta elçisi B. Yurışiç, elçilik memurları, mülki ve askerî erkân, matbuat mümessilleri ve halk tarafından uğurlanmıştır.

Bulgar heyeti Edirne'den geçti
Edirne, 17 (Hususî muhabirimizden) — Bulgar hükümetini Atatürk'ün cenaze töreninde temsil edecek olan heyet 9 da gelerek 9.20 de hareket etti. Heyete 58 kişilik bir bando muzıkası da refakat etmektedir. Heyet reisi general Daskalof beni vagonunda kabul ederek Atatürk'ün vefatı dolayısıyla duyduğu teessürü anlattıktan sonra dedi ki :

"Yeri kolay doldurulamayacak Büyük Adam,"

"— Büyük ölünün önünde eğilmiye ve yüksek bir kumandan, eşsiz bir inkılapçı ve devlet adamı olarak tanıdığım Büyük Şef'inize son ihtiram vazifemizi yapmaya gidiyoruz. Atatürk'ün vakitsiz ölümü dünyanın her tarafında olduğu gibi, Bulgaristan'da da büyük teessür uyandırmıştır. Hiç şüphesiz ki, O'nun hayata gözlerini yumması insanlık, yeri kolay kolay doldurulamayacak büyük bir adam kaybetmiştir.

Bir bulgar dostu

Kıralı temsil etmekte olan General Panof da demiştir ki :

"— Sofya'daki ataşemiliterliğinden beri büyük bir dost olarak tanıdığımız Atatürk, ömrünün sonuna kadar bu dostluğa muhafaza etti. Bu itibarla da, ölümünü büyük bir kayıp saydığımız Atatürk için ne kadar kederlensek olacaktır. Ancak gene büyük bir dost olarak tanıdığımız O'nun kıymetli halefi İsmet İnönü ile teselli buluyoruz."

Heyete 150 kişilik bir kahvaltı ikram edildi. Heyet yarın 6.50 da İstanbul'da olacaktır.

Cenaze törenine iştirak edecek Yugoslav askerleri de bu akşam Edirne'den geçmiştir. Generaller ve heyetin diğer âzası yarın sabah buradan geçeceklerdir.

Arnavudluk Adliye Nazırı İstanbul'da

Cenaze töreninde Arnavudluk kiralığını temsil edecek olan Arnavudluk Adliye nazırı B. Faik Shatkou dün İstanbul'a gelerek Perapalas oteline inmiştir. Mebus B. Cavidi'nin de bu sabah gelmesi beklenmektedir.

Ayrıca haber aldığımız göre Arnavudluk Hariciye nezaretinden elçiliğe gelen bir emirde törende kiral majeste Birinci Zogo adna muazzam bir çelenkle ayrıca hükümet adına diğer bir çelengin bulundurulması bildirilmiştir.

Amerika'yı Ankara sefiri temsil edecek

Vaşington, 17 a.a. — Atatürk'ün cenaze merasiminde Amerika Reiscümhuru Ruzvelt'i Birleşik Amerika'nın Ankara büyük elçisi Macmurrey temsil edecektir.

Belçika Kıralının fevkalâde murahhası

Brüksel, 17 a.a. — Belçika Ajansı bildiriyor :

Atatürk'ün cenaze merasiminde kiralı fevkalâde murahhası sifatiyle Belçika'nın Türkiye'deki elçisi elçisi B. Raymond temsil edecektir. Maslahat-güzar B. Rothe de heyete dahil bulunmaktadır.

Toros'la gelecek heyetler

Adana, 17 (Hususî muhabirimizden) — Hatay, Lübnan, Mısır, Suriye ve Irak heyetleri yarın Torosla Ankara'ya geleceklerdir. Adana'da büyük matem devam etmektedir. Cenaze günü için büyük ve çok hazin bir merasim programı hazırlanmıştır.

İzmir'den gelecek heyet

İzmir, 17 a.a. — Ebedî Şef'imiz Atatürk'ün cenaze töreninde izmirli temsil etmek üzere belediye reisi Dr. Behçet Uz'un başkanlığında bulunan bir heyet yarın sabahki trenle Ankara'ya hareket edecektir. Heyete İzmir halkı adına avukat Münür Bilsel ve Parti namına da Reşat Leblebicioğlu dahildir. Aynı zamanda heyet Parti tarafından yaptırılan muazzam bir çelengi de beraberinde götürmektedir.

İngiliz heyetinin Sofya'dan geçişi

Sofya, 17 a.a. — Mareşal Birdwood'un başkanlığında olarak Atatürk'ün cenaze merasimine iştirak edecek olan İngiliz heyeti bugün saat 17 de Sofya'dan geçmiştir. Heyet istasyonda Başvekil Harbiye nazırını birer mümessilli ve Sofya'daki İngiliz orta elçisi

Büyük Şef Atatürk'ün cenaze törenine iştirak etmek üzere

Almanya "Emden" i İstanbul'a gönderiyor

Paris, 17 a.a. — Havas ajansı tebliğ ediyor: Türkiye Reiscümhuru Kemal Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunacak olan Dahiliye nazırı B. Sarraut, dün akşam saat 22.15 de hareket etmiş ve istasyonda Türkiye büyük elçisi ile diğer birçok zevat tarafından uğurlanmıştır.

Türkiye Reiscümhuru Kemal Atatürk'ün cenazesinde Fransa hükümetini temsil edecek olan heyete general Georges dahil bulunmamaktadır. Onun yerine şark kuvvetleri başkumandanı general Huntzinger Ankara'ya gidecektir.

Fransız heyetinin katı şekli
Ankara, 17 a.a. — Atatürk'ün cenaze merasiminde bulunacak Fransız delegasyonlarının katı listesi:

B. Albert Sarraut, Amiral de Labarde, General Huntzinger.

Maiyet:

Dahiliye Nezareti kalemi mahsus müdürü B. Fraysse, amiralın emir zabiti Korvet kaptanı Lacaze, generalin emir zabiti yüzbaşısı Dumoulin de Labarthe, sefaret kâtipi B. Gassouin.

Suriye ve Lübnan'dan: Liva general Kelber, Albay Collet, binbaşısı Barosart.

Başka değişiklik yoktur.

Emden İstanbul'a geliyor

Ankara, 17 a.a. — Haber aldığımız göre, Almanya, Atatürk'ün cenaze merasimine iştirak etmek üzere İstanbul'a Emden kruvazörünü göndermektedir. Bahriye silah endazlarından bir müfrezede Ankara'ya gelecektir.

Atatürk ve İnönü

İnönü'nün ittifakla Cümhurreisliğine intihap edilmesi, Kemalist rejimin sağlam temellere dayanmış olduğunu açıkça isbat etmektedir

Büyük Önder Atatürk'ün ölümü ve İsmet İnönü'nün ittifakla Cümhurreisliğine geçmesi dolayısıyla bir Fransız gazetesi şu satırları yazıyor:

Türkiye Büyük Millet Meclisi İsmet İnönü'nü Cümhur riyasetine Atatürk'ün halefi olarak ittifakla intihap etmiştir. Devlet sefinin ölümünün hemen eresinde bu intihabın bir milli birlik havası içinde yapılması, yeni Türkiye'nin kurucusu ve kudretli canlandırıcısı tarafından vicuda getirilmiş muazzam esere devam etmek misyonuyla mukellef olacak adamın seçilmesinde meclisin mütehit davranışı — Meclisin büyük inkılapçıya yüksek bir ihtiram nişanesi olarak verdiği karar neticesinde Atatürk yani "türklerin babası" adını alan — Mustafa Kemal tarafından kurulan rejimin her türlü siyasi temevvüçlere karşı sağlam temellere sahip olduğunu açık bir surette ispat etmektedir. Büyük harp neticesinde tek parti imparatorluğunun yıkılması ve Türkiye cumhuriyetinin kuruluşundan on beş yıl sonra, Türkiye hakiki bir siyasi istikrar buldu, bu da Atatürk tarafından tam bir muvaffakiyetle başarılan manevi, siyasi ve içtimai inkılabın büyüklüğünü gösteren delillerden biridir.

Bütün hayatı asırlarca müddet islamlığın en sıkı ananelerinin tahakkümü altında kalmış olan bir memlekette bu derece süratli ve bu derece tam bir değişimci tarihte başka misal yoktur. Ardında daha o zaman büyük bir askerî mazi bulunan Mustafa Kemal, 1920 de Ankara'da yerleştiği ve Büyük Millet Meclisini teşkil ettiği zaman, yalnız bir kukla halinde İstanbul'da muhafaza edilmiş imparatorluk rejimine karşı değil, fakat aynı zamanda Türkiye'nin istiklalini tahditte müttün nüfuzlara karşı olduğunu ve Mustafa Kemal'in millet namına kendisine tevcih edilen Gazi unvanına layık kazanmış olduğunu müshaede edebiliriz. 1920 den 1923 e kadar, O eski Osmanlı imparatorluğunun hepsi aynı derecede tazyik altında iniyen müttell milletler mozaikine hiç benzemeyen hemen tamamıyla mütecanis bir Türkiye teşkil etmeye muvaffak oldu; ve Anadolu'ya baştan aşağı yeniden fethettiği ve Yunanlıları küçük Asya'dan dışarı attığı zaman başlangıçta basit bir asi general sayılan adam bir milli kahraman haline aldı. Devlet adamı Mustafa Kemal'e, ihtiyatlı istihalehin bütün çekingenliklerini istikhar eden inkılabî zihniyeti kuvvetle tezahür etti.

Velâ, her türlü dini nüfuzlara karşı siddetli bir reaksiyonla, manevi inkılap; sonra, otoriter, fakat teğiri ve parlâmenter bir nizâmın zevahirini muhafaza eden siyasi inkılap; nihayet, cemiyette her türlü sınıfların birliğiyle, halk kütlelerinin tam emansipasyonu ile, marifetin en geniş ölçüde inkısaftı ve kadimlerin milletin umumi hayatına tam bir hürriyetle iştirakiyle içtimai inkılap. Mustafa Kemal ihtiyar bir milleti ve ihtiyar bir memleketi her normal istihale için lüzumlu merhalelerin hiç birinden geçmeden bir kaç sene içinde modernleştirmek mucizesini göstermiştir. Başlangıçta böyle bir teşebbüsün beşeri imkânların üstünde olmasından ve en siddetli reaksiyonlara meydan vermesinden korkulabilirdi. Fakat böyle olma-

si tarafından selâmlanmıştır.

Bulgar parlamentosunda

Sofya, 17 a.a. — Meclisin bugün öğleden sonraki celsesinin başlangıcında reis B. Muşanof, Atatürk'ün vefatı münasebetiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisine çektiği bir telgrafta B. Abdülhalik Renda'dan aldığı cevabı okumuş ve bu telgraflar hükümet azâsı, mebuslar ve halk tarafından ayakta dinlenmiştir.

Harbiye nazırı general Daskalof, Ankara'ya hareketinden önce kiral tarafından kabul edilmiştir.

di, çünkü "Gazi" rejimini kudretli, mükemmel organize edilmiş, sıkı bir surette disiplinli, iç ve dış her türlü ihtimallere göğüs germeye muktedir bir orduya istinat ettirmeye itina etmiştir. Ordu Kemalist rejimin sağlam zihniyetini teşkil ettiği için ki umumiyetle her hangi bir derin islahat politikasını müşkülletiren temevvüçler önlenilebilir.

Atatürk'ün otoritesi ve şahsi itibarı milletin nazardında hiç bir dikta-töre nasip olmamış bir derecede bulunduğu için, kendisi şahned çekildiği zaman eserinin ne olacağı suali hatıra gelebilir. İsmet İnönü'nün ittifakla intihabı bu sualin cevabını vermiştir. Yeni Cümhurreisleri askerî bakımdan olduğu kadar siyasi bakımdan da, Mustafa Kemal'in eserine sıkı bir surette teşriki mesai etmiştir. O, bütün istiklâl mücadelesi harplerinde büyük bir hisse sahibiyet ve Yunanlıların nihai mağlubiyeti ve İzmir'in restorasyonu neticesinde ham oğluktan sonra, Lozan'da, Türkiye cumhuriyetini Atatürk'e yeni devletin dış ve iç politikasını tesbit etmek imkânını vermiş olan faydaları temin eden muhaddes Türkiye namına müzakere eden o olmuştur. 1923 den beri Başvekil olan İsmet İnönü, geçen seneye kadar bu vazifede kalmıştır. Onun Atatürk'ün devamı ve en mahrem iş ortağı, bu itibarla da onun eserine devam için en layık adam olduğunu tebarüz ettirmek için bu kadarını söylemek kâfidir.

1938 - 1939 ders yılındaki olgunluk imtihanları sualleri

1938 - 1939 ders yılı lise fen ve edebiyat kolları yazılı ve sözlü olgunluk imtihanları haziran ve eylül devrelerine girecek olanlara sorulacak sualler Kültür Bakanlığınca kültür kurullarına gönderilmiştir.

Lise fen kolundan olgunluk imtihanına girecekleri fizik kimya gruplarından fizik için lise sınıflarında eski programlara göre okutulan bütün elektrik bahisleri ve bu bahislerle ilgili tecrübe ve meseleler, kimya için lise ikinci sınıfında okutulan maddenin ve teorik bahisler, lise fen kolunda okutulan organik kimya ve bu bahislerle alakalı meseleler sorulacaktır.

Matematik grupundan lise sınıflarından eski programlara göre okutulan bütün cebir bahisleri; fen kolunda eski programlara göre okutulan üçgenölçey bahisleri; Koteğ ve Tasarığ Geometri bahisleri ve problemler.

Tabii ilimler grupundan eski programa göre insan anatomisi ve fizyolojisi giren bütün bahisler sorulacaktır.

Lise edebiyat kolundan olgunluk imtihanlarına girecekleri tarih coğrafya grupundan tarih için liselerde okunan tarihin üçüncü ve dördüncü ciltlerindeki bahisler, coğrafya için Türkiye, İtalya, Yunanistan, Bulgaristan ve İsviçre coğrafyası, filozofi ve sosyoloji grupu için lise ikinci sınıf ile üçüncü sınıf edebiyat kolunda gösterilen bütün bahisler sorulacaktır.

Geçen olgunluk sınavlarında bir vesya daha ziyade gruptan muvaffak olmayanların 1938 - 1939 yılı haziran ve eylül devrelerindeki olgunluk sınavları yukarıda işaret edilen bahislerden yapılacaktır.

Harici haberlerin icmali

Almanya'da :

Fon Rath'ın cenaze merasimi — Bir polonyalı tarafından Paris'te öldürülen Alman sefaretî üçüncü kâtipi fon Rath'ın cenaze merasimi Düsseldorf'ta Hitler'in ve fon Ribbentrop'un huzuruyla yapılmıştır. Hitler müteveffanın tabutuna bir çelenk koymuştur.

Fransa'da :

Bir Fransız - Alman paktına doğru — Paris, 17 a.a. - Pöti Jurnal, B. Fransuva Ponce, Fransa ile Almanya'nın müşterek bir beyanname neşretmeleri için zemin hazırlamış ve hattâ bir misak projesi vücuda getirmiş olduğu için yakında bir Fransız - Alman mukavelesinin akdine muhtemel nazariyle bakılabileceğini yazmaktadır.

İngiltere'de :

Müstemlekeler meselesi — Londra, 17 a.a. — Avam Kamarasında müstemlekât Nazırı Macdonald, Tanganik valisine hükümetin mande öğrenildiğine göre Kıral Karol'un Tanganyiks valisine, hükümetin mande altında bulunan araziden hiç çibirini terketmeyi deriş etmediğini bildirmeye başvekil tarafından memur edildiği beyan etmiş ve siddetle alkışlanmıştır. Maliye nazırı Sir John Simon da hükümetin müstemleke meselesini umumî suretiyle devletin bir cüzü adetmiye devam ettiğini söylemiştir.

Kıral Karol'un ziyareti — Londra, 17 a.a. — Yunanistan Kıralı Jorj dün akşam Buckingham sarayına giderek bir kaç dakika Kıral Karol ile görüşmüştür.

Romanya kıralı dün Buckingham sarayında Çemberlayn'ı kabul etmiştir.

İlyâ mahâmat almakta olan mahafilde öğrenildiğine göre Kıral Karol'un B. Çemberlayn'la mülakatının mevzuu Romanya'nın İngiltere'ye yapmakta olduğu ihracatı bilhassa petrol ve hububat ihracatını arttırmak meselesi teşkil etmiştir. Romanya kıralı, bugün bu hususta Hariciye nezaretinde, ziyaret esnasında lort Halifax ile de görüşmüştür.

İngiltere Kıralı Romanya'ya gidecek — Londra, 17 a.a. — Deyli Herald gazetesinin Bükres muhabiri, Romanya kıralı Karol'un İngiltere'ye ziyareti İngiltere kiralının 1939 baharında iade edeceğini haber vermektedir. İngiliz kıralı ve kraliçesi, bir harp gemisi ile seyahat ve avdetlerini yapacaklardır.

Yahudiler meselesi — Londra, 17 a.a. — Havas Ajansı bildiriyor :

İngiliz diplomatik mahfillerinde bildirildiğine göre, hükümet bu sabah Alman yahudi müteccirinin imparatorluk içinde iskân meselesini tetkik etmektedir.

İskân neredede mümkün olabileceği hakkında bu mahfillerde hiç bir sarahat verilmemektedir ve bu hususta gazetelerde çıkan haberler mevsimsizdir.

Bir Paris gazetesi bunların İngiliz Güyan'ına yerleştirileceklerini bildiriyor. Holalnda'da, iskân işini kolaylaştırmak üzere bir milyon filorin sermayeli bir şirket kurulmuştur.

Uzak Şark'ta :

Cephelerde vaziyet — Londra, 17 a.a. — Domei ajansından: Çin orduları, Nantchang ve Tchangche'yi terketmeye karar vermiş olup cenuba doğru çekilmektedir. Motörli Japon cüzümlarının ileri hareketini durdurmak için bir çok noktalar da Vouking'den Tchatsin'e giden yolu tahrip etmiştir.

Çin ajansının bildirdiğine göre, Su-işien istikametinde ilerlemekte olan Japon kuvvetleri mağlûp edilmiş ve Maping istikametinden geri sürülmüştür. Japonlar 500 ölü bırakmışlardır.

İspanya'da :

Ebre cephesinde vaziyet — Franko umumi karargâhının bir tebliğinde deniliyor ki :

Ebre muharebesi neticesinde kıtalarımız 19779 esir almışlardır. Düşmanın zayıfta 75.000 kişi olarak tahmin edilmiştir. Askerlerimiz gömdükleri düşman ölümlerinin miktarı 13 bin 275 e balığ olmuştur. Kuvvetlerimiz düşmandan 14 top, 29.347 top mermisi, 45 havan topu, 191 makineli tüfek, 213 otomatik tüfek, 24.114 tüfek, 7635 haçer ve süngü, tank, 73 bin 989 havan bombası, 868 kilo parlayıcı madde, 36.436 bomba, 30 milyon 102.575 tüfek mermisi almışlardır.

İtalya'da :

İngiliz - İtalyan anlaşması — Anlaşma, Kont Ciano ve Lort Perth arasında imza edilen bir deklarasyonla meriyete girmiştir. İtalyan ve Alman gazeteleri bu hâdiseyi memnuniyetle karşılamakta ve fakat anlaşmanın Roma - Berlin mihveriyile Roma - Berlin - Tokyo mihverini zayıflatmayacağını tebarüz ettirmektedirler. Fransız ve

İngiliz gazeteleri de anlaşmayı memnuniyetle selâmlıyorlar. Yalnız İngiliz gazeteleri dün daha ihtirazlı bir lisat kullanıyorlardı, ki Havas ajansı bunun manidar görüldüğünü bildirmektedir.

Muallim mekteplerine alınan parasız yatılı talebe

Muallim mekteplerine alınacak olan parasız yatılı talebe ait üçüncü liste de Kültür bakanlığınca tasdik olunmuş ve alâkalı mekteplere bildirilmiştir. Listeyi neşrediyoruz :

Edirne Kız Muallim Mektebine alınanlar :

Edirne lisesinden Neriman Ünü, Çorlu orta mektebinden Kemal Göknüllü, ve Türkân Mızrak, Çanakkale orta mektebinden Cemile Kurtaran, Tekirdağ Orta okulundan Melek Öztürk.

Bursa Kız Muallim Mektebine alınanlar :

Nişantaşından Düriye Nuri, Ankara kız lisesinden Zehra Diker, Eyüp ortadan Külizar Türkoğlu, Bursa muallim mektebi nehari kısmından Sıdika Toplan, Adapazarı ortadan Hürriye Kurcalı, Ayşe Özsoy, Servet Yüklektepe, Faliha Yaltan, Fatma Ulumeriç, Kadıköy ikinci ortadan Nezihe Özal, Aydın ortadan Necile Becerik, İstanbul kız ortadan Munise Güncü, İsparta ortadan Ulviye Kavaklı, Erzinca orta okulundan Remziye Sarı, Kars lisesinden Meliha Altay ve Kâmuran Altay, İzmir kız lisesinden Servet Corgun, Boğazici lisesinden Bâise Balı, Tarsus ortadan Enise Egemen ve Emiş Aykırı, Mersin ortadan Ayşe Saykal, Zekiye Erdür, Fatma Karakum, Siirt ortadan Tomris Doğan ve Nezihe Gürgün, Bursa kız lisesinden Mediha Artun.

İzmir Kız Muallim Mektebine alınanlar :

Üsküdar ikinci orta okulundan Latife Yavaş, İzmir kız muallim mektebi nehari kısmından Edibe Akulubaz.

İstanbul Kız Muallim Mektebine alınanlar :

Erenköy kız lisesinden Lütfiye Ertan, Hidayet Özsoy, Samirhan, Üsküdar Naciye Özdemir ve Samime Özdemir, Zile ortadan Sebahat Aksel.

Balkesir Erkek Muallim Mektebine alınanlar :

Uşak ortadan İsmail Saraçoğlu ve Kâmil Ergun, İzmir erkek lisesinden Mazhar Hancılar, Akhisar ortadan Hüseyin Üsküdarlı, Aydın ortadan Hüseyin Lopal, Adapazarı ortadan Muzaffer Tarm, Salâhattin Arıkan, Mustafa Ozan, Burhanettin Sarıoğlu, Talât Borazancı, Abdullah İlgelen, Eskişehir lisesinden Şefik Turgutoğlu.

Konya Kız Muallim Mektebine alınanlar :

Kastamonu kız ortada okulundan İlhan.

Erzincan Erkek Muallim Mektebine alınanlar :

Gümüşane ortadan Kenan Akgün ve Vehbi Ulutaş, Erzurum lisesinde Refet Güner, Erzurum Muallim mektebi nehari kısmından Galip Basri, Erzincan orta okulundan Haydar Yıldırım, Siirt ortadan Kasım Aytekin, E-dip Bayram, Müsbah Alp, Necati Özcan, Ahmet İlgün, Şefik Abdülaziz, Ünlü Mustafa.

Sivas Muallim Mektebine alınanlar :

Samsun lisesinden Ali Osman Büyükköztürk, Develi ortadan Mehmet usta oğlu, Çorum ortadan Sâdi Erduran, Kayseri lisesinden Sami Ergün, Arapkir ortadan Suphi Sunay, Eskişehir lisesinden Mehmet Çamlıbel, Çorum ortadan Şinasi Balkır, Zile ortadan Hüsnü Tümer, Niğde ortadan Hasan Tevfik, Urfa ortadan Abdüllatif Seyalp.

Adana Erkek Muallim Mektebine alınanlar :

Elbistan ortadan Lütfi Dikeçoğlu, Mehmet Kaya, Nihat Eray, Zafer Baykal, Silifke ortadan Muammer Uluhan, Mehmet Gürtürk, Süleyman Sırrı Baykan, Tur Hasan madenci oğlu, Mersin ortadan Ahmet Adanç, Raşit Kansu, İbrahim Taleyman, Hüseyin Yıldızçelik, Timur Takar, Abdüllatif Şaşmaz, Hasan Tarıncan, İbrahim Dalmar, Ali Yedigöç, Aksaray ortadan Halil Kacabak, Ali Bedpınar, Tayyar Yılmaz ve Şemaz Kapçı, Nevşehir ortadan Mustafa Tüfekçi, Vahdi Göyüş, Aksaray ortadan Hilmi Erhan, Necati Ergün, Tarsus ortadan Mehmet Gürani, Salih Sakarya, Hüseyin Suat, Sadık Tilik, Sabri Çoğulmez, Muhşem Sedan, Duran Bingöl, Şaban Yücel, Suphi, Elbistan ortadan Muzaffer Aktunç, Yemliha Tuncel, Doğan Ceyhan.

Gece yarısından sonra

50 bin kişi
Büyük ölüyü
ziyaret için
sıra
bekliyordu

(Baş 1. inci sayfada)

akmıya başlıyor.

Sabahın ilk saatlerinde büyük salonun kapısından dakikada 186 kişi içeri giriyordu. Rakam saat 17 den sonra 228 e, 23 e doğru 234 e 23 ten sonra 250 ye çıktı. Sabahtan ve dündenberi Atatürk'ün önünden kaç kişi geçmiştir dersiniz?

Geçiş yekpare bir cismin namütenahi uzanışı ile de ifade edilebilir. O kadar yekpare ki nerede başlıyor, nerede bitiyor? Bunu İstanbul sınırlarından, dışarı çıkmadan anlıyamazsınız. Geçiş İstanbul'un her evinin kapısının önünde başlıyor ve her evin kapısının önünde bitiyor.

Geçişte büyük olan şey yalnız rakam değildir. Burada rakamdan daha büyük olan; rakamın silinişi, yaşları, cinsleri, tahsil seviyeleri birbirinden farklı bu yüz bin birkaç yüz bin kişinin birbirinden ayırt edilemez bir tek insan haline gelişi, kütleleşişidir. Geçişte bir kişi ne yapıyorsa yüz bin iki yüz bin kişi de onu yapıyor. Biri öteki, hepsi birbirini gibi ağlıyor, hıçkırıyor ve Atatürk'ün ayakları dibine cansız serilip kalmağı Atatürk'üz yaşamağa tercih ettiğini söylüyor.

O kadar vakur, o kadar yaptıklarından ve söylediklerinden emin halleri, o kadar birbirlerinin içinde kaybolma ihtiyakları var ki böyle bir kütle-yi diye düşünüyorum, Atatürk'ten başka hangi insan, Atatürk sevgisinden başka hangi sevgi, birkaç asırda yetiştirebilir.

Saat 23.30

Akış durdu. Büyük, tahammül edilmez bir ıstırap salonu doldurdu. Kimse olduğu yerde bir adım bile atamıyor. Dışarda daha en az, 50 bin kişinin sıra beklediğini ve çarpanlardan birçoğunun baygın bir halde bahçenin kumları ve çimenleri üzerinde yattıklarını söylüyorlar. Sıhı yardım otomobillerinin düdüklüleri salona kadar geliyor. Hiç bir şey yazamıyacak kadar, hiç bir şey düşünemeyecek kadar mustaribim. Atatürk'ü selâmlıyacak ve salondan çıkacağız.

Saat 24.15

Saraydan çıktığım zaman, bahçe ve bir taraftan Beşiktaş'a, öte taraftan Kabataş'a kadar bütün tramvay caddesi hıncalı dolu idi. Bindüğüm otomobil olduğu yerden bir metre bile ayrılamadım. İndim. Kalabalığı zorluya zorluya Taksim'e çıktım. Burası da saray kadar kalabalık. Sıra bulup saraya giremeyenler, buraya geliyorlar, ellerindeki küçük çiçek demetlerini âbidenin önüne koyuyorlar, ve burada kontrolsüz kaldıkları için daha serbest başlarını âbidenin mermer kaidesine dayıyor, hıçkırıklarla ağlıyor, ağlıyorlar. Atatürk'e tâzim geçidinin ikinci günü böyle geçti.

Hazın bir inşa!

Kamutay
önünde
Katafalk

Büyük Millet Meclisinin önünde bir "yer" hazırlanıyor. Uç gündenberi, keser, testere sesleri, taş ve çimento yığımları arasında bir yer yapılıyor. İki süngülünün nöbet beklediği dış meydanla cümle kapısı arasına yüksek boylu duvarlar çekiliyor ve muhteşem sütunlar yapılıyor.

Bu hazırlıkların mânasını biliyoruz: Atatürk'ün cenazesi buraya konacak, yerli ve yabancı, O'nun yasını tutanlar önünden geçecekler, son tâzim borçlarını yerine getirecekler.

Bunu biliyoruz, fakat düşünmiye tahammülümüz yoktur. O, bu şimdi türk bayrağı ve sarı güller içinde gözleri kapalı yatan Şef, şu birkaç metre arkadaki millet sarayına bu taşlara basarak, şuradan geçerek girerdi.

Onun meclise geleceği günler, şu geniş caddenin iki yanı halkla dolar, O'nu alkışlarlar, varol, çok yaşa diye bağırırlandı. İhtiyarlar, heyecanlarını tutamaz, dudaklarında dua, gönüllerinde muhabbet ve gözlerinde yaş ona bakarlandı.

Geçit resimlerinin bu cadde üzerinde yapıldığı zamanlar O'nun şeref tribünü bu noktada kurulurdu. Dokunduğu yeri eriten, çevrildiği köşeyi gündüz yapan iki mavi ışık burada parlar, bütün gözler buraya dikilirdi.

İki gün sonra milletin acılı gözleri gene o noktaya, o Büyük Meclisin önündeki noktaya çevrilecek. Uzun uzun, doya doya bayraklarını ve sarı çiçeklerin örttüğü o yere bakacaklar.

Fakat...

Talihin dayanılmaz bir tezadı karşısındayız.

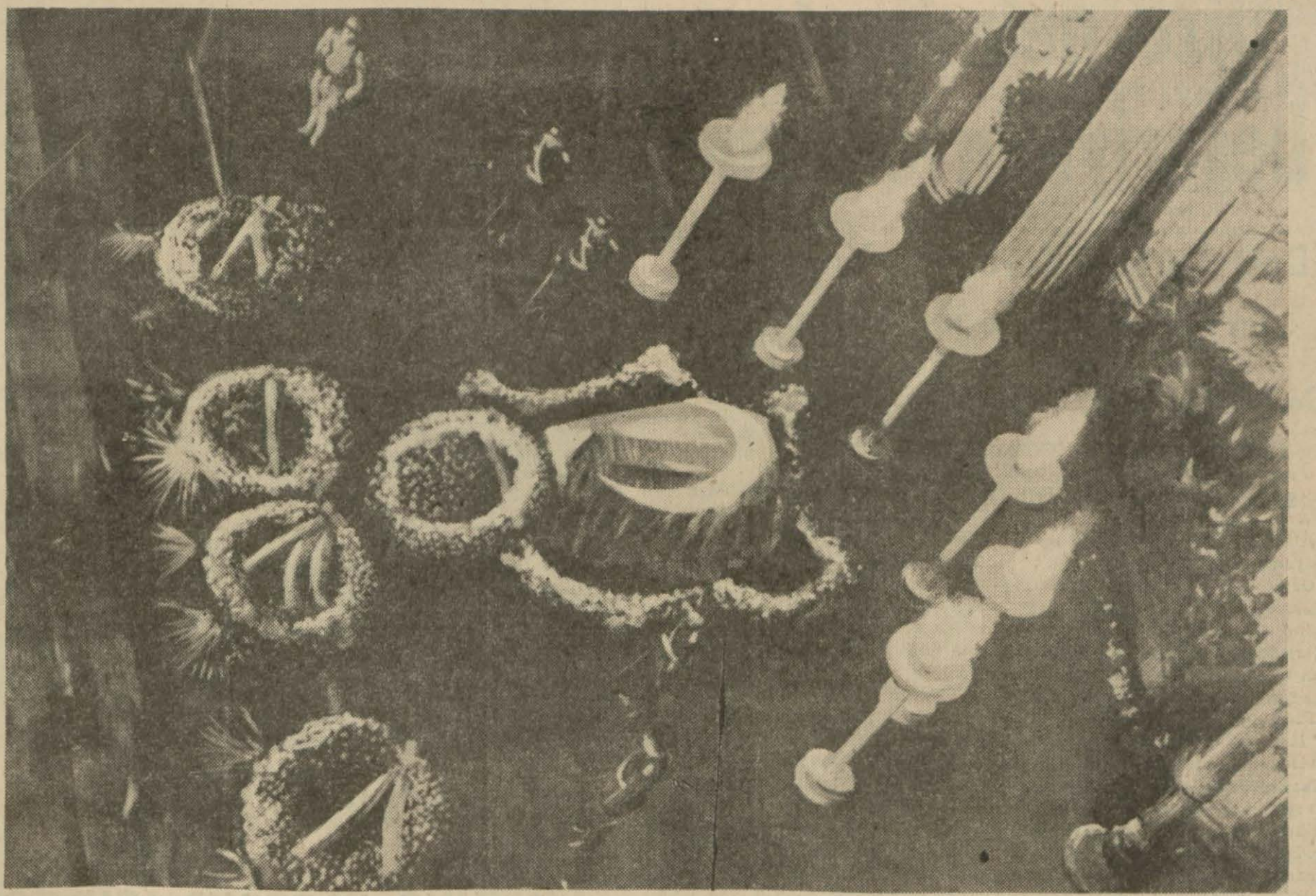
Dün birçok vatandaşların, dikili sütunlar ve yükseltilen duvarların karşısında mağnum ve mahzun gözlerle, dalgın, o yana baktıklarımı gördüm. Birbirlerine bir şey sormuyor, kimseden yeni bir şey öğrenmek istemiyor, yalnız çakılan çivilere, birbirine geçirilen demirlere, sonra ortada boş bırakılan yere bakıyorlardı. O'nun nâşi, bir gün, şu şimdi kaldırımdan başka bir şey olmyan yerde duracak.

O'nun çok sevdiği ve O'nu çok seven türk ordusundan birer zerre, iki general, iki subay ve iki er, yalnız kılıç tabutu bekliyecekler, altı büyük sütunun üstünde büyük meşaleler yakılacak.

6 sütun, altı oku, rejimin altı umdesini temsil ediyor. Anlatılmak istenilen fikir şudur: Ebedi yunkunda müsterih ol. Prensiplerin yaşıyor.

Yer hazırlanıyor. O'nun kurduğu bir rejimin en kuvvetli müeyyidesi olan Büyük Meclis önünde, millet sarayının methalinde O'nu bir defa daha, fakat son olarak selâmlıyacağız.

Bir müddet sonra O'nun fanilik işareti ortadan tamamen kalkacak, yalnız bir âbide kalacaktır. Fakat altı meşalenin hayatı ebedidir. — Kemal Zeki Gencosman

Altı meşale ve çelenklerle çevrilen mukaddes tabutun yukarıdan engin bir görünüşü

İstanbul ağlıyor

Dolmabahçe yolları
nasıl hâlâ çökmedi?

(Hususî surette gönderdiğimiz arkadaşlarımızdan RÜŞTÜ SEZGİNOĞLU Telefonla bildiriyor:)

İstanbul — Şaşıyorum: İstanbul sokakları, Dolmabahçe çıkan yollar hâlâ çökmedi, hâlâ ayakta durabilenler var ve deniz eski seviyesinde.

Dolmabahçe iki gündenberi bir sel yatağı olmuştur. Fakat öyle bir sel, bir insan seli ki konuşulmuyor, nefes almıyor, yürürken ses çıkarılmıyor. On binlerce insan aynı kıvrandırıcı elemi tesiri altında bir kalıba dökmüş, bir potada eritilmiş bir "tek" haline gelmiştir. Büyük ölünün yattığı salona kadar bir canlı makinedir. Fakat oraya gelince..

Türk ordusunun güzide evitleri A-talarımın başında nöbet bekliyorlar. O, bu ordunun en büyüğüydü, şimdi ellerinde yalnız kılıçla bekleyen yavuz insanları çok severdi.

Şimdi, tabutun başında onlar bekliyorlar. Fakat bu generalin, subayın ve erin bekledikleri sandukanın içinde yatan müsterih olsun: mübarek nâşına selâm duran bu hâki elbiselilerden yüz binleri de eserin başında aynı selâbet, aynı iman ve aynı Atatürk sevgisiyle nöbet tutmaktadır.

Dünyanın en büyük insanını kucaklayan şu tabutun üstündeki bayrak, gökten bizim vatanımıza indiği gündenberi bundan daha hazın bir sahneye şahit olmadı ve daha mukaddes bir vücuda örtü olmadı.

Bu bayrak, şimdi sarı yüzünü yaşlı gözlerden gizlediği Başkumandanın elinde en şerefli tepelerde dalgalandı. İki günleri de hatırlar. Onun şerefi i-

çin, Büyük Adam, ölümü unutmuş; onu yerde görmemek için insan zekâsının bugün bile kavrayamadığı kahramanlıklar göstermişti.

Bugün, bayrak O'nu kucaklıyor.

Çiçek, çiçek, çiçek.. Tabutun öntü sarı güller, ve krizantemlerle bir çiçek bahçesi halindedir. Çelenklerin kırmızı çiçekleri bile, buraya gelince sararıyor. O'nun ölüsü yanında hiç bir şeyin diri kalmya tahammülü yok..

Dolmabahçe sarayı, ömründe bu kadar hazın bir törene şahit olmamıştı. Şu tarihî kubbe ve şu bin bir ışıklı avize kimbilir bu salonun ne canlı günlerini hatırlar. Fakat şimdi hepsi unutulmuştur.

Hakikat olan ve bilinen şu: dünyanın en büyü kinsanı ölmüştür, şuracıkta yatıyor ve O'nun milleti önünden geçiyor, son tâzim geçişi.

Bu manzarayı kül halinde tasavvur etmek bile insanı en can noktasından yaralıyor ve göz çukurlarında yaş topluyor. Dün sabahtanberi bu koridor yüz binlerin geçişine sahne oldu. Büyüklükler geçerken ağladılar, kadınlar geçerken göz yaşları döktüler ve hele gençler hıçkırıklarını zaptedemiyorlardı.

Bayılanlar, Atatürk'ün tabutunun dibine düşenler, O'nun üstüne kapanmak isteyenler oldu. Etraftakiler güc zaptettiler. Bir ihtiyar ana hıçkırıkla hıçkırıkla kılıçların dibine diz çöktü:

Istırap içinde kıvrılarak mukaddes ziyareten çıkanlar

— Atam, dedi, ihtiyardım. fakat sana verecek bir canım vardı.. Biz dururken sen nereye gidiyorsun? diye inledi.

Perişan genç kızlar, perişan genç delikanlılar konuşamadı. Geçiyorlar. Dündenberi bu salondan, hıçkırıklarını zaptederek geçeni göremedim.

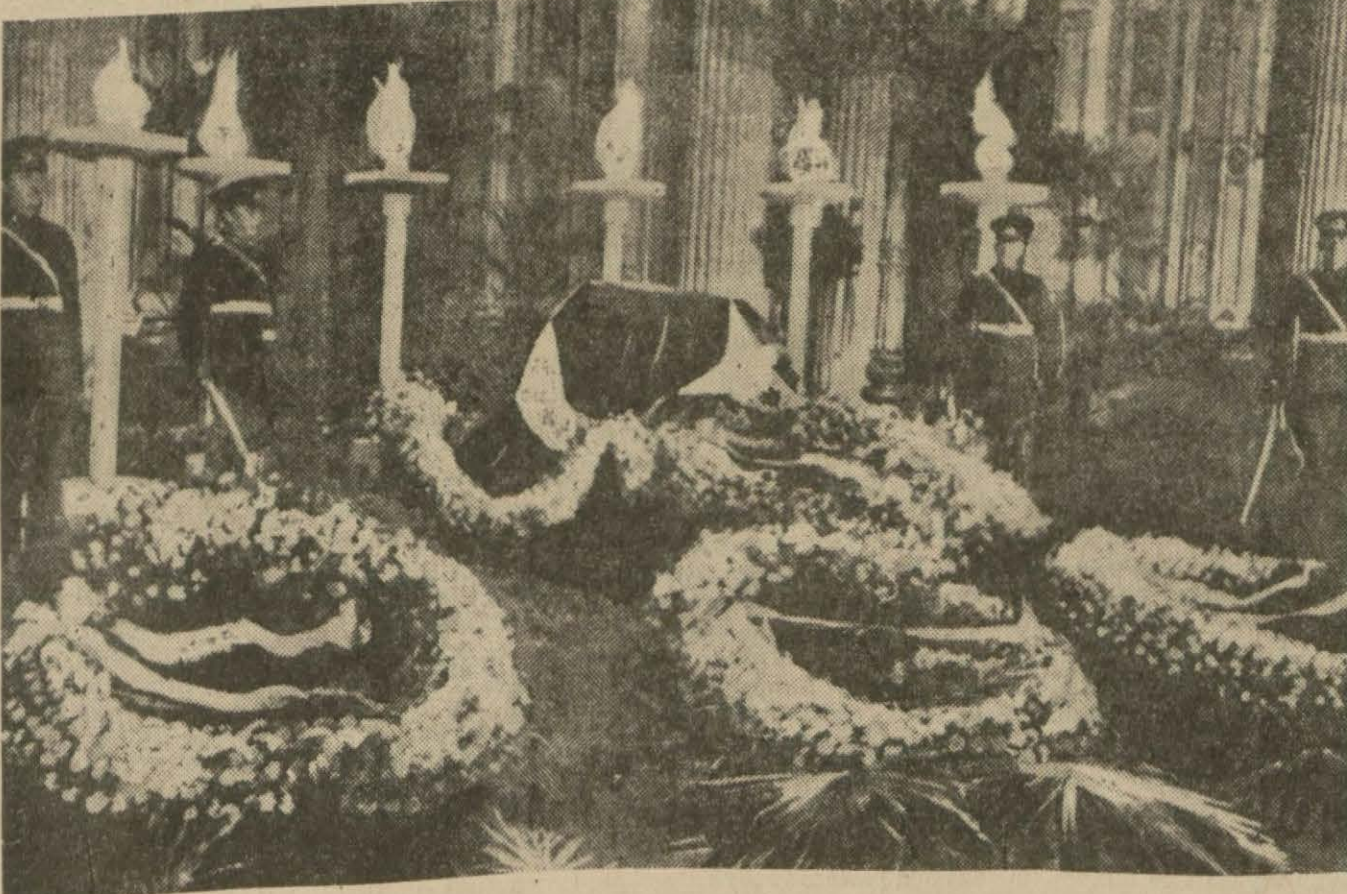
İstanbul burada toplanıyor. Dolmabahçe'ye bu koca şehrin dört yanından akın var. Durmak, dinmek, kesilmek bilmiyen bir akın ve bir insan zinciri. Her insan seven, inanarak, tanıyarak, bilerek seven bir gönül taşıyor.

Dünya şunu gördü: ihtiyar tarih Şef'ini bu kadar seven bir milletin adını kaydetmemiştir. Atasının etra-

fında bir olan milyonların bayrağa sarırlı bir tabut etrafındaki heyecan ve teessür birliğinin mânası bir daha anlaşılın. Biz, teker teker sevmesini bilen ve sevdiğini çok seven insanlarız. Yanyana geldiğimiz zaman, millî birlik halinde karşı durulmaz bir kütle oluruz.

Atatürk, hayatında millî birliğimizin mihrak noktası olmuştur. Öldü, tabutu, millî birliğin imtihan masası oldu ve adı.. Türk dünyasının tek bağı olarak ebediyete malolacaktır.

Yüz binlerin yaşadığı İstanbul'un iki gündenberi içinde bulunduğu fevkalâde hali, iki kelimenin mânasına sığdırmak istiyorum: * — İstanbul ağlıyor!

Atatürk'ün tabutu türk bayrağı ve çelenkler arasında

İzciler büyük Şef'in mukaddes tabutu önünden huşâ ile geçiyorlar.

Dize gelmiş olan beşeriyetin önünde

Dost Türkiye Kurucu ve Yapıcısına son tâzimlerini arza hazırlanıyor

Bu büyük yas, aynı zamanda, Türk-Elen dostluğunun vicdanlara kadar nüfuz ettiğini de yeniden ispata vesile olmuştur

Atina, 17 a.a. — Atina Ajansı bildiriyor :

Gazeteler, Başvekil B. Metaksas ile Türkiye Reiscümhuru General İsmet İnönü ve Türkiye Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu arasında teati edilmiş olan telgrafnameler hakkında mütealemler serdine devam etmektedirler :

Proia gazetesi, yazıyor :

"Her yeni fırsatta Türkiye ile Yunanistan arasındaki sıkı işbirliğinin ve balkan milletleri arasındaki anlaşmanın sarımsız olduğu ve daima büyümeğe bulunduğu tahakkuk etmektedir. Bu işbirliği ve bu anlaşma, türk ve yunan milletlerinin ve onların zimamdarlarının vicdanında fizyolojik olarak neşvünema bulmuştur. Ve bozulmasına imkân yoktur. Ege denizinin iki sahlinde yaşamakta olan iki milletin dostluk ve teşriki mesaisinin bu şuurlu zaruretine vücut vermek için bu iki milletin mazide aralarında ihtilâf mevzuu teşkil etmiş ve balkanlarda istikrarsızlığı ve endişenin devamını amil olmuş olan her şeyin üzerinden bir sünger geçmeleri icap ediyordu.

Kolay olmıyan tecrübe

Bu tecrübe, kolay bir iş değildi, fakat istikbalî karşılamak için bu tecrübenin yapılması âşikâr ve mübrem bir zaruret idi. Bu zaruret, âzîmkâra ne ve zafa kapılmıyızın mazinin taifiyesine medar olmuştur. Bu gaye elde edildikten sonra istikbal parlak vadilerle ve milletlerimizin müşterek sulhu ve refahı hakkındaki teminat ile dolu olarak kendisini göstermiştir. Tabiatın yekdiğerini itimat etmeye namzet olan milletlerimiz, Anadolu'da asırlarca yanyana yaşamış olduklarından ve uzun tarihleri sayesinde yekdiğerini mütakabilen takdir etmeyi öğrenmiş bulduklarından artık bir daha gevşemeyecek, zafa düşer olmıyacak tam ve mütakabil bir teşriki mesai sahasında birleşmişlerdir.

Dize gelmiş olan beşeriyetin huzurunda...

Bu işbirliği her gün daha ziyade inkişaf edecek ve milletlerimizin ibdâkâr faaliyetlerinin her sahasına şâmil olacaktır. Bu gerâit dahilinde fertler meydana çıkarlar, ortadan kaybolurlar, millî nesillerin devamlı tekâmülü içinde yekdiğerine halefler olurlar, fakat esasî realite olan milletlerin teşriki mesaisi, daima müşterek ideallere doğru ibdâkâr bir hızla tükenmek bilmez bir kaynağın olarak kalır..

Dost Türkiye, dize gelmiş olan beşeriyetin huzurunda kurucu ve yapıcısına son tazimlerini arz etmeye hazırlanıyor. O'nun yaratıcı eserinin liyakatlı halefleri olan yeni türk zimamdarları, halkları ile yeni türk zimamdarları için kale vazifesini görmüş olan her geve karşı imamlarını izhar zarureti ni hissetmişlerdir. Bu imanı bütün tasvip kuvvetlerimizle ve bütün samimiyetimizle biz de derhal izhar ettik..

Vicdanlara kök salmış bir dostluk

Elefteron Vima gazetesi de başmakalesinde aynı mütealemleri serdetmekte ve netice olarak şöyle demektedir :

"Son hâdiseler dolayısıyla Atina ile Ankara arasında teati edilmiş olan telgrafları okuyan yunan milleti, iki memleket arasındaki samimî dostluğun ve itimat esasında müstenit teşriki mesainin bu yeni tezahürleri karşısında sevincinin yenilemekte olduğunu hissetmektedir.."

Hronos gazetesi diyor ki :

"Cidden acı bir hâdiseler, türk yunan dostluğuna geniş bir tezahür ve bu dostluğın her iki komşu milletin vicdanlarına kök salmış olduğunu ispata vesile olmuştur.

Türk milletinin reisinin ölümü yunan milletinin derin teassürlerini meydana çıkardı ise, kırılma vekalet etmekte olan veliâht Prens Pol'un Reiscümhur İnönü'ne çektiği telgraf ve sarımsız hislerin yunan milletinde devam edip etmediğini göstermektedir. Türk-Yunan dostluğu ve işbirliği ne resmî paktlara ne de iki hükümetin mükerrem beyanatına istinat etmektedir.

Türk - Yunan tesanüt hisleri bundan daha çok ileri gitmiş iki milletin müşterek duygusu halini almıştır. Bu hisler iki milletin ruhunda kök salmıştır ve bütün ihtimallere karşı koyacak bir mahiyet almıştır.."

Sulh siyasetinin yeni bir teeyyüdü

Messenger d'Athenes gazetesi şöyle yazıyor :

"Yeni Türkiye'nin büyük kurucusunun ölümü ile Yunanistan'da hasıl olan derin heyecandan sonra İsmet İnönü'nün en yüksek makama seçilmesi iki dost ve müttetik memleket milletlerinin ve ricalinin bundan sekiz sene evel açılan siyasete derin bağlılıklarının tezahürüne vesile oldu. Bu siyaset o vakittenberi tarsi edilmiş ve sulhun kuvvetlendirilmesini istihdaf eden samimî dostluk ve ittifakların şaşmaz esasını teşkil eden bir umde halini almıştır. İki dost ve müttetik memleket millî servetlerini kıymetlendirmek ve bütün varlıklarıyla kurucu bir işe koyuldukları sırada bu yeni türk - yunan dostluğunun tezahürü balkanlarda sulh siyasetinin yeni bir teeyyüdü olmuştur.."

Etnika gazetesi diyor ki :

"İki memleket devlet adamları arasında teati edilen telgraflar türk - yunan tesanüdünün derin mânasını gösterir.

General Metaksas Reiscümhur İnönü'ne çektiği telgrafta "Bu tarih anda Türkiye ile Yunanistan'ın bir mandandan ziyade sıkı sıkıya müşterek teşriki mesai idealinde birbirine bağlı bulduklarını ve bu dostluğun yunan milletinin hakiki hislerine tercüman olmuştur.."

Diğer bütün gazeteler de mümasil neşriyatta bulunmaktadır.

Atatürk'ün halefi İsmet İnönü

Deyli Telegraf gazetesinin 12 son teğrin 1928 tarihli baş makalesinden :

Vakitsiz ölümüyle reiscümhurluk makamını eset verecek bir surette boş bırakan modern Türkiye'nin yaratıcısı Kemal Atatürk'e bir halef seçmek hususunda türk parlametosu hiç zaman kaybetmemiştir.

Bu lüzumlu hareket itfasında gösterilen isabet ve ittifak, hadizatında, Kemal Atatürk'ün türk karakter ve idetleri üzerinde yapıldığı değiştirici tesirin bir tezahürüdür.

Bir Ondanin ölümü ile devletin uğradığı felâket, esat Türkiye'de olduğu gibi igitış, entrika ve işyan gibi hareketleri vâzileştirmemiştir.

Yeni Cumhuriyetine hiç tereddüt edilmeksizin müteaddit muharebelerin kahramanı, Mustafa Kemal'in reformlarına kendisine en tazia güvendiği mesai arkadaş ve bir sene öncesine gelince kadar baş vekil olan general İsmet İnönü, seçilmiştir.

Devlet adamı, asker ve vatanperver olarak yeni Reiscümhur, istihlaf etmiş olduğu yüksek ve mesuliyetli mevki ısgat edecek eşsiz bir şahsiyettir.

Kemal Atatürk gibi bir adamın montosu, şüphesiz, her hangi bir halefinin omuzlarına büyük gelecektir. Fakat, bütün musarırları arasında bu hal, en az, İsmet İnönü için varittir. Yeni Reiscümhur, gerek harp gerek sulh zamanlarında yabancı olmadı ve memleketin tam bir hüsnüyetine itimat edebilir.

Selefinin yalnız otoritesine değil, aynı zamanda onun mesaisinin semerelerine de varis olduğu için yeni Türkiye Reiscümhurunun vazifesi kolaylaşmıştır. Kemal Atatürk'ün, yarım bir nesil hayatında başarmış olduğu hayret verici inkılâplar, şimdi rasin bir surette, temel, atmış bulunuyor. Çok pahaşya mal olan ilk adimlar tamamlanmıştır.

Büyük reformlarda faalâne hizmetlere istihraf etmiş olduğu cihetle bunları muhafaza edeceğine güvenilecek birisini, şimdi kendisine hizmete hazır bulduğu için Türkiye bahtiyardır.

Sovyet gazeteleeri:

"Türkiye matem içinde," Müstakıl Türkiye'nin bütün dostları onun yasına samimî suretle işirâk ediyor

İnönü'nün Cümhureisliğine seçilmesi, bütün muhtemel düşmanlara karşı T ü r k ü n eserinin emin ellere tevdi edildiğini gösteriyor

Moskova, 17 a.a. — Tas ajansı bildiriyor :

Journal de Moscou, "Türkiye matem içinde," başlığı altında Türkiye Reiscümhuru Kemal Atatürk'ün ölümüne tahsis ettiği bir makalede şöyle diyor :

"1920 senesinde Türkiye çetin ve şiddetli bir muharebeyle mücadele ediyordu. Emperyalistler, bu memleketi yeniden esarete mahkûm etmek, tamamiyle türk olan topraklarını kendisinden koparıp almak, kapitülasyon-

lar, malî kontrol rejimini ilâh.. idame etmek için kendi aralarında ve padişahla anlaşmaya çalışıyorlardı. Mustafa Kemal, sempati ve yardımı yalnız bir taraftan, Lenin ve Stalin'in idare etmekte oldukları Sovyetler memleketinden gördü. Sovyetler memleketi, daha Sovyet rejiminin teassüs ettiği mîne dair olan gizli muahedelerin mefuhuyetini ve milletlerin kendi mukadderatlarına sahip olmaları suretindeki yeni prensiplerin meriyet mevkiine vazımı ilân etti. Çok tarihî bir ehemiyet iktisap etmiş olan türk-sovyet dostluğunun temelleri de 1920 tarihinde atılmıştır. Türk milleti Mustafa Kemal'in rehberliği altında, büyük bir zafer kazandı.

Sev'den cümhuriyete

Emperyalistlerin esaret zincirlerini kırıp, sultan tarafından imza edilmiş olan Sev muahedesini yırttı, düşman kuvvetlerini türk topraklarından attı ve memleketin istiklâlini temin etti. Neticesi Türkiye'nin siyasi ve fikri teceddüdü olan derin islahat da Mustafa Kemal'in sevk ve idaresi altında tahakkuk ettirildi. 1 teğrinisani 1922 de saltanat ilga ve 29 teğrinisani 1924 de cümhuriyet ilân edildi. 3 mart 1924 de de hilâfet ilga edildi.

Türkiye, millî sanayiinin kurulması, münakalat yollarının inkişafını, beynelmîl vaziyetin resanet kesbetmesini Kemal Atatürk'ün enerjisine, zekâsına ve siyasetine medyundur. Uğrunda türk milletinin kanını dökmüş olduğu millî istiklâl hissini kalbine her şeyden üstün tutan Kemal Atatürk, tecezi kabul etmez sulhun ve kollektif emniyetin bir şampiyonu olduğu sovyetler iddihadi ile dostluğunu takviye ve inkişafa mazhar etti. Kemal Atatürk'ün Türkiye'de fevkalâde bir prestij, halk arasında müstesna bir meğrubiyyeti vardı. Atatürk'ün ölümlü, Türkiye'de büyük halk kütlelerini ve memleketlerinin istiklâl ve hürriyeti kendileri için pek aziz olan kim-seleri derin bir kedere garketmiştir.

Müstakıl Türkiye'nin dostları, sovyet efkârı umumiyesi ve diğer memleketlerdeki terakki taraftarı bütün mahafil, türk milletinin matemine samimî surette işirâk etmektedir.

Bir sulh müdafii İsmet İnönü

Reiscümhurluk makamında Atatürk'e halef olan zat O'nun en yakın silâh arkadaşı olan İsmet İnönü, istiklâl harbinde Atatürk'ün yanı başında harbetmiş, hemen hemen 14 sene cümhuriyet hükümetinin başvekilliğinde bulunmuş. Bu makamda Türkiye'nin iktisadi bakımdan islah ve imarı ve harici ve dahili vaziyetin tarsiini için büyük bir enerji göstermiştir. Sovyet efkârı umumiyesi, 1932 senesinde sovyet Rusya'ya yapmış olduğu seyahat ve hükümetin başında bulunduğu müddetçe hararetiler bir müdafii olmuş olduğu cihan sulhu ve

Bütün bir millet teassür içinde Çelik mavisî gözlerini hayata yuman adam, harikulâde bir insandı...

Yeni Türkiye'de bütün bir millet teassür içinde : Türkiye cümhuriyetinin

Figaro gazetesinde Andre Ponyi yazıyor

babası olan şahsiyet İstanbul'daki beyaz Dolmabahçe sarayında son nefesini vermiştir. Avrupa'nın en meşhur üstadları tarafından temsil edilen tababet, bütün gayretlerini beyhude yere harcamıştır, ve 1938 senesi içinde Büyük hastayı tedavi için iki defa Ankara'ya çağırılmış olan Profesör Fiessinger, fransız ilmini liyakatle temsil ediyordu.

Çelik mavisî gözlerini şarkın güzel aydınlığına yummuş olan adam ne harikulâde bir insandı!

29 ilkteşrin 1923 den beri, Atatürk — kendisinin hakikaten "Türklerin babası" olduğunu senbolize etmek için memleketinin ona verdiği ad buydu — Türkiye Cumhuriyeti reisliği vazifesini ifa ediyordu. O Hitler veya Musolini gibi iktidar mevkiine gelmiş halk adamı değildi; bu devlette diktatör sıfatı kuvvetle reddedilirdi. Atatürk yeni Türkiye'nin yaratıcısı olduğu kadar milletinin mürebbsi ve yetiştiricisi olmuştur.

İtilâf devletlerinin biraz hafifmeşrep bir cömertlikle İzmir'e ihracına müsaade etmiş oldukları yunan ordularının boyunduruğundan Anadolu'yu kurtarmak için, Sultanın arzusu hilâfına ve ona karşı millî iradeyi tutuşturmuş olan muzaffer kumandan oldukları sonra memleketinin modernleşmesi işine cesaretle girişmişti. Altıncı Sultan Mehmet'e karşı çürekâr mücaadeseli onu, bir yandan 10 ağustos 1920 de Türkiye'yi ağır şartlar dikte eden, ve Yunanistan'a küçük Asya'da çok geniş bir hisse ayıran Sev muahedesini imzalanırken, ihnet cürmiyle idama mahkûm ettirmişti.

O zaman, bütün iradeleri etrafında topluyarak, General Mustafa Kemal, muavini ve dostu İsmet

larına muzafferane taarruzlar yaptı, 11 ilkteşrin 1922 de düşmana Mudanya mütarekesini dikte etti, bir yandan da 22 ilkteşrin 1922 Ankara anlaşması mucibince fransız orduları Kilikya'yı tahliye ettiler ve son zamanlarda bilhassa günün mevzuunu teşkil etmiş olan Sancak dâvasının da bu suretle esası konulmuş oldu.

1 ikinciteşrin 1922 de padişahlık Büyük Millet Meclisi tarafından ilga edildi ve Sultan ingiliz donanmasının himayesinde hacaletli bir şekilde kaçtı; 24 temmuz 1923 de, Lozan muahedesini, İngilterenin kendi nüfuzu altında geniş bir bizans imparatorluğu kurmak için Yunanistan'a verildiğini görmeyi arzu etmiş olduğu Anadolu'yu Türkiye'ye iade ediyordu.

Dahilde vaziyete hâkim, tahlikli diplomat, Türkiye'nin mukadderatına hâkim olan adam artık tereddüt etmedi ve 29 ilkteşrin 1923 de cümhuriyet ilân edildi. Omrünün sonuna kadar ısgal edeceği riyaset mevkiî şerefli galebe itifakla ver.

Atatürk bundan sonra Türkiye'yi modern devletler seviyesine çıkaracak olan derin reformlar serisinin tatbikine girişmişti.

Hiç çekinilmeden fes ve sarık menedildi, kadınlar açıldı, pitoresk arap harfleri yerine latin harfleri kabul edildi ve her sahada tam bir değişme oldu.

Üstelik bu büyük devlet adamı hayatı hararetle, kesif bir şekilde seven bir adamdır.

İki dereceli intihap oylarıyla seçilen türk parlametosu bir gösteriş müessesesi değildi, fakat bu parlamento bir tek siyasi partiden, Atatürk'ün Büyük Şefi olduğu

Çinliler Atatürk'ü kendi sefleri gibi severlerdi...

O'nun yerine İnönü'nün seçilmesi, Türkiye için olduğu kadar Çin için de büyük bir teselli ve Atatürk'ün eserinin devam edeceği hakkında en emin bir garantisidir.

Çinliler tarafından kendi devlet adamları gibi sevilen ve sayılan Türkiye cümhureisi Atatürk'ün müessif irihâl haberi, Çin'de büyük bir heyecan uyandırmıştır. Bütün Çin matbuatı bundan bahsetmektedir.

Çin matbuatı millî türk kahramanının dahiyane şahsiyeti ni en derin bir takdir ve sempati ile anlatmakta, aynı zamanda, Atatürk'ün silâh arkadaşı ve O'nun büyük eserini idame ettirmeğe lâyık olan İsmet İnönü için sitayişlerde bulunmaktadır.

Bu mevzu etrafında, başlıca Çin gazeteleri tefsirlerde bulunmaktadır. Halkın organı olan Ta kung Pao "bitaraf" gazetesi sunları yazmaktadır :

"Türkiye'nin millî kahramanı cümhureisi Atatürk'ün vakitsiz ölümü, dost ve asil bir surette telâzümüştür. Türk milletinin bu matemini ve acısını paylaşıyoruz. Zira, her yerde bir boşluk bırakan, bir büyük milletin sevgili babasının üfulü, yalnız yeni Türkiye için değil, bizim dünyamız ve bütün dün-

ya için de bir ziyadır.

Atatürk yabancı mütevellileri Türkiye'den kovdu ve akabinde, onlara karşı en küçük bir kin beslemeksizin onlarla en samimî bir dostluk kurdu, Atatürk aynı zamanda, bütün komşu memleketlerle birlik ve dostluk paktları kurdu. Hatta bu komşu memleketler, Türkiye'ye düşmandı ve isyan etmişlerdi.

Atatürk, mütevellilere karşı amansız bir düşmandı. Bu muharebe ve aynı zamanda iyilik fikri, ırkımız hususî şairidir.

Yeni Türkiye'nin her yerinde, onun biraktığı ölmöz eserlerin üzerinde her O'nun hayırlı izleri görülür.

Onun yerine geçen cümhureisi İnönü, Atatürk'ün uzun senelerdenberi silâh arkadaşı, ve birlikte çalıştığı samimî bir mesai arkadaşıdır. İnönü aynı zamanda büyük bir devlet adamıdır.

İnönü'nün şahsi kuvveti, Büyük Şefin bıraktığı muazzam eserlerin devamında yalnız Türkiye için

değil, bütün dünya için de emin bir garantisidir. Bu, asil türk milleti, ve kardeşleri olan Çinliler için hakiki bir tesellidir. Çinliler, İnönü'ye meşhur selevi kadar itibar ve hürmet etmektedirler.

Bu büyük ölüden ve modern Türkiye'de yaratılan büyük eserden bahsederken, Başkumandan Çan Kay Şek'in çehresi birdenbire aklarımsa geliyor. Çan Kay Şek de, Atatürk'ün bulunduğu vaziyettedir ve aynı ideali gütmektedir, yani: vatani yabancı istilâsından kurtarmak ve çok asri devletlerden birisini kurmak..

Bu dâhi iki büyük Şef birbirlerini severler, birbirlerine şahsi fotoğraflarını gönderirlerdi. Bizim Mareşal'm başardığı eserler çok büyüktür. Milletimizi Japon ordusunun istilâsından kurtarmak için daha birçok gayretler bekliyoruz.

Çan Kay Şek'in fevkalâde kabiliyeti Atatürk'ü hatırlatır. Mareşalımız dehâsı ve kabiliyeti bizi nihai zafere götürmek için emin bir garantisidir.

sovyet - türk dostluğu lehinde parlamento söylemiş olduğu nutukları dolayısıyla İsmet İnönü'ni pek iyi tanıyır. Bütün bunlar Kemal Atatürk'ün

bütün muhtemel düşmanlara karşı Türkiye'nin müdafaasını eserinin emin ellere tevdi edilmiş olduğunu göstermektedir.

Güneş battı, fakat...:

Onun ebedî ışığı bizi ve insanlığı aydınlatacaktır

Hatay'da milli hareketin ilk günlerinden itibaren çıkmakta bulunan "Yeni Gün" gazetesinde gördüğümüz bu yazıyı, Atatürk'ün istiklale kaşuşturduğu mesut diyardan gelen bir ses olarak aynen alıyoruz :

Mustafa Kemal, Gazi Mustafa Kemal, Kemal Atatürk öldü ve 17 milyon türk bir günde öksüz kaldı.

17 milyon türk. 50 milyon türk, batan, fakat aydınlığını ebediyen bize bırakan güneşin aydınlattığı yolu takip edecek.

En büyüğünü kaybeden 17 milyon türk ağlıyor. Ulu Şef'ini toprağa veren 50 milyon türk çırpıyor. En büyük evladını kaybeden insanlık matem içindedir.

17 milyon türk bundan sonra kimin için ağlayacak, 50 milyon türk için çırpacak?

İnsanlık artık kime matem tutacak? En mesut insanlar, senin yaşadığın zaman ölenlerdir. Bizim için artık hatıratın tek bir mânası var: Eserini ko-

rumak, izinden yürümek.

En büyük türk!

Sensiz kaldık. Fakat ülkünün peşinde, bize emanet ettiği kıymetli ve dianın en sadık bekçisi ve nöbetçisi olarak bekliyeceğiz.

Askerlikte, siyasette, içtimaiyatta, güçlükleri yenmekte eşi olmıyan en büyük Adam.

Sen ölmedin. Bize daha yakın olmak için kalbimize girdin, içimize karıştın.

Ebedî Önder!

Senin için doğduk, senin için yaşadık, senin için öleceğiz.

Ulu Şef!

Müsterih uyu! sana verdiğimiz sözü yerine getirecek ve namus borcunuza ödeyeceğiz. — Selim Çelenk

O, yep yeni bir Türkiye yarattı

Tarihin O'na hayranlığı, cihanın O'na gıptası, bu sebeptendir

Konya: Babalık — Ahi Evren

Yaslıyız. Yalnız biz, yalnız türk milleti değil; bütün bir insanlık dünyası O'nun üfulü ile müteallim ve muztarıptır. Giden, yalnız bir millî kahraman, bir büyük kumandan değil; giden, beşer hayatında en mükemmel ve en büyük insanın gerçek bir sembolü idi. Yarattığı eser, verdiği ruh ve terbiye, muzlim bir şark dünyasına kurtuluş ve intibah sehraı olmuştur.

Evensel inkılâbın büyük yaratıcı ve yapıcısı, milletin, insanlığın gönlünde; tarihin müstesna ve müzeyyen sayfasında yer almıştır.

Hıçkırıklar, deruni teessür ve ıstırapların bütün tezahürleri, onun lâyetmut eseri karşısında teselliye kalbölüyor..

Bu millet, O'nun doluşundaki ifa-deyi, zulmetleri yırtışındaki mânayı idrak etmemiş olsaydı; ve o güneş, milletin fitri zekâsını ve yüksek imanını sezmemiş, anlamamış bulunsaydı, bu ölmez ve muazzam eser, meydana gelemezdi. O güneş, ışığının kudretıyla yeni bir türk dünyası, dirik bir türk milleti, yepyeni bir türk devleti yaptı ve yarattı. Tarihin Ona hayranlığı, cihanın Ona gıptası; bu sebeptendir;

Tarih, istiklâl ve hürriyetin; millet, sulh ve insanlık severliğin mânâ ve mefhumunu, bu kadar şümüllü anlamış ve kavramış bir insan daha kaydetmemiştir. O, gerçekten beşerüstü bir varlıktır..

Yaslıyız... Fakat bize emanet ettiği büyük eserin, cümhuriyetin bekçisi olmak mutluluğu ile müftechir ve müteselliyiz..

O, hayatiyet verdiği milletin, ruh ve terbiye verdiği neslinin dağılmaz birliğinden emin ve müsterih olarak gözlerini kapadı. Ruhunu, milletinde yaşayan büyük dâhi Atatürk'ün, mad-diyatının gaybı önünde, nesli, bölünmez olduğunu, millî şuur ve iradenin

yüksekliğiyle isbat ediyor..

Derin yasımız, çelikleşen birliği

mizin ve artan sevgimizin cihan önündeki metin ve hazin ifadesidir..

Atatürk Türk kalbinde ebediyen yaşayacaktır

Millî Şef Atatürk'ün ölümü türk âlemini matem garketmiştir. Aşağıdaki yazıyı Kıbrıs'ta intişar etmekte olan SÖZ gazetesinden alıyoruz:

Atatürk ve Ankara, birbirini anıtaht tamamlayan, birinin ötekinden ayrılmasına imkân görülmeyen iki sözdür.

Ankara, türk tarihinin en korkunç ve en karanlık günlerinde Atatürk'ün vücudu ile parlamış türk yurdu bu güneşin ziyası ile canlanmış ve ayaklanmıştı.

Bu anda bütün gözler, tıpkı 1920 de olduğu gibi Ankara'ya çevrilmiş, bütün kalpler oraya bağlanmıştı.

Çünkü herkes alışmış ve inanmıştı ki Atatürk'ün seçtiği ve beğendiği bu kutsal şehir, en güç meseleleri ve en dağdağlı dâvaları halletmeye muktediridir.

Türk milletinin büyük kurtarıcısı, millî ödevini yaptıktan, çok sevdiği Türkiye'yi müstakil ve hür bir memleket haline koyduktanve büyük milletin modern bir rejimi kazandırdıktan sonra gözlerini yumarak dünya-dan göç etmiştir.

Bu ağır ve büyük kayıptan türk milletinin en derin acıları duyduğuna şüphe yoktur.

Fakat, Atatürk meydana getirdiği eserler, milletine bıraktığı düsturlar ve söylediği sözlerle, ebediyen türk kalplerinde yaşayacaktır.

Türk milleti, Büyük Ata'sının sözünü dinliyerek, daima onun açtığı çığır üzerinden yürüyecek. Onun meydana getirdiği millî birliği muhafaza ederek medeniyet yolunda ilerlemekte devam edecektir.

Türk milleti merd, uysal ve disiplini sevmekle tanınmış büyük bir millettir. Hayat yolunda rastladığı acı ve feci safhalar karşısında kendini tutmasını bilir ve asla umutsuzluğa kendini kaptırmaz.

Her türk bu büyük felâket karşısında kendine düşen vazifeyi yapacak ve aziz cümhuriyeti ATA'sının bir emaneti olarak bütün varlığı ile müdafaa ve muhafaza edecektir.

Atatürk'ün ölümü ile türk milleti büyük bir Şef, dünya barışı büyük bir kayıracı ve insanlık benzeri görülmeyen bir adam kaybetmiştir. Hepsisi de tesliye ve taziyeye muhtaçtır.

İsmet İnönü

Türk ulusu onunla ne kadar iftihar etse, gurur duysa azdır

Bulgaristan türkleri tarafından çıkarılan "Doğru Yol" gazetesini, İsmet İnönü'nün Cümhuriyetine seçilmesinden duyduğu sevinci tebarüz ettirerek diyor ki :

Türk ulusu evlatları içerisinde bir İsmet İnönü bulunması ile ne kadar fahır ve gurur duysa azdır.

General İsmet İnönü, kurtuluş, istiklâl mücadelelerinde harp meydanlarında gösterdiği kahramanlıkları, Mudanya müharekesinde, Lozan konferansında siyasi liyakati ile tetevvüc etmiştir.

Yüce İsmet İnönü, Türkiye iç işlerinde sükûn ve asayişin istikrarı, idarî makinenin pürüzsüz işletilmesi,

memleketin demir ağlarla örülmesi hususunda başkakil sufiyle idarî ve ekonomik yollarda gösterdiği yüksek dirayet, onun yüksek devlet adamı olduğuna tanıklıktır.

Yüce İsmet İnönü'nün siyasi deha ve zekâsı yalnız Lozan'da değil, Montrö konferansındaki muvaffakiyeti ile de tecelli etmiştir.

Biz bulgarıya türkleri, türk ulusunu ve yeni Cümhuriyetini tebrik eder, saadet ve şerefler dileriz.

Bir dünya şuru ve saygısı

Radyolar, medeniyet âleminin onun önünde nasıl eğildiğini bütün dünyaya haykırıyor

İZMİR — ANADOLU.

BAHRI SAVCI

Üç gündenberi bütün dünya radyoları, büyük kayıp karşısında, medeni âlemin zihni ihtisaslarının kuvvetli bir şuur halindeki ifadesini esir dalgaları halinde kafamıza feza yapmakta ve millet damgalarından sıyrılmış bir insanlık kütlesi bir duygu cihazı halindeki antenlere idrâk kulaklarını vermektedir. Şimdiye kadar renk, renk ideolojilerin bayraktarlığını yap-

mış olan birçok kalemler, kendi davalarının dışında hiç bir hakikat ve büyüklük tanımayan kafalar üç gündür büyük bir beşer vakasının cihanşümül bir insanlık hâdisesinin hazin hatırası önünde sadece onun hakikatini anmaktadırlar.

Türk kalemleri O'nun ebedî şümülünü hıçkırarak anlatmaya uğraşırken onların kalemleri de bu büyüklüğü kuvvetli bir şuur halinde duyduklarını, ve onun tarihi varlığı önünde içine en derin saygıların dolduğu bir gönülle eğildiklerini ifade ediyor.

Hiç bir ölünün manevî şahsiyeti fezaayı bu kadar dolduramamış ve hiç bir ölünün, insan gönüllerindeki hatırası esir dalgalarını bu kadar harekete getirmemiştir.

Türk hudutlarının içini onulmaz bir acı yasa büriyen bu ölüm bu hudutların dışını, bütün kâinatı da kapladı, ve eserin değerini kavramasını bilen medeniyet kafası bu ölümün hazin mânasını bir şuur sızısı halinde anladi.

Biz O'nun ile kurulan ve bütün çevreleri ile "O"ndan ibaret olan ruhi ve manevî varlığımızın sağlam mimarisinde onun bir maddî tahavvül şeklindeki kayıpların sarıntılarını hissederken medeniyet âlemi de dünya öl-güsündeki bir değerini kayırbı önünde bulduğuna duymaktadır.

Bir Avrupa, bir garp vardır: Bu insan zaafırlarından âdi beşer ihtin-raslarından hariç, yüksek bir plânda şereflili bir irtifada bir kafa ve gönül kadrosu, bir medeniyet ve insanlık çerçevesi vardır.

Gene başka bir Avrupa, başka bir garp vardır: Burada menfaat duygularının ısıkları duyulmakta, egoizm firmalarının haşin rüzgârları esmekte-dir. Bugün, bu acıklı ve geri merhaledeki Avrupa'nın nizamdan uzak karışık temposu, yüksek bir tefekkür ve duygu merhalesinde bulunan ileri Avrupa'nın sükûn manzarasını ve insanlık ahengini bozmuş görünüyor.

O büyük adamın, sade kendi milletine değil, bütün insanlık ailesine şeref olan o eşsiz adamın ölümü, kin ve nefret haykırışmaları içinde, yüksek bir merhaledeki ileri nizamını unutan bu Avrupa'ya bir anda, bir saygı vecibesi halinde asil ve hakiki medeniyet seviyesini hatırlattı. Şimdi bütün medeniyet Avrupası, dar ve karanlık bir geri âlem hummalarından kurtulmuş-tur ve bütün hayatı ile aynı zamanda medeniyet dünyasına zaferler kazandıran o büyük ölünün, tek başına bir tarih olan canlı ve dimdik hatırası önünde izan ve saygı titreyişi ile başını eğmiştir.

Dünya matbuatının ve radyolarının göğsünden kopup gelen haberler; medeniyet âleminin böyle bir huşu ile "Atatürk" atmosferi içinde yüzdüğünü haykırıyor.

Ne harikulâde bir ölüm. Yaşarken, düşmanlarını kahreden hareketleri ile bile insanlığın zafer destanlarını yazıyor, ve ölünce, fani maddesini yeryüzünden çekince, bütün dünyaya medenî ve ileri kadrosunu hatırlatıyor ve kuvvetli bir şuur halindeki hatırası önünde bütün dünyanın saygısını topluyor.

O, milletin ruhuna girmiştir

Onun ülküleri milletiyle ebedî olarak yaşayacaktır

Bulgaristan türklerinin çıkardığı Doğruyol gazetesinden :

Ajans telgrafları dünyanın dört bucağında millî yasımıza nasıl iştirâk edildiğini sütunlarımızı sığmayacak bir genişlikte nakletmektedir. Büyük Şef'imizin ölümü bilhassa komşu ve yakın memleketlerde içten bir teessür uyandırmıştır. Bulgaristan türklerinin çıkarmakta oldukları "Doğru Yol" gazetesinde bu teessür ve matem genişliğini gösteren yazılardan birisini alıyoruz :

İkinci teşrinin onuncu perşembe günü saat 9 u 5 geçe Ulu Atatürk, cihanı aydınlatan, türk milletinin ruhuna nurilar saçan gözlerini dünyaya ebediyen yumdu.

Ulu Atatürk'ün şahsiyetini, alana getirdiği harikaları vasfetmek, anlatmak için değil gazete sütunları, hattâ ciltlerle kitaplar bile kâfi değildir.

Ulu Atatürk türk milletinin kalbinde ebedî yaşayacak, ölmeyecektir.

Ulu Atatürk asırlarca sarsılmış, yıpranmış idare altında her türlü enerjisini kaybetmiş, Umumi harpte yurdu çöğünmüş olan ulusuna ebedî yaşayacak bir devlet kurduğu gibi türk hürriyat zincirlerinden de kurtararak ona içtimai, ekonomik, sınaî, idarî, siyasi, askerî yollarda ebedî şerefle yaşayacak kudret verdi.

Ulu Atatürk'ün açtığı çığır güneş olduğundan onun parlak türk sınırları dışına da aydınlık vermiş; sulhseverlik ışığının parlak reformları pek çok uluslara örnek, rehber olmuştur.

Ulu Atatürk'ün kurduğu idare, yaptığı reformlar gelip geçici, şahsına bağlı kalmış değildir. O, milletin ruhuna, kanına girmiş, O'nun ülküleri milletiyle ebedî yaşayacaktır. Şereflili Türkiye O'nun işaret ettiği yolda daima yükselcektir, çünkü O, yalnız maddî şeyler yapmamış, ruhunu milletine ilka etmiştir.

Bugün O'nun yüce cesedi önünde eğilen türk milleti O'nun ruhu ile ebedî yaşayacaktır. Taziyeler O'nun saygılı cesedi içindir, yoksa ruhu, her türkün kalbinde dün yaşadığı gibi bugün de, yarın da, yüzlerce yıl sonra da yaşayacaktır.

Bir çocuğun tahassüsü

ATAM'A

Nereye gittin Atam, bırakıp da bizleri Başım eğik yollarda arıyorum izleri.

Gözlerimi açtığım dünyanın göklerinde İlk defa gün karardı kaç gündür tan yerinde.

Bu acı bizim için ilk acı, son acıdır; Yazık ki dayanılmaz; en büyük, en gücüdür.

Elimizden gelen yok versek, hep canımızı, Dinmez kalbimizdeki o sonsuz, derin sız.

Lâkin ölümünde de mutlusun mutlu Atam, Bu millet sana lâyık bir millet, kutlu Atam.

İraden gibi keskin, gözlerin kadar parlak. Yarın daha kuvvetli daha güçlü olacak.

Aslan Oktay
Atatürk ilk okulu beşinci sınıf talebesinden

Afyon'da

İsmet İnönü'nün Cümhuriyetliği sevgi ile karşılandı

Afyon'da çıkan Haber gazetesinden:

Çok sayın İsmet İnönü'nün, büyük millet meclisince müttefikan reicicum-hurluğa seçilmiş olduğunu devlet merkezi radyosundan öğrenen vilâyetimiz halkı, intihabın bu suretle kalplerden geçtiği gibi neticelenmiş olmasını büyük memnuniyetle karşılamıştır. Hü-kümetin bu vakiya dair resmi tebliği de vilâyet makamına gelince 101 pare top atılmıştır. Müllhakatta da aynı suretle hareket edilmiştir. Radyo neşriyatının devamı müddetince alâka ile takip eden halk, Ata'mızın gaybubetinden doğan derin acıyı İnönü kelimesinin gönüllerde acıandırdığı itimat ve sevgi ile teselliye çalışmıştır. İstisnasız olarak herkes İnönü'nü en tâbi bir Şef telâkki etmekte, ona candan sevgi ve saygı ile bağlılık duymaktadır.

Afyon'da büyük yas

Afyon'da çıkan Haber gazetesinden:

Kara haber çabuk duyulur derler. Atatürk'ün yurdu hüzne garkeden ölümü, bu sözün ne kadar doğru olduğunu gösterdi. Vilâyetimizin merkez ve kazalarında, hattâ bazı köylerinde radyodan öğrenilen elim hâdiseyi az zamanda duymayan kalmamıştı. Nemli gözlerde derin bir keder okunuyordu. Şurada burada toplanan iki, üç kişilik gruplar hep bu acı haberi konuşuyorlardı. Gece de aynı yeis içinde aynı mübahaselelerle geçti. Radyolar etrafında birikenler göz yaşlarını tutamıyorlar, bilhassa kadın ve çocuklar hıçkırıklarla ağlaşıyorlardı. Mekteplerde derse devamı imkân bırakılmıyan umumî bir ağlaşma vardı. Keşifleri de ağlayan öğretmenler çocukları teselliye kadir olamıyorlardı.

Halktan bir zatın söylediği gibi sanki her evden bir cenaze çıkmıştı. Matem ve teessür bu kadar umumîdir,

İcra ve İflâs dairelerinin yeniden tanım ve tensikine dair teklifler

Son maddeler Teftişler hakkında rapor

75. Madde: 364.

Bu maddenin üçüncü fıkrasına: "Temyiz satıştan" kelimelerinden sonra" ve gayri menkullerin tahliyesinden" ibaresini ilâve etmek suretiyle tamamlanarak muvafık olacaktır. 3 üncü fıkrâ şu şekilde kaleme alınacaktır:

"Temyiz satıştan ve gayri menkullerin tahliyesinden başka icra muamelelerini durdurmaz." Bu, mevzuabahas istisnayı kabul eden temyiz mahkemesi içtihadına uymaktadır. Bununla kanunun bir boşluğu doldurmuş olacaktır.

76. Madde: 366

Bu madde temyiz icra ve iflâs dairelerinin kararlarına karşı tashihi karar fevkalâde hakkının istimalini kabul etmektedir. Bu ise ifratla hareket etmek demektir. Ve haksızlıklara müncer olabilir. İsviçre kanunu böyle bir istisna kabul etmemektedir. Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 449 üncü maddesi hilâfına itiraz olunan ilâmnın icrası tehir olunamaz kaydıyla tesri kararını kabul etmek muvafık olacaktır.

77. Madde: 368. (İlga olunan kanunlar)

8 haziran 1936 tarih ve 3008 numaralı iş kanununun 22 inci maddesi iş ücretlerinin 30 liraya kadar haczi caiz olmadığı hükmünü taşımaktadır. Bu hüküm icra kanununun 83 üncü maddesine tezat teşkil etmekte ve hukuk müsavatı prensipini ihlâl etmektedir. Binaenaleyh bu hükmün kaldırılması icabedemektedir.

2. ikinciteşrin. 1935 tarih ve 2836 numaralı ziraî kredi kooperatifleri hakkındaki kanunun 12 inci maddesi göre ziraî kredi kooperatifleri ortaklarının bütün mahsulleri, hayvanları ve ziraî aletleri üzerinde bu kooperatiflerin hususî rehin hakları vardır. Bu mahsuller, hayvanlar ve âletleri ziraîye üçüncü şahıslar tarafından haczedilemez. Ziraî satış kooperatifleri olan yerlerde bu kooperatifleri elinde bulunan ortakların mahsulleri icra dairesine doğrudan doğruya haczedilemez. Ancak kredi kooperatiflerinin alacağından artacak para ile orantılı olarak mahsulleri haczolunabilecektir. Ziraî kredi kooperatifleri bütün ortakların adlarını listisini buldukları yerin icra dairesine bildirir. Bu sureti hal tabii olarak o kadar fazla müşkilâtı bası olmaktadır ki bunun ilga edilmesi lâzımgelmektedir. Kooperatiflerin lehine gizli rehin hakkıyla haciz edilebilmek kenfiyetinin tahdidî hüsnü niyet sahibi üçüncü şahısların zarar etmemesi; bilhassa rehin hakkına müteallik hususattan mevzuabahas hükmü kanunu maddenin teslimi meşrut rehin ile hayvan rehinine müteallik 853 ve 854 üncü maddeleri prensiplerine aykırı hareket etmekte ve bununla hukuk emniyetini gayri kabul tahammül bir şekilde haleldar etmektedir.

78 Kanunî maddeler:

Ödeme emri ve itiraz, şikâyet ve dava ve temyiz sırasındaki kanunî müddetler aşağıdaki cetvelden anlaşılacağı ve hile birbirlerinden pek farklıdır.

Gün	Madde	İcra ve iflâs daireleri müddet aleyhine şikâyet etmek için
1	Madde 16. 1:	İcra ve iflâs daireleri müddet aleyhine şikâyet etmek için
2	Madde 24. 1: 25, 1: 26, 1: 26, 4:	İflâsın icrası, icra emri
3	Madde 29. 2:	İflâsların icrası halinde dava müddet açmak için
4	Madde 31: İcra emri (irtifak hakkı)	
5	Madde 33. 2: 50, 3: 68, 5: 71, 2: 83, 2: 89, 7: 134, 4: 142, 4: 164; 288, 2 ve 4: 299; 307, 2: 320:	Temyiz müraacaat
6	Madde 353. 3:	cezayı kararlar hususunda temyiz müraacaat
7	Madde; 60, 2 ve 3; 62, 1:	Ödeme emri ve itiraz
8	Madde 69. 2:	Borçtan kurtulma davası açmak için
9	Madde 89. 2:	Alacakların haczi
10	Madde 97. 1:	İstihkâk iddiasına karşı dava açmak için
11	Madde 99. 1:	Mülkiyet veya rehin hakkı iddia eden üçüncü şahıs aleyhine mahkemeye müraacaat için
12	Madde: 101. 6:	Hacze istisnâ aleyhine itiraz
13	Madde 101. 7:	Hacze iştirâk edenin mahkemeye müraacaat etmesi için
14	Madde 142. 1:	Sıra cetveline karşı mahkemeye müraacaat için
15	Madde 155:	Ödeme emri (iflâs yoluyla takip): Ödeme ve itiraz müddeti
16	Madde: 158:	İflâsın açılmasından evvel ödeme müddeti

17. Madde 225: Alacaklılar toplantısının kararları aleyhine müraacaat

18 — Madde 228. 2. İstihkâk iddiasına karşı dava açmak için iflâs.

19. Madde 252: Sıra cetveline karşı mahkemeye müraacaat için

20. Madde 264. 1: Yediemine tevdi halinde takibat müddet talebinde bulunmak veya mahkemeye müraacaat etmek için

21. Madde 264. 2: Yediemine tevdi halinde mahkemeye müraacaat için

22. Madde 265. 2: Yediemine tevdi itiraz halinde mahkemeye müraacaat için

23. Madde 267. 3: Gayri menkullerin tahliyesi halinde mahkemeye müraacaat için

24. Madde 301: Konkordatonun reddinden sonra iflâs talebi

25. Madde 302: Konkordato halinde itirazlı alacaklar hakkında mahkemeye müraacaat için

Müddetlerin devamı hakkındaki bu televvül neticesi kanunun tabiki daha ziyade müşkülleşmekte ve hukuk emniyeti zafiyete uğramaktadır. Yukarıda zikredilen bütün müddetlerin tevhit edilmeleri icap edecektir. Müddet 7 gün olarak tesbit etmek yeterli olur. Bu mutavassıt sureti halli teşkil eder ve esasen meri kanuna göre mahkemeye müraacaat için müddetlerin hemen hemen hepsi 7 gündür. (Yukarıda numara: (33, 88, 10, 11, 13, 14, 18, 20, 23.). Buna mukabil senatâr ticariye hakkında takip hususunda ödeme ve itiraz müddeti 168, 2, 3 ve 4 üncü bendler) istisnaen 5 gün olarak kabul edilmesi muvafık olur.

79. Gemilerin cebri satışlarına gelince, bu bapta icra ve iflâs kanununun hiç bir hükmü taşımamaktadır. (Ankara'da profesör Sabri Şakir Ansayın raporuna bakınız). Fakat bu tenkit makul bir sebebe istinat etmemektedir. ("gayri menkul" tabiri gemilere de şamilidir.) Mealindeki 23 üncü maddenin son fıkrasıyla madde 26, 91. I inci fıkrâ, 136 ve 342 ye havale etmek kifayet eder.

80. Türk hukuku vergilerin istifasını temin için devlet lehine hapis teşkiki kabul etmektedir. Bir çok raporlarda ısrarla bu müessesenin ilgası talep edilmiştir. Hapisle tazyikin hususî şahıslar lehine mevcut olmayıp ancak hazine ve eşhası hususiyenin hukuk muvaceshesinde müsavi olmaları lâzım geleceği dermcan edilmektedir. Bununla beraber bu sebep ilga için kâfi bir sebep teşkil etmez. Kati sebep daha ziyade şudur:

Hapisle tazyik borçlunun borçlu bulunduğu şeyi tediye etmeğe icbar edilmemesi için hapsedilmesinden ibaret bulunan bir icra yoludur. (Şahsi icra). Hapisle tazyik vatandaşların hürriyeti şahsiyeti prensibine mütecevaz gibi tahkiki edilir. Çünkü muasir hukuka göre alacaklıya borçlunun şahsı değil ve fakat sadece malları tahsis olunur. İsviçre'de hapisle tazyikin tabiki 29 mayıs 1874 tarihli federal teşkilâtı esaslıye kanunu ile menedilmiştir. Ve bu teşkilâtı esaslıye 59 üncü maddesi "hapisle tazyik ilga edilmiştir" prensibini kabul etmektedir. Kezâk hapisle tazyik 1868 senesindenberi Almanya ve Avusturya'da ve 1877 denberi İtalya'da dahi kaldırılmıştır. Buna mukabil devlete borçlu bulunan harçlarla cezaî hususatta bir dava neticesi eşhası hususiyeye borçlu bulunan tazminat ve masraflar hakkına hapisle tazyik eylevm Fransa ve Belçika'da cari bulunmaktadır. Devle

lehin lehine mahkeme masraflarına gelince Fransız vekâfi kanununun 1867 de hapisle tazyiki kaldırılıyordu. Bununla beraber daha üzerinden dört sene geçmeden bu müessese devlete borçlu bulunan harçların istifası gayesiyle yeniden kabul edilmiştir. Çünkü hapisle tazyikin ilgası devlete bütçesinde oldukça mühim bir açık husule gelmesine sebep olmuştur.

Böyle olmakla beraber, şurasını teslim etmek lâzımdır ki hapisle tazyik şahsî hürriyet prensiplerine tamamiyle aykırı kurunuvustai bir müessese dir.

II. Teftişler hakkında rapor

Başlangıçta birinci sayfada gösterildiği gibi refakatında hukuk lisansı ya Sıdk Özdemir olduğu halde Ankara, İzmir, Üçümler, Bayındır, İstanbul,

Dış Ticaretimiz Kliring hesapları bakiyeleri ve kredili ithalâta ait taahhütler

Türkiye Cümhuriyet Merkez bankasından alınan hesap hulasalarına göre 12.11.1938 tarihindeki kliring hesapları bakiyeleri ve kredili ithalât işi Cümhuriyet Merkez bankasına verilmiş taahhütler yekünları:

Cetvel: 1	
Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasındaki kliring hesapları borçlu bakiyeleri	
Memleket	Miktar T. L.
Almanya	1.575.800
Belçika	211.000
Çekoslovakya	3.606.000
Finlandiya	647.500
Fransa	3.297.300
Holanda	972.200
İngiltere	10.010.000
İspanya	319.400
İsviç	2.937.800
İsviçre	845.700
Lehistan	346.400
Letonya	39.200
Macaristan	1.370.600
Norveç	650.400
Romanya	1.591.700
S.S.C.I.	635.000
Yugoslavya	536.300

Beykoz ve Üsküdar icra ve iflâs dairelerini teftiş ettim.

1. Ankara (21, 22/Mart)

Teşkilât: Beş icra dairesi ile bir iflâs dairesi mevcuttur. Bir icra dairesi münhasıran Ankara mıntakası haricinde mukim alacaklıların talepleri hakkında salâhiyettardır; diğer dört daire geriye kalan işlerle meşgul olurlar. Bundan başka, gayri menkullerin satış için hususî bir daire, hesap bir daire ve istidaları kayıt ile icra daireleri arasında işleri tercih eden ve bir kâtip tarafından idare edilen bir daire mevcuttur. Bu teşkilât çok ameli bir kıymeti haizdir.

2. 1 inci teşrin/1932 tarihli "nümüneler ve bunların tabikine dair" vekiiller heyeti zimmamesi takip işlerinde bir takip defteri ile bir esami defter (muhtelif memleketlerin Merkez Bankalarındaki tutulan kliring hesaplarındaki alacaklarımız) Memleket Miktar T.L. Estonya 47.600 İtalya 746.200 Yunanistan 151.100

Muhasebe kısmı da dahil olmak üzere icra ve iflâs işleri umumiyetle pek iyi bir şekilde tedvir edilmektedir.

2. İzmir (28/30 mart)

Teşkilât: 3 icra dairesi mevcut olup bunların birisi iflâs dairesi ile bir arada bulunmaktadır. Bundan başka devlet alacaklarının istifası için hususî bir icra dairesi vardır.

Bir numaralı daire: Takip defteri ancak sene başındanberi tutulmakta olup o da günü gününe tutulmaktadır. Bundan başka fihrist (borçlularla alacaklıların isimlerini gösteren defter) mevcut değildir. Eksikliklerin sebebi memurlar adedinin azlığıdır; daireye bir kâtipin daha verilmesi icap edecektir.

2. numaralı daire: Esami defteri ile sene başındanberi takip defteri tutulmaktadır. İki numaralı dairesinin bir numaralı daireden fazla olarak bir kâtipi vardır.

3. numaralı daire (icra ve iflâs dairesi): Takip defteri tutulmamıştır. Tasfiye olunacak ancak 18 iflâs hâdisesi mevcuttur.

Esasen icra ve iflâs işlerinin tezyidi umumiyetle iyidir. Muhasebe hakkında da keyfiyet bu merkezdedir.

3 — Ödemiş (31 mart)

Teşkilât: İcra ve iflâs tek bir dairede birleşmiştir. Esasen sekiz senedenberi hiç bir iflâs hâdisesi kaydedilmemiştir.

Burada da takip defteri yoktur. İcra memuru 23 şubatta Ankara'dan matbu bir takip defteri istemiş ve e-lan alamamıştır. Budan başka şimdiden kendisine bir kâtip daha verilmesi hali müstesna, bu defteri günü gününe tutmak kendisi için kabul olmayacağı beyan etmektedir. (Hali hazırda yalnız iki kâtipi var)

Takibat adedi pek fazladır. (Sene başındanberi 411).

İşlerin idaresi ve bilhassa evrak ve vesâiklin tutulma ve muhafazası hakkında en derin bir itiba edindim. (İcra memuru Ödemiş'teki vazifesini bir buçuk aydanberi ifa etmektedir. Selefine isten ile çekirtilmiştir).

(Bitmedi)

Cetvel: 2
Kredili ithalât için Cümhuriyet Merkez Bankasına verilmiş olan taahhütler yekünları

Memleket	Resmî daireler	Hususî şahıslar	Yekün
Almanya	18.658.984	12.580.773	31.239.757
Avusturya	—	525	525
Belçika	—	26.882	26.882
Çekoslovakya	499.277	261.524	760.801
Estonya	—	10.293	10.293
Finlandiya	175	1.162	1.337
Fransa	80.637	302.945	383.582
Holanda	60.109	61.901	122.010
İngiltere	768.700	479.145	1.247.845
İspanya	29.654	13.502	43.156
İsviç	1.520.664	212.802	1.733.466
İsviçre	35.731	155.019	190.750
İtalya	49.891	529.508	579.399
Macaristan	556.274	166.623	722.897
Norveç	1.740	22.579	24.319
Lehistan	116.967	14.390	131.357
Yugoslavya	14.297	6.955	21.252
Yunanistan	1.054	30.644	31.698
S.S.C.I.	—	145.171	145.171

Yukarıdaki 2 numaralı cetvelde yazılı kredili ithalâtın vâdelilerine göre vaziyetleri

6 aya kadar vâdeli

Memleket	Resmî daireler	Hususî şahıslar
Almanya	1.986.951	8.939.833
D.M.	81.938	1.636.607

Daha uzun veya başka vâdeli

Memleket	Resmî daireler	Hususî şahıslar
Almanya	16.672.033	3.640.940
D.M.	3.653.232	804.963

Cetvel: 3
Muhtelif memleketlerin Merkez Bankalarındaki tutulan kliring hesaplarındaki alacaklarımız

Memleket	Miktar T.L.
Estonya	47.600
İtalya	746.200
Yunanistan	151.100

Kazalar

Hükümet konağı inşaatı
Tatvan kazası Mal Müdürlüğünden:

1 — Tatvan kazasında yapılmakta olan hükümet binasının geri kalan kısmı kapak zarfı usulüyle 1-12-938 den itibaren bir ay müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İstekliler eksiltme şartnamesini mukavele projelerini genel ve fennî şartnameyi keşif cetveli fiat ve metraj cetvelleriyle projeyi Tatvan mal müdürlüğünde görülebilir.

3 — Eksiltme 31-12-938 cumartesi saat 12 de Tatvan malmüdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2552 lira 37 kuruş muvakkat teminat vermesi ve bundan başka Nafia Vekâletinden yapı müteahhittliği ehliyet vesikası ve 938 yılı ticaret odası vesikalrını ibrazı mecburdur.

5 — Teklif mektupları 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Tatvan malmüdürlüğüne getirilerek eksiltme komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

6 — Posta ile gönderilecek zarflar tayin edilen saate kadar gelmiş olması ve zarfların mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır.

7 — Postada olan gecikmeler kabul edilmez.

8 — İnşaat 1 - haziran - 939 da başlayacaktır. Emanet inşaat komisyonu tarafından alınıp bodrum katından artacak tahminen 4000 liralk taş, kum, tuğla, kireç ve sair malzemeyi resmî fiatlarla üzerinden kabul mecburdur.

8610

8610

8610

8610

8610

8610

8610

8610

8610

8610

8610

8610

8610

8610

8610

KÜÇÜK İLÂNLAR

Kiralık:

Kiralık — Yenişehir İnkilâp cad. No. 11 üst katta 2 oda, 1 hol, Adakale cad. No. 18 de 1. ci katta 3 oda, 1 hol, elektrik, hava gazı, banyo. Tl: 2655 8189

Kiralık — Kocatepe'de Meteoroloji karşısında yeni yapılan Uraz apartmanında 5 odalı kaloriferli, sıcak sulu ve her türlü konforu haiz kiralık daireler vardır. Tl: 3223 çe müraacaat. 8391

Kiralık — Bankalar cad. İnhisarlar baş müdüriyeti binası yanında doktor Salâhi apartmanı 4 büyük oda da Subalı, banyo, elektrik, hava gazı, su. Tl: 1490 8421

Kiralık kat — Bakanlıklara yakın 5 geniş oda, hol, hizmetçi odası, banyo, balkon, bahçe, iki tuvalet. Selânik caddes. No. 51 Tel: 1347 8427

Kiralık — Yenişehir Ataç sokağında geniş 5 şer odalı her türlü konforu haiz 3 daire. Tl: 3520 ye müraacaat. 8475

Kiralık — 4 odalı her türlü konforu haiz bir daire. Yenişehir Yüksel caddesi No. 42 8476

Kiralık — Kalorifer ve fennî konforlu 4 ve 5 odalı ucuz daireler. Demirtape Emek apartmanına müraacaat. 8510

5 odalı daire — Bahçe içi. Yeni müşambalı tekmlil konforlu daire. Yenişehir Kâzım Özalp cad. Onuvluk sokak 8 Behiç Tümer Tl: 2612. 2 ile 5 arası gezilir. 8549

Kiralık daire — Yenişehir Selânik caddesi 1-2 numaralı Kuğu apartmanında. Aynı apartmanın 7 numaralı dairesine müraacaat. 8553

Kiralık — Kavaklıdere'de tahta köprü Özdemiş caddesinde 63/3 numaralı apartman dairesi kiralıktır. Görmek isteyenlerin içindekilere müraacaatı. 8586

Kiralık — Meşrutiyet caddesi Türe sokak (Şen yuva) apartmanında ucuz daire ve odalar. 8614

Kiralık apartman — Yenişehir Atatürk bulvarında Tuna apartmanında kalorifer ve konforlu vebolitten geçmiş sıcak sulu daireler. Resmî dairelere elverişlidir. 8620

İkâd Adalar apartmanı 3 oda, 1 hol, 5 oda ve bodrumda 1 oda. Kapıcıya müraacaat. 8621

Kiralık güzel odalar — Bayanlar ve baylar veya küçük aileler için ayrı odalar. Havuzbaşı yanında müsait kira ile. Selânik cad. No. 16 8628

Kiralık — Ankara Saime kadın mahallesi Mamak caddesi 150 numaralı apartmanın iki dairesi ucuz kiralıktır. Aynı apartmana müraacaat edilmesii. 8629

Kiralık — Yenişehir Özen pasthanesi arkasında Menekşe sokak Mazhar Nedim Ap. 2. ci kat, 3 oda, 1 hol, hizmetçi odası. Aşağıda depo kalorifer, sıcak su, hava gazı. Ehdven fiatla verilecektir. İçindekilere müraacaat. 8642

Kiralık — Kocatepe'de Meteoroloji karşısında yeni yapılan Uraz apartmanında 5 odalı, kaloriferli, sıcak sulu, ve her türlü konforu haiz kiralık daireler vardır. Tel: 3223 çe müraacaat. 8651

Kiralık Oda — Işıklar caddesi Yüksel apartman üçüncü kat sekiz numaraya müraacaat edilmesii. 8656

Kiralık — Bir bayan için aile yanında geniş ve banyolu bir oda kiralıktır. Yenişehir Meşrutiyet caddesi yeni kalık sokak 10 numaraya müraacaat. 8663

Satılık:

Satılık — Yenişehir'de jandarma mektebi civarında istasyon arkalarında ve Ankara'nın her tarafında inşaat elverişli arsalar, tel: 2406 Neşet Şeren. 8176

Satılık — Ankara'nın her tarafında irat getirir beton ahsap ev ve apartmanlar ve bahçeli evler yapı kooperatifi hisseleri. Tel: 2406 Neşet Şeren. 8177

Satılık — Ankara'nın her tarafında apartman ev arsalar ve satmak isteyenlere tavassut. Tel: 2406 Neşet Şeren. 8178

Satılık Arsa — Çankaya caddesinde yeni yapılacak B. M. M. ne gidecek 50 metroluk caddenin karşısında köşe başı. Tel: 2884 8268

Satılık arsalar — Maltepe, Cebeci, istasyon, Küçük Esat, Selânik, Karanfil, sokak Ayrancıda küçük çapta arsalar. Tel: 1538 Hayri Alıçoğlu 8424

Satılık evler — Ankara'nın her semtinde irat getirir beton, kârgir, ahsap,

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 Kuruş
İki defa için 50 Kuruş
Üç defa için 70 Kuruş
Dört defa için 80 Kuru

RESMÎ İLÂNLAR

Bayındırlık Bakanlığı

Yapı işleri ilânı

Nafia Vekâletinden :

1. İsteklî çıkarmış olan Ankara Hukuk Fakültesi ikinci kısım inşaatı yine aynı şartlarla ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

Umumi keşif bedeli 850.000 lira olan işin vahihi fiyat esası üzerinden 784.000 liralık kısmıdır.

2. Eksiltme 29.11.1938 salı günü saat 16 da nafia vekâleti yapı işleri ek siltme komisyonu odasında yapılacaktır.

3. Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 39 lira 20 kuruş bedeli mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4. Eksiltmeye girebilmek için isteklîlerin 35.110 liralık muvakkat teminat vermeleri ve nafia vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lazımdır. Bu vesika eksiltmenin yapıldığı günden en az sekiz gün evvel istidale isteklîlerin nafia vekâletine müracaatları ve istidallerine en az bir kalemde dört yüz bin lira kıymetinde bu işe benzer bir iş yaptırma dair işi yaptırma idarelerinden alınmış vesika iştirilimesi muktazidir. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye giremeyeceklerdir.

5. İsteklîler teklif mektuplarını ihale günü olan, 29.11.1938 salı günü saat 15 e kadar eksiltme komisyonu resiliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4727) 8534

Gümrük ve İ. B.

İçki tezkeresi hakkında

Ankara İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

1938 senesi ikinci devresi için içki tezkerelerinin değiştirilmesine 20 teğrinisani 1938 günü başlanarak 30 teğrinisani 1938 akşamı nihayet verilecektir.

Eliindeki tezkerenin müddeti teğrinisani 938 nihayetinde bitecek olan bayilerimizin 25 kuruşluk pul ve bir fotoğrafla bulunduğu satış şubesine müracaat etmeleri aksi takdirde haklarında kanunî ahkâmın tatbik edileceği ilân olunur. (4762) 8515

5 menfez yaptırılacak

Ankara İnhisarlar Başmüdürlüğünden :

İdaremizin Sekilli tuzlasiyle Yozgat şosası arasındaki yolda 479 lira 50 kuruştan ibaret ilk keşif varakasına göre beş menfez inşası işi fenni ve idari şartnamelerine göre açık eksiltmeye konulmuştur. Açık eksiltme ve ihale 30.11.1938 tarihinde saat 15 de baş müdürlüğümüzde toplanacak komisyon marifetiyle icra edileceğinden taliplerin 36 lira ilk teminat paralarıyla birlikte tayin edilen gün ve saatte idaremize müracaatları ilân olunur. (4734) 8580

Sihah Bakanlığı

Yol ve kanalizasyon yaptırılacak

Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti Hudud ve Sahiller Sihhat Umum Müdürlüğünden :

Umum müdürlük binası bahçesinde yaptırılacak olan (13356) lira 70 kuruş keşifli beton yol ve kanalizasyon kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhale 21 ikinciteğrin 938 pazartesi günü saat on birde Umum müdürlük satın alma komisyonunda yapılacağından teklif mektuplarının nihayet saat ona kadar umum müdürlüğe makbuz karşılığı verilmiş olması lazımdır. Muvakkat teminat (1001) lira (75) kuruştur. İsteklîlerden kanunda gösterilen şartlar aranmakla beraber yaptırma işi büyük işin bedeli (10.000) liradan aşağı olmadığına dair vesika aranacaktır.

Şartname ve plânlar 67 kuruşla Ayniyat muhasibi mesullüğünden alınacaktır. (4639) 8229

Ankara Levazım Amirliği

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 - Çorum garnizonunun 938-939 seneleri ihtiyacı için 200.000 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 - Tahmin edilen bedeli 22000 lirayı olup ilk teminatı 1650 liradır.

3 - İhalesi 21.11.1938 pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır.

4 - Talip olanların 2490 sayılı kanununun 2. 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte teklif ve teminat mektuplarını ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar Çorum'da alay satılma komisyonuna vermeleri. (4647) 8236

Sade yağ alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

İhale günü talip çıkmış ise de teklif edilen fiyat komisyonca pahalı görüldüğünden tümen birliklerinin senelik ihtiyacı olan 29000 kilo sade yağı tekrar kapalı zarfla ihalesi 28.11.1938 pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Muhammen bedeli 30450 lira, ilk teminatı 2283 lira 75 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklîlerin ilk teminat makbuzlarıyla birlikte 2490 sayılı kanununun 2. 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarıyla ihale günü ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Lüleburgaz tüm. satılma komisyonuna vermeleri. (4715) 8409

Top garajı yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 - III. kor mntakasında 4 adet top garajı yaptırılacaktır. İhalesi 24.11.1938 perşembe günü saat 16 da Çorlu'da satılma komisyonunda yapılacaktır.

2 - İlk pey parası 6997 liradır.

3 - Fenni ve hususî şartnameyi ve projeleri almak isteyenler 5 lira 75 kuruş mukabilinde Çorlu'da kor satılma komisyonundan alabilirler.

4 - İsteklîler kanununun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgeleriyle birlikte belli gün ve saatten bir saat evvel teklif mektuplarını komisyonca vermiş bulunmaları. (4716) 8410

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 - İstanbul komutanlığına bağlı birlikler için 420 ton yulaf satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 7-1. cikan. - 938 çarşamba günü saat 14 de yapılacaktır. Muhammen kıymeti 21630 lira ilk teminatı 1623 liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklîlerin ilk teminat makbuz veya teklif mektuplarıyla 2490 sayılı kanununun iki veya üçüncü maddelerinde yazılı vesikalarıyla beraber ihale günü ihale saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. (4340) 8669

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 - İstanbul komutanlığına bağlı topçu alayı için 300 ton yulaf satın alınacaktır. Kapalı zarfla ihalesi 7. 12. 938 perşembe günü saat 14,30 da yapılacaktır. Muhammen kıymeti 15450 lira ilk teminatı 1159 liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklîlerin ilk teminat makbuz veya teklif mektuplarıyla 2490 sayılı kanununun iki veya üçüncü maddesinde yazılı vesikalarıyla beraber ihale günü ihale saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını fındıklı'da komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. (4841) 8670

Devlet Orman İşletmesi

Satılık çam tomrukları

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Amirliğinden :

1 - Karabükte Köprü başında istifte mevcut (1320) adet muadil (764) M. mikâp (146) desi M. mikâp çam tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.

2 - Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 - Tomruklara ait satış şartnamesi Ankara'da Orman umum müdürlüğünde ve orman baş mühendis muavinliğinde İstanbul'da Orman başmühendis muavinliğinde ve Karabük'te devlet orman işletmesi revir Amirliğinde görülebilir.

4 - Tomrukların muhammen bedeli (12) lira (35) kuruştur.

5 - İsteklîlerin % 7,5 muvakkat pey akşesiyle 21-11-1938 günü saat 14 de Karabükteki revir merkezine müracaatları. (8197-4737) 8456

Askerî Fabrikalar

Kırıkkale ve Küçük Yozgatla yaptırılacak inşaat

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Keşif bedeli (494.992) lira (03) kuruş olan yukarıda yazılı inşaat askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 2.12.938 cuması günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname (24) lira (75) kuruş mukabilinde komisyonca verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (23.549) lira (69) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyonca vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanununun 2 ve 3. maddelerinde yazılı vesikale muayyen gün ve saatte komisyonca müracaatları. (4755) 8571

Yemiyeye 150-500 kilo ince ceviz talaşı satışı

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Azamî ve asgarî miktarları yukarıda yazılı talaşlar 2.12.938 cuması günü saat 14.30 da açık arttırma ile satılacaktır.

Beher kilosunun tahminî bedeli eli santimdir. Şartname parasız olarak komisyonca verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (33) lira (94) kuruş ve 2490 sayılı kanununun 2. ve 3. maddelerindeki vesikale mezkûr gün ve saatte komisyonca müracaatları. (4793) 8579

Tabip alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden :

Kırıkkale, Küçük Yozgat ve Erzurum'da istihdam edilmek üzere üç tabip alınacaktır.

İsteklîlerin vesikalarını birer istidaya bağliyerek umum müdürlüğe müracaatları. (4775) 8589

Devlet Hava Yolları

Bir tercüman alınacak

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden :

İdaremiz kadrosunda münhal bulunan (200) lira aylık ücretli tercümanlığa çok iyi almanca ve ingilizce bilen bir tercüman alınacaktır.

Taliplerin evrakı müsbiteleri ile birlikte 25. 11. 938 tarihine kadar idaremize müracaatları ilân olunur. (4776) 8590

Okullar

Dersane levazımı yaptırılacak

Müzik Öğretmen Okulu Direktörlüğünden :

1 - Müzik öğretmeni okulu için dersane levazımı yaptırılacaktır.

2 - Mükâsasa açık eksiltme suretiyle 5-12-938 pazartesi günü saat 15 de Okullar Sağışmanlığında teşekkül edecek komisyon tarafından yapılacaktır.

3 - Muhammen bedeli 1788 lira 20 kuruştur. Talip olanlar % 75 güven paralarıyla aynı gün ve saatte komisyonca bulunmaları ve teminatı bir saat evveline kadar yatırmaları.

4 - Şartnameyi görmek isteyenlerin okul direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. (4845) 8672

Tapu ve Kadastro

6 adet saç demir dolap alınacak

Ankara Grubu Tapu Sicilli Müdürlüğünden :

Merkez ve Çankaya Tapu Sicilli Muhafızlıkları için dairede mevcut şartnamesinde yazılı ve muhammen bedeli 658 lira 2 kuruş olan 6 adet saç demir dolap 2490 sayılı kanununun 41 ve 42 inci maddelerine tevfiakan açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 8-12-938 perşembe saat onda Ankara grubu tapu sicilli müdürlüğünde yapılacaktır. Taliplerin muvakkat teminatı vezneye yatırdıktan sonra mezkûr günde dairede toplanacak komisyonca baş vurmaları ilân olunur. (4828) 8668

Millî Müdafaa Bakanlığı

Nakliyat yaptırılacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 - Eskişehir tayyare alayından Eskişehir fabrikasına iki saç hangarın nakline 24-10-938 de talip çıkmadığından yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 30362 lira olup ilk teminat miktarı 2277 lira 15 kuruştur.

2 - Eksiltmesi 21.11.1938 pazartesi günü saat 15 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 - Şartnamesi 152 kuruş mukabilinde alınabilir.

4 - Eksiltmeye gireceklerin kanun da yazılı vesikalarıyla birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyonca vermeleri lazımdır. (4617) 8195

5 Ton benzol alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 - 5 ton benzo! satın alınacaktır. Muhammen bedeli 1600 lira olup ilk teminat miktarı 120 liradır.

2 - Eksiltmesi 29.11.1938 salı günü saat 15 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 - Şartnamesi her gün komisyonca görülebilir.

4 - İsteklîlerin muayyen saatte ilk teminat mektup veya makbuzlarıyla komisyonca gelmeleri lazımdır. (4692) 8397

Bir erkek daktilo alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Millî Müdafaa vekâleti zat işleri dairesinde çalışmak üzere bir erkek daktilo alınacaktır. Şerati anlamak için isteklîlerin adı geçen daireye müracaatları. (4808) 8636

Mahkemeler

Ankara Üçüncü Sulh Hukuk Hakimliğinden :

Erzincanlı Salih oğlu ölü Mehmet Tevfik Ertan terakesine ait Havuzlu apartman namıyla maruf eski Melek mektebi civarında mevcut ve aşağıda evsaf ve şerati yazılı Ap. nın istinabe tarihi ile mahkememizce satılmasına İstanbul Sultanahmet 5 inci sulh hukuk mahkemesine karar verilmesine mebnî satılığa çıkarılmasına ve alâkadaranca tebligat ifasına ve keyfiyetin ilânına karar verilmiştir.

EVSAFI

Türkocağı mahallesinde Şengül hamamı caddesinde 24/1 eski 4/1 yeni 38 paftada 200 ada 136 kadastraya ve 66/7 cilt No.lu Havuzlu Ap. namıyla maruf olan Ap. nın bodrum katında 4 oda bir koridor ve hâla ve odunluk 10 ayak merdivenle zemin katına çıkıldıkta 2 No.lu dairede 3 oda 1 hol bir banyo ve hâla solda keza 3 oda koridor banyo ve hâlası bulunan 1 No.lu daire 16 ayak merdivenle ikinci kata çıkıldıkta sağda 3 oda bir mutfak hâla ve koridor bulunan 3 No.lu daire solda aynen 3 oda bir mutfak hâla koridor bulunan 4 No.lu daire tekrar 16 ayak merdivenle 3 üncü kata çıkıldıkta 3 oda mutfak koridor ve hâlası bulunan 5 No.lu daire ile aynı 3 oda koridor mutfak ve hâlası bulunan solda 6 No.lu daire keza 16 ayak merdivenle çıkıldıkta 3 oda bir mutfak hâla koridor ve çamaşır kurutmağa mahsus yeri havi 7 No.lu daireden ibaret kârgir tavan ve döşemeleri beton Ap. nın hali hazır değeri arsası ile beraber 17500 liradır.

SATIŞ ŞARTLARI

1 - Satış peşin para ile olmak üzere 29.12.938 tarihinde tesadüf eden perşembe günü saat 10 ilâ 16 ya kadar adliye sarayı 3 üncü kattaki 3 üncü sulh hukuk mahkemesi hâkim odasında icra olunacaktır.

2 - Talipler takdir olunan yukarıda muhammen kıymeti % 7,5 nisbetinde para veya milli bir bankanın teminat mektubu ile kanunen teminat olarak kabul olunan hazine tahvilleri ni pey akşesi olarak bulundurulması ve talep vukuunda tevdiî şarttır.

3 - Satış günü arttırma bedeli takdir olunan muhammen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde 3 defa nida edildikten sonra mezkûr günün 16 mer saatında ihale olunacaktır.

4 - İşbu tarihteki arttırmada teklif edilen muhammen kıymetin % 75 ini bulmadığı takdirde 13.1.939 tarihine müsadif cuma günü saat 10 ilâ 15 e kadar yapılacak ikinci arttırmada en çok arttırana ihale olunacaktır.

5 - Birinci ve ikinci arttırmalarda ihale bedeli ihaleyi müteakip verilmediği takdirde üzerine ihale edilen talebi üzerine ihale tarihinden itibaren kendisine bedeli ihaleyi teslimi vezne eylemesi için bir hafta ka-

dar mühlet verilecektir. Bu müddet zarfında ihale bedeli yatırılmadığı takdirde ihale bozulacak ve bu tarihten evvel en yüksek teklifte bulunan talibine teklif veçhiyle razı olup olmadığı tebliğ olunduktan sonra teklif veçhiyle almağa razı ise ihale fakir birinci talipten tahsil edilmek üzere bu talibe ihale edilecektir. Teklif veçhiyle almağa razı olmasa gayri menkul yeniden 15 günlük 3 üncü arttırma çıkarılacaktır.

6 - Her üç arttırmada gayri menkul talibine ihale edildikte tapu harciyle dellâliye resmi müstertei aittir.

7 - Borçlu ve alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki hakları ve hususî ile faiz ve masrafa dair olan iddiaların evrakı müsbiteleriyle ilân tarihinden itibaren nihayet 20 gün zarfında dairemize bildirmeleri lazımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin istinabede bulunan hâkime gönderileceği

8 - Arttırmağa iştirak edecekler 29. 12. 938 tarihinden önce 938/175 No. ile dairemizde herkese açık bulundurulan şartnameyi okuyabileceklerdir. 8656

Dış İşler Bakanlığı

Müsabaka imtihan günü tebdili

Hariciye Vekâletinden :

21-11-938 tarihinde icrası mukarrer müsabaka imtihanının 5-12-938 pazartesi gününe talik kılındığı ilân olunur. (4819) 8667

Orman U. M.

Satış günü tebdili

Ankara Orman Çevirge Müdürlüğünden :

21.11.1938 tarihinde satışa çıkarılan lepomuzda mevcut müsadereli kereste ve mürakabat satışı o gün devairin tatil bulunması hasebiyle 28.11.1938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de yapılacağı ilân olunur. (4833) 8649

Orman Koruma

Siğir eti alınacak

Orman Koruma Genel Komutanlığından :

Orman Koruma genel komutanlığı Zeytinburnu talimğâhı erleri ihtiyacı için 54000 kilo siğir eti 2490 numaralı kanunun 31 inci maddesi mucibince kapalı zarfla 2 teğrinin 19 cumartesi günü saat 10 da ihalesi yapılacaktır. Talipler şartname ve evsafı görmek üzere hergün Galata'da Muhane caddesinde Alemdar hanında Genel komutanlık arbarında satılma komisyonuna müracaat edebilirler. Muhammen bedeli 18900 liradır. Teminatı muvakkatesi 1417 lira 50 kuruş olup birinci mntaka orman mesul muhasipliğine yatırılacaktır. (8095-4681) 8305

Sade yağ alınacak

Orman Koruma Genel Komutanlığından :

Orman koruma genel komutanlığı Zeytinburnudaki talimğâhı erleri için 54000 kilo sadeyağ 2490 sayılı kanunun 41 maddesinin c fıkrası mucibince açık eksiltme ile 2 teğrin ayının 21 inci pazartesi günü saat 10 da ihalesi yapılacaktır. Talipler şartname ve evsafı görmek üzere her gün Galatada mumbane caddesinde Alemdar hanında orman koruma ambarındaki satın alma komisyonuna müracaat edebilirler. Muhammen bedel 5670 liradır. Teminatı muvakkatesi 425 lira 25 kuruştur. Bu paranın birinci mntaka orman mesul muhasipliğine yatırılması lazımdır. (8094/4680) 8383

Muhtelif malzeme alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

İsim, miktar ve muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları aşağıda yazılı 5 liste muhteviyatı muhtelif malzeme 30. 11. 1938 çarşamba günü saat 15 ten itibaren sıra ile kapalı zarf usulüyle Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon resiliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşa'da tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (4717) 8532

No. Mikdarı ton İsmi Muhammen bedel Muvakkat teminat

No.	Mikdarı ton	İsmi	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
1	300	Şürşöfor yağ	67500	4625
2	1200	Rezidü yağ	120000	7250
3	350	Mazot	24500	1837,50
4	(Petrol		
	(Pis gaz	69500	4725
5	150	Beniz	33000	2475

Hava Kurumu

Kanat bez ve şeridi alınacak

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden :

Türkkuşu için alınacak muhtelif tip ve ebatta ceman 23500 metre kanat bez ve şeridi açık eksiltmeye konulmuştur.

Şartnamesi her gün Türkkuşu levazım müdürlüğünden alınabilir. Muhammen bedeli şif Haydarpaşa 4.089.75 lira, ilk teminatı 306.73 liradır.

İhalesi 19. 11. 1938 cumartesi günü saat 10 da Türkkuşu levazım bürosunda yapılacaktır. İsteklîlerin belli gün ve saatte vesika ve teminatlarıyla birlikte hazır bulunmaları. 8354

Ankara Belediyesi

Fotoğraf alât ve edevat alınacak

Ankara Belediye Reisliğinden :

1 - Mezaha laboratuvar fotoğraf odasına alınacak fotoğraf âlet ve edevatına istekli çıkmadığından eksiltmesi on gün uzatılmıştır.

2 - Muhammen bedeli (783) lira - dir.

3 - Muvakkat teminatı (58) lira - dir.

4 - Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklîlerin de 22.11.1938 salı günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (4780) 8544

Su saallerinin soğuktan muhafazası

Belediye Reisliğinden

Yağlı ve yağsız acı badem, yağsız kar ve yarım yağlı gece ve gündüz
HASAN KREMLERİ
 Çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyen izale eder.
 İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir.

Hasan ismine ve markasına dikkat..

8394

Son pişmanlık fayda vermez!

**Diş Doktoru
 diyor ki :**

"Dişler; çürümeye başlamadan çok evvel itina görür, her gün ve hattâ günde birkaç defa fırçalanarak mikropolar, zararlı salyalar ve ifrazat temizlenirse sağlam ve güzel olarak muhafaza edilebilir. Dişler çürüdükten sonra artık iş isten geçmiştir. Bunun içindir ki dişlerin «RADYOLIN» diş macunuyla her sabah öğle ve akşam, her yemekten sonra bol bol fırçalanmasını ısrarla tavsiye ediyoruz."

DAİMA RADYOLIN

8676

Et alınacak

Marmara Üssübahri K. Satın Alma Komisyonu Başkanlığından :

Cinsi	Tahmini fiyat		Tutarı Lira	İlk teminatı Lira kuruş
	Kilosu	kuruş		
Koyun eti	25.000	40	10.000	
Siğir eti	30.000	25	7.500	
Kuzu eti	20.000	45	9.000	
			26.500	1987.50

1 — Komutanlık deniz erasının yıllık ihtiyaçlarından olup yukarıda cins ve miktarı yazılı üç kalem et bir şartnamede ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 26 İkinciteğrin 938 cumartesi günü saat 12 de İzmir tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

3 — Bu işe ait şartname 135 kuruş mukabilinde komisyonardan alınabilir.

4 — Eksiltmeye iştirak edecek isteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesaike birlikte yukarıda miktarı gösterilen ilk teminat makbuzlarını havi teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. (8187-4735) 8455

Çankaya Eczanesine

Taze Balık yağı geldi. Şark malt hülâsasıyla çok kolay içilir. Y. Şehir Bakanlıklar karşı Meşrutiyet caddesi. 8023

Zayılar

Zayı — 927 - 928 senesine ait 38 numaralı ve Beypazarı birinci ilk okulundan aldığım şahadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân olunur. Ankara İnönü mahallesi Akyol sokak No: 27 de Ahmet Kağıtçı. 8675

OTEL AYBAR

Ankara Anafartalar caddesinde memurlar kooperatif binası üstünde yeni açılmıştır. Geniş ve havadar odaları ve salonları kaloriferle ısınır sıcak su ve banyoları mevcut, eşya ve yakları kâmilen yeni ve şihidir. Temizliğe ve misafirlerin huzur ve istirahatlerini temine son derece itina edilir. Her türlü konforu haiz ve fiyatları emsaline nazaran çok ucuzdur.

TÜRK HAVA KURUMU

26 cı - Tertip

BÜYÜK PİYANGOSU

İkinci keşide 11 birincikânun 938 dedir.

Büyük ikramiye 45.000 liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiye-lerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

Yeni tertipten bir biletle alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mesut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz..

Vilâyetler

**Kapalı zarf usulüyle
 eksiltme ilânı**

Antalya Nafia Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gündoğmuş kazası hükümet binası birinci kısım inşaatı (24957) lira (32) kuruşluk inşaat bedeli keşfinden müfrez (15000) liralık kısım.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır:

- A) Eksiltme şartnamesi
- B) Mukavele projesi
- C) Bayındırlık işleri genel şartnamesi
- D) Hususî ve umum fenni şartnameler
- E) Keşif cetveli
- G) Proje

İstiyenler bu şartnamelerle evrakı parasız olarak Antalya nafia müdürlüğünden alabilirler.

Eksiltme 30. 11. 938 çarşamba günü saat 15 de Antalya nafia müdürlüğünde yapılacaktır. Teklif mektupları 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesindeki tarif dairesinde o günü saat 14 de münakit komisyona verilmiş olmalıdır.

Eksiltme kapalı zarf usulü ve vahidi fiyat üzerinden yapılacaktır.

Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1125 lira muvakkat teminat vermeleri ve nafia müdürlüğünden bu işe mahsus olmak üzere sekiz gün evvel alınmış bir ehliyet vesikası ibraz etmesi lazımdır. 8419

İlk okul binası yaptırılacak

Aydın Vilâyeti Daimi Encümeninden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Aydın ilinin Çine kazasında ilk mektep inşaatı 27570 lira 31 kuruş keşif bedellidir.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:

- A — Kapalı zarf usulüyle eksiltme şartnamesi,
- B — Mukavele projesi,
- C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
- D — Fenni şartname,
- E — Keşif metraj cetvelleri,
- F — Resimler,

İstiyenler bu evrakı Aydın nafia müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 8. 12. 938 perşembe günü saat 15 te vilâyet daimi encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2068 liralık muvakkat teminat vermeleri ve Aydın vilâyetinden bu iş için alınmış müteahhitlik vesikası göstermesi yaptığı en büyük işin bedeli 2500 liradan aşağı olmaması müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan biriyle müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lazımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar nafia dairesine getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mu mu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. 8673

Hükümet konağı yaptırılacak

Aydın Nafia Eksiltme Komisyonundan :

1 — 14. 11. 938 günü ihalesi yapılmak üzere yeniden eksiltmeye çıkarılan 49329 lira 51 kuruş keşif bedelli Nazilli'de hükümet konağı inşaatına talip çıkmadığından 15. 11. 938 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlıkla neticelendirilmesine karar verilmiştir.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:

- A — Kapalı zarf usulüyle eksiltme şartnamesi,
- B — Mukavele projesi,

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi yapı işleri şeraiti umumiye, D — Fenni şartname, E — Keşif metraj cevelleri F — Resimler

İstiyenler bu evrakı Aydın nafia müdürlüğünde görebilirler.

3 — Pazarlık müddeti 15. 12. 938 perşembe günü saat on beşe kadar Aydın nafia müdürlüğünde toplanacak komisyonda devam edecektir.

4 — Pazarlığa girebilmek için isteklilerin 3700 liralık muvakkat teminat vermeleri ve ihalede en az 8 gün evvel vilâyete müracaat ederek bu iş için müteahhitlik vesikası alması ve müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan biriyle müştereken pazarlığa girmesi ve birlikte imza etmesi lazımdır. 8673

Kürk deposu

20 gün için tenzilatlı satış

Balıkpazarı eşya satış salonunda Avrupa'nın son modeli her çeşit kürklerle satılmaktadır. Teşrif eden bayanlar mal ve fiattan memnun kalacaklardır. 8545

**Halk Bakteriyoloji ve Kimya
 Laboratuvarı**

Belediye sırası, Talas apartıman 1 No. ya nakletmiştir. Tel: 2972

ULUS — 19. uncu yıl. — No.: 6216
 İmtiyaz Sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
 Umumî Neşriyatı İdare Eden
 Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
 Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN
 ULUS Basımevi : ANKARA

EY GENÇ!

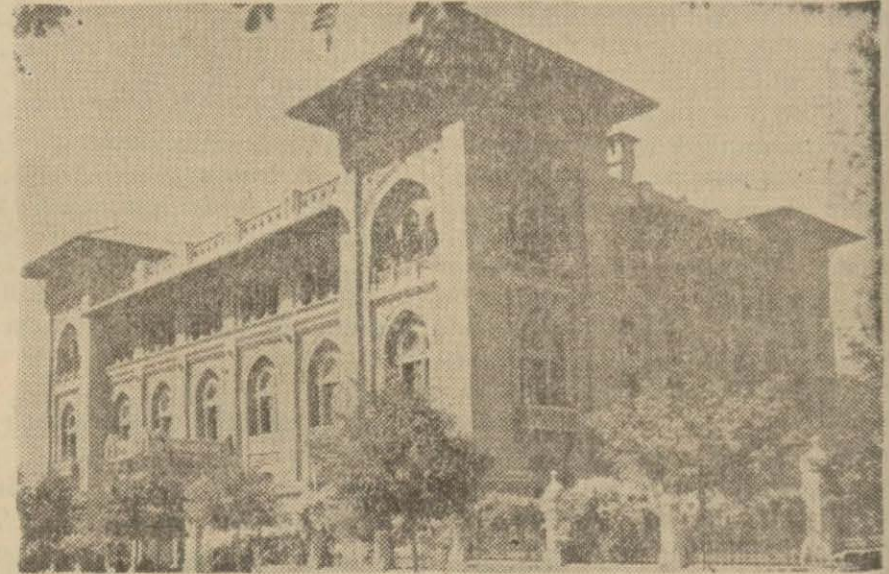
Sağlığını, aileni, vatanını
FRENGİ ve BELSOĞUKLUĞU
 âfetinden koru.

KÖRLER, SAKATLAR, HAPİSHANELERİ DOLDURAN KATİLLER, TİMARHANELERDE İNLIYEN DELİLER, MEZARLARA gün görmenden gömülen masumlar, bütün dejenereler İNSANLAR ekseriyetle ya kendileri tarafından kazanılan veya ana babalarından miras kalan bu mel'un hastalıkların kurbanlarıdır. Gayrimeşru münasebetlerden çekin. Her gördüğünü temiz sanma ve hayatını kaput dediğimiz prezervatiflere teslim etme. Nefsine hâkim olmazsan PROFİLAKSİN kullan. PROFİLAKSİN bütün mütemed-din memleketlerde gençliği yüzde yüz bu belâ tufanlarından koruyan en birinci silâhtır. Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Tarzı istimali kutular içinde yazılıdır. Her eczanede PROFİLAKSİN, daima ve her zaman PROFİLAKSİN. 8677

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
 Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
 Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiyeye dağıtılacaktır:

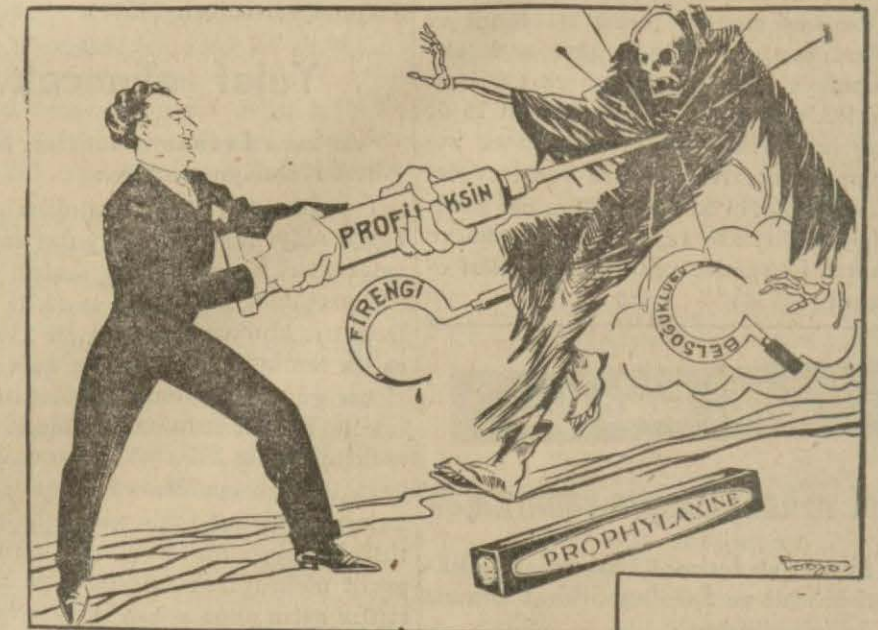
Adet	1.000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
4	100	4.000
100	50	5.000
120	40	4.800
160	20	3.200

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Satılık dört dairesli ve garajlı apartman

Yenişehir Elektrik Şirketi önünde tekml konforu havi mükemmel dört dairesli ve muntazam garajlı bir apartman satılıktır. İstiyenlerin 1755 No: telefona müracaatları. 8660

SİNEMALAR

KAZIM RUŞTU

Ankara Adliye sarayı Yanı Genççağa apartmanı 2. ci kat No: 6 Tel: 2208

39 model BLAUPUNKT radyolarını dinlemeden radyo almayınız.